

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU HISTORII NAUKI

IM. L. i A. BIRKENMAJERÓW PAN W ROKU 2015

Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN w Warszawie (dalej: IHN PAN) prowadzi badania naukowe w dziedzinie szeroko rozumianej historii nauki, w tym historii nauk humanistycznych, ścisłych, przyrodniczych i medycznych, historii techniki, jak również antropologii kultury. Interdyscyplinarne badania prowadzone są we współpracy z wieloma instytucjami zarówno krajowymi, jak i zagranicznymi. Instytut jest koordynatorem ogólnopolskich programów badawczych, organizatorem konferencji naukowych, wydawcą monografii, serii wydawniczych i czasopism. Kadra naukowa IHN PAN składa się z badaczy o wysokich kompetencjach zawodowych, potwierdzonych wieloma publikacjami i działalnością w krajowych i zagranicznych organizacjach naukowych.

Instytut posiada pełne uprawnienia do nadawania stopni i tytułów naukowych w zakresie historii nauki, historii techniki, historii medycyny, a także historii kultury, historii dziejów oświaty, historii szkolnictwa i wychowania.

Przy IHN PAN funkcjonuje Studium Doktoranckie Historii Nauki i Kultury.

Instytut otrzymał kategorię A w systemie klasyfikacji Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dotacja na działalność statutową wynosiła w 2015 roku: 1.907.180,00 zł i była niższa od dotacji w roku 2014 o 269.350,00 zł.

Struktura Instytutu

Stan zatrudnienia w IHN PAN na dzień 31 grudnia 2015 r. przedstawiał się następująco:

- 1) W Instytucie było zatrudnionych ogółem 51 pracowników: 43 pracowników naukowych (10 profesorów zwyczajnych, 13 profesorów nadzwyczajnych, 9 adiunktów, 8 asystentów, 3 pracowników badawczo-technicznych), 7 pracowników administracyjnych i 1 pracownik biblioteki.
- 2) Spośród wszystkich pracowników naukowych 9 osób zatrudnionych było w wymiarze ½ etatu, 8 osób przebywało na urloпах bezpłatnych.
- 3) Wśród pracowników administracji 1 osoba była zatrudniona w wymiarze 3/4 etatu i 1 w wymiarze 4/5 etatu.
- 4) Instytut był podstawowym miejscem pracy dla 31 pracowników naukowych (7 profesorów zwyczajnych, 8 profesorów nadzwyczajnych, 6 adiunktów, 8 asystentów, 2 pracowników badawczo-technicznych) i 7 pracowników pozostałych.

Kierownictwo IHN PAN tworzyli do 30 czerwca 2015 roku: dyrektor prof. dr hab. Leszek Zasztowt, zastępca dyrektora prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk, prof. dr hab. Halina Lichoćka – kierownik Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki, dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka – kierownik Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki oraz Juliusz Milewski, główny księgowy.

1 lipca 2015 r. nastąpiła zmiana Dyrekcji – obowiązki Dyrektora Instytutu objął prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk, a zastępcy Dyrektora – dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka. Nastąpiła także zmiana na stanowisku głównego księgowego – po odejściu p. Milewskiego na emeryturę jego obowiązki przejęła p. Wanda Pszczółkowska.

Przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu w kadencji 2015–2018 jest prof. dr hab. Andrzej Kajetan Wróblewski.

W Instytucie funkcjonują dwa zakłady naukowe: Zakład Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki pod kierunkiem prof. dr hab. Haliny Lichockiej oraz Zakład Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki pod kierunkiem dr hab. prof. PAN Joanny Schiller-Walickiej. Szczegółowe raporty z działalności obu Zakładów zawierają Aneksy 1 i 2.

W wyniku postępowania konkursowego do pracy w IHN PAN zostali przyjęci nowi pracownicy naukowcy: dr Barbara Bienias, mgr Maja Bogajczyk, dr Danuta Ciesielska, dr hab. prof. PAN Piotr Daszkiewicz.

Rada Naukowa Instytutu nadała w 2015 r. tytuł doktora habilitowanego czterem osobom:

1. Dr Piotr Daszkiewicz – 5 marca 2015: Wpływ Jardin des Plantes w Paryżu i gabinetu historii naturalnej króla Francji, a następnie Narodowego Muzeum Historii Naturalnej na rozwój polskich nauk przyrodniczych w XVIII i XIX wieku.
2. Dr Anna Marek – 5 marca 2015: Leczenie ran wojennych w Powstaniu Warszawskim. 1 sierpnia–2 października 1944.
3. Dr Rafał Prinke – 14 maja 2015: Zwodniczy ogród błędów. Piśmiennictwo alchemiczne do końca XVIII w.
4. Dr Hanna Krajewska – 2 lipca 2015. Protestanci w Łodzi 1815–1914. Między edukacją a ewangelizacją.

Ponadto w roku 2015 r. Rada Naukowa Instytutu nadała trzem osobom tytuł doktora:

1. Agnieszka Florczak – 5 marca 2015 roku: Leczenie chorób tarczycy w polskich ośrodkach medycznych w okresie dwudziestolecia międzywojennego. Promotor: prof. dr hab. Wanda Wojtkiewicz-Rok. Specjalność: historia medycyny.
2. Maria Lipińska – 5 marca 2015 roku: Średnie szkolnictwo medyczne w Polsce w opinii prasy zawodowej w latach 1918–1961 na przykładzie szkolnictwa pielęgniarskiego, położniczego i farmaceutycznego. Promotor: prof. dr hab. Bożena Urbanek. Promotor pomocniczy: dr Magdalena Paciorek. Specjalność: historia nauki.
3. Bożena Łazowska – 2 lipca 2015 roku: Działalność badawcza Głównego Urzędu Statystycznego w okresie II Rzeczypospolitej. Promotor: prof. dr hab. Jan Piskurewicz. Specjalność: historia nauki.

Aktywność naukowa

Badania naukowe pracowników

W 2015 roku w ramach działalności statutowej pracownicy IHN PAN realizowali 8 zadań badawczych o szerokim spektrum tematycznym:

1. Historia nauki polskiej;
2. Dzieje ruchu umysłowego i edukacji;
3. Nauki medyczne w XVIII–XX wieku;
4. Historia techniki polskiej i powszechnej XIX–XX wieku;
5. Badania kopernikańskie;
6. Metodologia historii nauki – zagadnienia teoretyczne;
7. Naukoznawstwo
8. Historia nauki powszechnej, w tym *Republica litteraria* w XVII-wiecznej Europie;
9. Filozofia a historia nauki w XX wieku.

Ponadto w Instytucie realizowano 9 projektów finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki lub w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki:

Tytuł projektu	Kierownik projektu	Okres realizacji (rok) od–do	Przyznane środki	Instytucja finansująca
Monografia „Adolf Chybiński w kręgu lwowskich muzykologów”	Mgr Michał Piekarski	8.03.2013 –07.03.2016	88.660 PLN	NCN, Preludium
Polityka państwa a system oświatowy na ziemiach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej (1919–1939).	Dr Andrzej Smolarczyk	18.07.2014 – 17.07.2017	83.000 PLN	NCN, Sonata
Od programu pomocowego do embarga strategicznego. Społeczność międzynarodowa wobec dążeń krajów Środkowej i Wschodniej Europy do uzyskania penicyliny po II wojnie światowej	Dr hab. Sławomir Łotysz	02.02.2015 – 01.02.2018	162.500 PLN	NCN, OPUS
Analiza astronomicznych poglądów Stanisława Lubienieckiego (1623–1675), ich źródeł i uwarunkowań oraz przedstawienie ich na tle twierdzeń nauki XVII wieku	Mgr Maciej Jasiński	11.08.2015– 10.08.2017	84.700 PLN	NCN, Preludium
Między tradycją a nowoczesnością: kopernikanizm, idea wielości światów i astrologia w traktacie <i>Astrostereon</i> Edwarda Greshama	Prof. Jarosław Włodarczyk	11.08. 2015 - 10.08.2017	169.210 PLN	NCN, OPUS

(1565–1613)				
Historia nauki polskiej 1944/52–1989, t. X. Część I (ogólna)	Prof. Leszek Zasztowt	4.01.2012 – 30.06.2015	440.000 PLN	MNISW – Narodowy Program Rozwoju Humanistyki
Korespondencja Jana Heweliusza a nauka europejska XVII stulecia;	Prof. Jarosław Włodarczyk	30.01.2012 – 29.01.2015	245.080 PLN	MNISW – Narodowy Program Rozwoju Humanistyki
Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i obywatela – koncepcje, doświadczenia i inspiracje	Prof. Kalina Bartnicka	21.12.2012 – 20.12.2017	1.700.000 PLN	MNISW – Narodowy Program Rozwoju Humanistyki
Korespondencja Jana Heweliusza: korespondenci polscy i transmisja wiedzy naukowej	Prof. Jarosław Włodarczyk	16.10.2015 – 15.10.2018	380.765 PLN	MNISW – Narodowy Program Rozwoju Humanistyki

Za najważniejsze wyniki uzyskane w ramach projektów lub zadań badawczych
 Dyrekcja uznała następujące osiągnięcia pracowników IHN PAN:

1. *Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783* – polsko-litewsko-angielska edycja źródłowa pod red. prof. Kaliny Bartnickiej (we współpracy z Adamem Sowińskim i Małgorzatą Wasiukiewicz-Rogulską). Wydawnictwo powstało w wyniku porozumienia IHN PAN i Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zostało w całości sfinansowane przez MEN. Ma na celu, w związku ze zbliżającą się w 2023 r. 250 rocznicą utworzenia Komisji Edukacji, udostępnienie środowiskom badaczy, wprowadzenie do europejskiego obiegu naukowego i rozpropagowanie największego osiągnięcia edukacyjnego wieku oświecenia w Rzeczypospolitej Obojga Narodów (Korony i Litwy). Materiały zostały wydane wraz z oryginalnym indeksem rzeczowym oraz tabelami, rozkładami zajęć szkolnych, wzorami dokumentacji szkolnej i dokumentują myśl pedagogiczną oraz metodę wdrażania koncepcji ideowych i pedagogicznych Komisji w praktykę szkolną.
2. W 2015 r. wydawnictwo IHN PAN opublikowało dwie doniosłe pozycje, będące efektem wieloletnich badań zespołów kierowanych przez uczonych z IHN PAN. Przedstawiają one najnowsze dzieje nauki polskiej oraz wkład polskich badaczy na przestrzeni dziejów do nauki światowej – w nowy sposób, znacząco uzupełniając wiedzę i rewidując wiele nieporozumień obecnych w literaturze przedmiotu.
 - *Historia nauki polskiej, t. X 1944-1989, cz. 1 Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo, cz. 2 Instytucje, cz. 3 Idee i praktyka*, pod red. Leszka Zasztowta, Joanny Schiller-Walickiej, Warszawa 2015, ss. 447, 717, 445.

- *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, red. Bolesław Orłowski, Warszawa 2015, T. I–IV, ss. 522, 438, 512, 544.
3. Zbigniew Tucholski, *Profesor Antoni Xiężopolski. Twórca polskiej szkoły budowy lokomotyw*, Warszawa 2015, ss. 248. Monografia poświęcona postaci Antoniego Xiężopolskiego – polskiego inżyniera, zasłużonego dla polskiego kolejnictwa, który wywarł znaczny wpływ na budowę polskiego taboru kolejowego oraz na wyższe szkolnictwo kolejowe.

Najważniejsze osiągnięcia o znaczeniu ogólnospołecznym związane z działalnością naukową lub twórczą:

1. W ramach grantu „Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i obywatela; koncepcje, doświadczenia i inspiracje”, który jest realizowany przy Instytucie we współpracy z uczonymi z innych ośrodków naukowych, prezentowana była wystawa wieloplanszowa pt. „Komisja Edukacji Narodowej 1773–1794”. W otwarciu wystawy na Placu Zamkowym w Warszawie (12 października 2015), obok przedstawicieli MEN, wzięła udział prof. dr hab. Kalina Bartnicka – historyk oświaty i nauki, pracownik IHN PAN.

2. Historycy nauki i techniki, zatrudnieni w Instytucie, regularnie współpracują z instytucjami publicznymi w kraju i za granicą, pełniąc funkcje eksperckie lub kierownicze. Ponadto wielu pracowników Instytutu popularyzuje osiągnięcia historii nauki i techniki w Internecie, prasie, radiu, telewizji, dając wykłady publiczne i uczestnicząc w wydarzeniach naukowych w kraju (patrz niżej: Popularyzacja nauki).

Referaty naukowe i publikacje pracowników

W 2015 roku pracownicy IHN PAN wygłosili liczne referaty naukowe, zarówno na konferencjach polskich, jak i zagranicznych oraz na zaproszenie instytucji naukowych (aneks nr 3).

Efektom działalności pracowników naukowych Instytutu było ponadto opublikowanie **183** prac naukowych, w tym:

- 7 monografii,
- 56 rozdziałów w wydawnictwach monograficznych,
- 13 redakcji monografii,
- 4 publikacje w czasopiśmie naukowym posiadającym współczynnik wpływu *Impact Factor* (IF), wymienionym w części A wykazu MNiSW,
- 33 publikacji w czasopismach recenzowanych, wyróżnionych przez European Reference Index for the Humanities (ERIH, lista C),
- 33 publikacji w innych czasopismach recenzowanych, wymienionych w aktualnym wykazie czasopism punktowanych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (lista B),
- 37 pozostałych publikacji naukowych.

Kompletną listę publikacji zawiera Aneks 4.

Życie naukowe

W 2015 r. odbyły się następujące konferencje i spotkania naukowe organizowane lub współorganizowane przez Instytut.

Nazwa konferencji, miejsce, data	Organizator, współorganizatorzy	Liczba wystąpień pracowników w IHN PAN
X Przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji, 4 grudnia 2015.	IHN PAN , Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne.	0
Konferencja pt. Technika i społeczeństwo w PRL, Życie codzienne. 18 listopada 2015.	IFiS PAN, IHN PAN .	2
„Edition of the Correspondence of Johannes Hevelius. Work-in-Progress Seminar”, 13–14 grudnia 2015.	IHN PAN .	2
Konferencja pt. Dziedzictwo kulturowe Warszawskiego Farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata. 20 października 2015.	Muzeum Warszawy, IHN PAN .	5
Konferencja pt. <i>De nuptiis (iteratis) Philologiae et Libri manuscripti</i> – 15 czerwca 2015.	Inst. Filologii Klasycznej UW, IHN PAN .	1
Konferencja pt. Polska myśl techniczna w II wojnie światowej w 70 rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie, 13 maja 2015.	Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, IHN PAN , Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego, Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte, Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie.	3
Konferencja pt. Rozwój aptekarstwa śląskiego. Moda i styl w aptekach polskich ze szczególnym uwzględnieniem	SUM, IHN PAN .	2

Śląska i jego specyfiki - w dn. 27-28 lutego 2015 r. w Rudach Śląskich....		
Konferencja pt. Technika i społeczeństwo w PRL. 29 stycznia 2015.	IFiS, IHN PAN	2
Interdyscyplinarne seminarium pt. <i>Międzykulturowy wymiar komunikacji idei w dziejach nauki</i> (Ciężen n/Wartą, 20-21.06.2015).	IHN PAN , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza	1
Interdyscyplinarne seminarium pt. <i>Międzykulturowy wymiar komunikacji idei w dziejach nauki</i> (Ciężen n/Wartą, 7-8.11.2015).	IHN PAN , Uniwersytet im. Adama Mickiewicza	2
Międzynarodowa konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50-летию Комиссии Историков России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji), Moskwa, 23-25 czerwca 2015.	Komisja Historyków Polski i Rosji, Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Instytut Historii Rosyjskiej RAN, Państwowe Muzeum „Ostafiewo”- „Rosyjskij Parnas”, INH PAN .	3
Seminaria Centrum Kopernika z Historii Matematyki.	Zespół Historii Matematyki w IHN PAN oraz Grupa Badawcza Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych „Historia matematyki: Ludzie – Idee – Aspekty filozoficzne”, Zakład Historii Matematyki Instytutu Matematyki UJ	1

15 czerwca 2015 r. w Instytucie odbyło się spotkanie naukowe, na którym p. Anahita Rouyan (Uniwersytet Boloński) wygłosiła wykład pt. *Literature and Science: History, Methodology and Practise*.

W Instytucie odbywały się regularnie seminaria naukowe, w których uczestniczyli zarówno pracownicy naukowcy, jak i absolwenci uczelni wyższych z całej Polski:

- Comiesięczne seminarium z historii nauki i wychowania, prowadzone przez prof. dr hab. Kalinę Bartnicką wspólnie z prof. dr hab. Leszkiem Zasztowtem i dr. hab. prof. PAN Joanną Schiller-Walicką, gromadzące około 25 osób.
- Seminarium z historii nauk medycznych na temat „Polska prasa medyczna jako źródło historyczne w badaniach nad problematyką zdrowia i choroby XIX i XX wieku”, prowadzone przez prof. dr hab. Bożenę Urbanek i dr. Magdalenę Paciorek, gromadzące 15-20 osób.
- Seminarium z historii nauk przyrodniczych i ścisłych, prowadzone przez prof. dr hab. Jarosława Włodarczyka i mgr. Magdalenę Siudę-Bochenek.

Współpraca z zagranicą

W ramach umowy o współpracy naukowej z Instytutem Historii Litwy Republiki Litewskiej w Wilnie kontynuowane były badania nad związkami naukowymi i kulturalnymi Polski i Litwy, nauką w Uniwersytecie Wileńskim, dorobkiem wychowanków Uniwersytetu oraz jego znaczeniem dla nauki i kultury Polski oraz Litwy. Podobnie we współdziałaniu z partnerami z Belgii, Francji i Niemiec kontynuowano projekt międzynarodowej krytycznej edycji korespondencji Jana Heweliusza.

Do zagranicznych instytucji naukowych, z którymi jednostka współpracowała w sposób ciągły należały ponadto:

1. Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk.
2. Czeska Akademia Nauk.
3. Instytut Historii Powszechnej Rosyjskiej Akademii Nauk.
4. Międzynarodowy Komitet Nauk Historycznych.
5. Narodowy Uniwersytet Badawczy – „Wyższa Szkoła Ekonomiki”, Rosja.
6. Litewskie Archiwum Centralne w Wilnie.
7. Rosyjskie Towarzystwo Geologiczne w Moskwie; Instytut Historii Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Nowosybirsku.
8. Katedra Historii Uniwersytetu Górniczego w Sankt Petersburgu.
9. Max-Planck-Institut für Wissenschaftsgeschichte w Berlinie.
10. Académie Internationale d’Histoire des Sciences.

Wybrane rezultaty współpracy zagranicznej:

- Organizacja „Edition of the Correspondence of Johannes Hevelius. Work-in-Progress Seminar”, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa, 13–14 grudnia 2015 z udziałem członków międzynarodowego zespołu ds. krytycznej edycji korespondencji Jana Heweliusza.
- Kontynuacja współpracy z Narodowym Uniwersytetem Badawczym – „Wyższą Szkołą Ekonomiki” w Moskwie. Jej rezultatem jest publikowanie rezultatów prac badawczych pracowników WSE w czasopiśmie wydawanym przez IHN „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, w 2015 r. artykułu Mariny Kibalnej, *Book Reviews Published in the Universitetskie Izvestia: Academic Self-Evaluation Criteria in Kiev*.

- Współorganizacja międzynarodowej konferencji Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50-летию Комиссии Историкив России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji), Moskwa, 23–25 czerwca 2015.

Działalność wydawnicza, dydaktyczna i promująca naukę

Wydawnictwa Instytutu

W 2015 roku IHN PAN wydał **18 tytułów** o łącznym nakładzie **8700 egz.**, w tym 12 tytułów wydawnictw zwartych i 6 tytułów wydawnictw ciągłych.

Ogółem wydane		wydawnictwa zwarte		wydawnictwa ciągłe				
				w tym <u>czasopisma</u> :			Inne wydawnictwa ciągłe	
liczba tytułów	nakład w egz.	liczba tytułów w	nakład w egz.	Drukowane	Wyłącznie w wersji elektronicznej	liczba tytułów		
18	8700	12	6780	5	1840	0	1	80

Wydawnictwa zwarte:

1. *Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo, 1944–1989. Historia nauki polskiej*, t. X, cz. 1 pod red. Leszka Zasztowta, Joanny Schiller-Walickiej, Warszawa 2015, ss. 447. Nakład 900 egz.
2. *Instytucje, 1944–1989. Historia nauki polskiej*, t. X, cz. 2., pod red. Leszka Zasztowta, Joanny Schiller-Walickiej, Warszawa 2015, ss. 717. Nakład 900 egz.
3. *Idee i praktyka, 1944–1989. Historia nauki polskiej*, t. X, cz. 3, pod red. Leszka Zasztowta, Joanny Schiller-Walickiej, Warszawa 2015, ss. 445. Nakład 900 egz.
4. *Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, red. Bolesław Orłowski, Warszawa 2015, T. I–IV. Nakład 1000 egz.
5. Jan Wnęk, *Rozwój ideologii przemysłowej w Galicji 1866-1918*, Warszawa 2015. Nakład 150 egz.
6. *Ustawy Kommissyi Edukacyi Narodowej dla stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej*. Pierwsze pełne wydanie w języku polskim, litewskim i angielskim pod red. Kaliny Bartnickiej, Warszawa 2015, ss. 698. Nakład 1500 egz.
7. Edward Malak, *Dzieło generała Rayskiego. Technika i Zarządzanie. Księga druga*, 2015, ss. 592. Nakładem autora, pod patronatem IHN PAN, 80 egz.
8. Zbigniew Ogonowski, *Socynianizm. Dzieje. Poglądy. Oddziaływanie*, Warszawa 2015, ss. 541. (współwydawca TNW). Nakład 300 egz.

9. Michał Jan Borch, *Listy o Sycylii i Malcie*, Przekład, opracowanie i wstęp: Alicja Szastyńska-Siemion i Ignacy Z. Siemion, Seria Fontes Rerum ad Historiam Scientiae Spectantium, Vol. XXII, Series recentior IV, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN i Wydział Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, Warszawa 2015. Nakład 300 egz.
10. Władysław Konopczyński, *Historyka*, oprac. Maciej Janowski, Warszawa 2015, ss. 368. Seria Fontes Rerum ad Historiam Scientiae Spectantium, vol. XXIII. Nakład 300 egz.
11. S. Zamecki, *Europejskie inspiracje w pracach polskiego chemika Ignacego Fonberga (1801–1891). Studium historyczno-metodologiczne*, Warszawa 2015, ss. 310. Nakład 150 egz.
12. Witold Jan Chmielewski, *Polskie osiedle Santa Rosa w Meksyku 1943–1946*, Instytut Historii Nauki PAN i Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Warszawa 2015. Nakład 300 egz.

Wydawnictwa ciągłe:

13. Czterdziestolecie zespołu historii kartografii, „Z dziejów kartografii”, tom XIX, Warszawa 2015. Nakład 80 egz.

Czasopisma:

14. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, nr 1, 2, 3, 4 /2015. Nakład łączny 850 egz.
15. „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”, nr 1/ 2015 i 2/2015. Nakład łączny 350 egz.
16. „Medycyna Nowożytna”, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną”, t. 21, z. 1/ 2015. Nakład 200 egz. ; Nr 2/ 2015 nakład 200 egz.
17. „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, 2015, t. LII. Nakład 120 egz.
18. „Organon”, 2015. Nakład 120 egz.

Działalność dydaktyczna

Na płatne, niestacjonarne studia w Studium Doktoranckim Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN w Warszawie, kierowanym przez od 1 listopada 2015 r. przez dr hab. prof. PAN Iwonę Arabas, uczęszczało 13 osób, w tym 1 przyjęta w roku sprawozdawczym.

Siedemnastu pracowników Instytutu prowadziło działalność dydaktyczną, w tym 1 pracownik na uczelni zagranicznej, a pozostali na kilkunastu wydziałach krajowych ośrodków akademickich:

1. Faculté Libre de Médecine Naturelle et d’Ethnomédecine, Paryż.
2. Wydział Farmaceutycznego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.
3. Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Wydział Matematyczno-Fizyczno-Techniczny.
4. Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Wydział Pedagogiczny.
5. Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego.

6. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza, Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu.
7. Uniwersytet Otwarty Uniwersytetu Warszawskiego.
8. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach.
9. Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.
10. Wydział Lekarski i Farmaceutyczny Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.
11. Katedra Studiów nad Europą Środkową i Wschodnią, Instytut Prawa Międzynarodowego, Unii Europejskiej i Stosunków Międzynarodowych WPIA UKSW.
12. Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa.
13. Wyższa Szkoła Zawodowa w Oświęcimiu.
14. Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Janusza Korczaka w Warszawie.
15. Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.
16. Studium Doktoranckie przy Instytucie Historii Nauki PAN.
17. Politechnika Białostocka, Wydział Zarządzania, Wydział Mechaniczny.

Pracownicy Instytutu sprawowali opiekę nad studentami piszącymi prace licencjackie, magisterskie oraz rozprawy doktorskie. Liczba prac magisterskich wykonanych pod kierunkiem pracowników naukowych Instytutu wyniosła 24, natomiast liczba przeprowadzonych doktoratów wynosiła 3.

Popularyzacja nauki

W 2015 r. Instytut miał swój udział w popularyzacji nauki poprzez kontynuację wystawy pt. „Komisja Edukacji Narodowej 1773–1794”. Warto ponadto odnotować udział pracowników jednostki w innych przedsięwzięciach promujących i popularyzujących wyniki badań naukowych w 2015 roku:

1. dr hab. prof. PAN Iwona Arabas

- Wywiad dla RDC; „Rzeczpospolitej”; „Richter Life”.
- Prowadzenie lekcji muzealnych w Muzeum Historii Farmacji.
- Organizacja wykładów dla Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (13 I, 10 III) i referat *Rośliny lecznicze i magiczne w kulturze Ajnów*.
- Udział w Sesji w Muzeum Wsi Lubelskiej z referatem *Panny apteczkowe – Panacea i Hygiea w polskim dworze* (14 VI).
- Cykl wykładów pt. „Aptekarskie inspiracje w świecie nauki i sztuki” w Centrum Interpretacji Zabytku Muzeum Warszawy.

2. dr Danuta Ciesielska

- *Dziesięć sympozjów*, X Ogólnopolskie Sympozjum Kół Naukowych, Kraków 20–22.03.2015 r.
- *Dziesięć sympozjów Koła Matematyków Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie*, (z: B. Hejmej), „Prace Koła Matematyków Uniwersytetu Pedagogicznego” 2 (2015), 30–43.
- *Zadania naturalne wybitnych Polaków, Uczeń zdolny–wyzwanie czy problem?*, Stowarzyszenie na rzecz Edukacji Matematycznej, Sielcia 6–8.11.2015

- W kręgu nauki (red. J. Stępień), Radio Kraków; <http://www.radiokrakow.pl/audycje/w-kręgu-nauki/audycja-z-dn6122015-r/>
- 3. dr hab. prof. PAN Piotr Daszkiewicz**
- *Ostatnie białowieskie niedźwiedzie.* (z: Samojlik T.) „Matecznik” 2 (2015), 15–17.
- 4. dr Marcin Dolecki**
- Lekcje muzealne w Muzeum Farmacji w Warszawie (oddział Muzeum Warszawy) dla gimnazjalistów i licealistów.
- 5. dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus**
- *Kobiety w życiu publicznym – przemiany pokoleniowe kobiet polskich*, wykład dla Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie, 9 IV 2015.
- 6. mgr Maciej Jasiński**
- *Jan Heweliusz* w internetowej encyklopedii staropolskiej *Silva Rerum*, prowadzonej przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, http://www.wilanow-palac.pl/jan_heweliusz.html (dostęp 4 I 2016).
- 7. prof. dr hab. Michał Kokowski**
- Udział w filmie dokumentalnym *Wir Europäer (1): Europa beginnt zu denken (15. Jahrhundert)* (2008) TV episode (reżyseria: Nina Koshofer i Judith Völker) [TAG/TRAUM Filmproduktion GmbH & Co. KG, 2008, Niemcy – Austria (koprodukcja: WDR/ARTE, MDR, OR)]. Film 2015 roku był dostępny w licznych serwisach internetowych.
- 8. dr Jarosław Kurkowski**
9. *Film a historia: wzajemne zależności i nieznane konteksty* Uniwersytet Otwarty Uniwersytetu Warszawskiego
10. Warsztaty filmowe Sandomierz 30.04-3.05 2015 (publikacja: *Niezwykłe Inspiracje Spoza Kadru*, red. M. Kurkowska, J. Kurkowski, Centrum Europejskie UW, Sandomierz-Warszawa 2015, 134 ss.)
- 11. prof. dr hab. Bolesław Orłowski**
- *Nasi inżynierowie w Imperium Osmańskim*, „W Sieci Historii”, nr 6 (25), s. 61–63.
 - *Najskuteczniejsza polska formacja w II wojnie światowej*, „W Sieci Historii”, nr 9 (28), s. 16–19.
 - *Nie tylko z karabinem w rękę. Polski wkład wynalazczy w zwycięstwo sprzymierzonych*, „Mówią Wieki”, nr 5 (664), s. 61–64.
 - *Zapomniany dorobek polskich specjalistów*, „Biuletyn Informacyjny. Miesięcznik Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej”, nr 5, s. 53-57.
- 12. mgr Michał Piekarski**
- Wykład *Mickiewicz i Chopin ballady pisali. Wokół XIX-wiecznej recepcji ballad Chopina*, wygłoszony w ramach spotkania Koła Naukowego Korespondencji Sztuk UW. Warszawa, 26.11.2015.

13. dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka

- Współorganizacja i prowadzenie spotkania (26 maja 2015 r.) z cyklu „Bliscy znani i... nieznanymi”, poświęconego dyskusji nad książką Andrzeja Smolarczyka *Szkolnictwo powszechne i oświata pozaszkolna w województwie poleskim w latach 1919–1939*.
- Udział w latach 2013–2015 w pracach Kapituły Nagrody im. Jana Jędrzejewicza, przyznającej corocznie nagrodę dla najlepszej książki z zakresu historii nauki.

14. mgr Magdalena Siuda-Bochenek

1. Wystąpienie popularnonaukowe pt. *Jan Jędrzejewicz – obserwator na miarę europejską* podczas uroczystości wręczenia Nagrody im. Jana Jędrzejewicza w Płońsku 28 października 2015 roku.

15. dr Jan Szumski

- *Rosja gra polskimi archiwami*, rozmowa z dr. Janem Szumskim. Rozmawiał Bartosz T. Wieliński, „Gazeta Wyborcza” 3 grudnia 2015 r.
- Vytautas Bruveris, Маркіян Івацішын, *How to deal with the Russian propaganda?* Telewizja hromadske.tv, 15 grudnia 2015 r.

16. dr Zbigniew Tucholski

- Wprowadzenie historyczne w trakcie Rajdu Rowerowego w 101-rocznicę uruchomienia odcinka kolei wąskotorowej Warszawa – Wawer „Śladami ciuchci” 31 V 2015.
- „Technika w życiu i zagładzie miasta”, seria wykładów w Centrum Interpretacji Zabytku - 20 VII 2015 r. *Śródlądowe Porty Warszawy*; 17 VIII 2015 r. *Techniczne aspekty zniszczenia zabudowy warszawskiej wraz z terenem getta*; 21 IX 2015 r., *Budowa i elektryfikacja linii średnicowej w Warszawie*.

17. prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk

- *Jerzy Joachim Retyk, popularyzator nauki Kopernika*, Radio TOK FM, 2 kwietnia 2015.
- *Historia świata zapisana w świetle*, Klub Ludzi Ciekawych Wszystkiego, Program II Polskiego Radia, 9 maja 2015.
- *Krótką historią gwiazdozbiorów*, wykład Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Konstanciński Dom Kultury, 28 kwietnia 2015.
- *Wizerunki Księżyca: między sztuką a nauką*, wykład Uniwersytetu Trzeciego Wieku, Konstanciński Dom Kultury, 12 maja 2015.

Medale i nagrody przyznane pracownikom IHN PAN

- dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus, Medal Komisji Edukacji Narodowej nadany przez MEN.

- dr Zbigniew Tucholski, Za udział w pracach nad leksykonem *Warszawa lat wojny i okupacji 1939–1945* – medal „Za upamiętnianie walk o Warszawę” przyznany przez fundację „Warszawa Walczy”.
- prof. dr hab. Bożena Urbanek, Nagroda I stopnia Rektora Śląskiego Uniwersytetu Medycznego za działalność organizacyjną w roku akademickim 2014/2015.
- dr hab. prof. PAN Edward Malak, Uniwersytet Przyrodniczo Humanistyczny w Siedlcach: Nagroda zespołowa III stopnia za książkę i dydaktykę w 2015 r.

dr Beata Wysokińska

Instytut Historii Nauki PAN

ANEKS NR 1

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ ZAKŁADU HISTORII NAUK SPOŁECZNYCH, OŚWIATY I ORGANIZACJI NAUKI

Zakład Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki (kierownik: dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka) składa się z czterech sekcji: Sekcji Historii Nauk Społecznych (kierownik: dr Paweł Komorowski), Sekcji Dziejów Oświaty (kierownik: dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka), Sekcji Historii Organizacji Nauki (kierownik: prof. dr hab. Jan Piskurewicz) oraz Sekcji Antropologii Nauki (kierownik: dr hab. prof. PAN Bożena Płonka-Syroka). W ramach poszczególnych sekcji prowadzono w 2015 roku właściwe im tematycznie badania. Do najważniejszych osiągnięć pracowników Zakładu należy zaliczyć: publikację w lipcu 2015 r. przygotowanego w ramach projektu badawczego nr 11H 11 01 2580 X tomu *Historii nauki polskiej*, cz. 1 *Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo*, ss. 447, cz. 2 *Instytucje*, ss. 717, cz. 3 *Idee i praktyka*, ss. 445, pod redakcją Leszka Zasztowta i Joanny Schiller-Walickiej, oraz pierwszą, pełną, krytyczną edycję *Ustaw Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*, ss. 698, w wersji językowej polskiej, litewskiej i angielskiej, pod redakcją naukową prof. dr hab. Kaliny Bartnickiej.

I. Sekcja Historii Nauk Społecznych

Badania prowadzone w 2015 r. w Sekcji Historii Nauk Społecznych koncentrowały się wokół czterech zasadniczych zagadnień: historii historiografii polskiej i obcej w XVIII i XIX wieku (dr Paweł Komorowski, dr Jarosław Kurkowski), dziejów piśmiennictwa średniowiecznego i wczesnorenansowego (mgr Paulina Pludra-Żuk, mgr Maja Bogajczyk), historii polskiej nauki i kultury na Wschodzie (dr hab. Antoni Kuczyński) oraz historii religii i kultury ludów azjatyckich w ujęciu polskich i rosyjskich badaczy (dr Michał Pędracki).

Dr Paweł Komorowski kontynuował prace badawcze nad założeniami historiograficznymi Feliksa Bentkowskiego. Koncepcji historii literatury Bentkowskiego poświęcono dotąd wiele opracowań, natomiast jego poglądy związane z historią - jej metodologią i założeniami historiozoficznymi, są zupełnie pomijane w badaniach. Celem badań prowadzonych przez dr. Komorowskiego jest ustalenie stopnia i rodzaju oddziaływania rodzimej i obcej historiografii na pisarstwo historyczne Bentkowskiego, a także określenie stopnia adaptacji i reinterpretacji przez niego tych założeń. Pozwoli to na pogłębienie wiedzy o polskiej historiografii pierwszej połowy XIX w. Tego rodzaju badania komparatystyczne dr Komorowski prowadził, m.in. analizując rozprawę Bentkowskiego *Wstęp do historii powszechnej* z 1820 r., a także jego korespondencję. Ponadto uczestniczył w pracach redakcyjnych nad *Historią nauki polskiej*, opracowując indeks nazwisk do części I (s. 427-446).

Dr Jarosław Kurkowski w 2015 r. ukończył tekst dotyczący obrazu dziejów Rosji w piśmiennictwie naukowym epoki stanisławowskiej. Opublikowana została część pierwsza, która obejmuje okres do pierwszego rozbioru (*Dzieje Rosji w piśmiennictwie doby stanisławowskiej*, cz. 1 *Do pierwszego rozbioru*, „Z Badań nad Książką i Księgozbiórami Historycznymi” 2015, t. 9, s. 199-240). Zainteresowanie dziejami potężnego sąsiada w polskim piśmiennictwie XVIII w. ujawniło się jeszcze w czasach saskich i w tej kwestii nie widać istotnej cezury przed pierwszym rozbiorem. Zgodnie z wymogami erudycyjnego modelu dziejopisarstwa pojawiły się pytania o źródła, o bibliografię przedmiotową, chronologię, a wreszcie faktografię. Osiągnięcia w tej dziedzinie okazały się jednak dość skromne, bowiem punktem odniesienia, źródłem inspiracji i wiedzy była głównie literatura zachodnioeuropejska, w szczególności francuskojęzyczna. W analizowanym piśmiennictwie

można dostrzec też wpływ ugruntowanego w Rzeczypospolitej, przynajmniej od XVII w., negatywnego stereotypu „Moskala”. Wszystkie omawiane przedsięwzięcia wydawnicze dotyczące dziejów Rosji (także te niezrealizowane) miały charakter *de facto* publiczny, a nawet państwowy – jak w przypadku działań króla Stanisława Augusta i, co warto podkreślić, żadnej innej problematyki historycznej cenzura nie moderowała wówczas tak wyraźnie, niekiedy nawet o znamionach cenzury prewencyjnej.

Drugą pracą przygotowaną przez dr. Kurkowskiego w 2015 r. jest tekst pt. *Józef Aleksander Jabłonowski a historiografia*. Jest on poświęcony specyficznej roli ówczesnej historiografii, a zwłaszcza szczególnym nadziejom wiązanim z nią przez przedstawicieli elit Rzeczypospolitej w XVIII w. We właściwym rozumieniu kultury historycznej tamtej epoki zasadniczą trudność stanowi niełatwe, zagmatwane dla dzisiejszego obserwatora rozróżnienie między obrazem historii bezpowrotnie minionej a wizją historii nadal żywej, „działającej” się, którą nie tylko można kreować wstecz, ale też modyfikować na bieżąco, wpływając na aktualne problemy życia publicznego, nawet kwestie polityki międzynarodowej. Dr Kurkowski przekazał także do druku artykuł *Źródłoznawstwo w służbie króla i Rzeczypospolitej. Uwagi o praktycznych celach badań naukowych doby stanisławowskiej*, ss. 31, który będzie opublikowany w czasopiśmie Archiwistów Grupy Wyszehradzkiej „Archivarius Visegradensis”. Współpracował również jako autor haseł i uczestnik prac redakcyjnych w przygotowywaniu czterotomowego słownika *Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, pod redakcją Bolesława Orłowskiego.

Mgr Paulina Pludra-Żuk kontynuowała prace nad dysertacją doktorską poświęconą specyfice recepcji *Aurory* Piotra Rigi na ziemiach polskich. Wynikiem tych prac było opublikowanie aktualnego stanu badań nad *Aurorą* Piotra Rigi, będące jednocześnie pierwszym polskojęzycznym opracowaniem tematu („*Aurora*” – *wierszowana Biblia autorstwa Piotra Rigi (ok. 1145-1209): stan badań i perspektywy*, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” 2015, t. 9, s. 147-168). Zaprezentowała także częściowe wyniki swoich badań podczas szkoły letniej, na której wygłosiła referat *Paths of Medieval Text Transmission: The Case of Aurora by Peter Riga on Polish Territories*, Summerschool: *manuSciences '15. Manuscripts: From Fragments to Books – From Identification to Interpretation*, Niemcy, Freie Universität Berlin i Ecole Pratique des Hautes Etudes, 6-12 września 2015 r. Zajmowała się także przygotowywaniem do druku pierwszego całościowego przekładu na język polski *Didascaliconu* Hugona ze św. Wiktora, tekstu kluczowego dla historii umysłowości średniowiecznej. Publikacja planowana jest na 2016 r. w serii *Bibliotheca Litterarum Medii Aevi I*. Kontynuowała prace nad bazą danych polskich rękopisów średniowiecznych w ramach zespołu *manuscripta.pl* (oba tematy we współpracy z dr. hab. Jackiem Soszyńskim z Uniwersytetu Warszawskiego). Zorganizowała także konferencję *De nuptiis (iteratis) Philologiae et Libri manuscripti*, która odbyła się w Instytucie Filologii Klasycznej Uniwersytetu Warszawskiego 15 czerwca 2015.

Mgr Maja Bogajczyk zajmowała się badaniem dzieła Aleksandra Scultetusa *Chronographia, sive annales omnium fere regum, principum* pod względem formalnym i treściowym. Analiza kompozycji tej kroniki i techniki wykładu dostarczyć może informacji nie tylko o samym autorze, ale również o roli i funkcji kroniki jako gatunku i formy przekazu informacji. Wstępny dopiero etap prac zawierał: przegląd literatury (polskiej i zagranicznej) oraz skontrum biblioteczne w celu odnalezienia poszczególnych egzemplarzy druku.

Dr hab. Antoni Kuczyński zakończył w 2015 r. prace autorskie i redakcyjne dotyczące nowej edycji książki pt. *Syberia. 400 lat polskiej diaspory. Zesłania, martyrologia i sukces cywilizacyjny Polaków*, która ma się ukazać w 2016 r., oraz jej rosyjskiej wersji, realizowanej

przez Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Irkucku. Przygotował do druku książkę pt. „*Kochany Wujaszku*”. *Listy Bronisława Piłsudskiego do Stanisława Witkiewicza*, której wydanie planowane jest na 2016 rok z okazji 150 rocznicy urodzin Bronisława Piłsudskiego. Uczestniczył także w projekcie badawczym: „Związki polsko-syberyjskie we współczesnych badaniach historyków rosyjskich – tematyka, edycje, konferencje, znaki pamięci”, którego celem jest wypełnienie luki w badaniach dotyczących dziejów Polaków na Syberii oraz ich wkładu w naukę, kulturę i gospodarkę, badań prowadzonych przez historyków rosyjskich, zwłaszcza z zauralskiej części Rosji. Na tym tle zostanie opisany i oceniony dorobek z tego zakresu, formowanie się i instytucjonalna organizacja badań oraz strategia przyszłej współpracy z poszczególnymi ośrodkami naukowymi na Syberii (Czyta, Irkuck, Jakuck, Južno-Sachalińsk, Nowosybirsk, Omsk, Tomsk). Ponadto dr hab. A. Kuczyński kontynuował prace nad projektem „Album pamięci”, poświęconym profesorom lwowskim rozstrzelanym na Wzgórzach Wuleckich we Lwowie (1941). Uzyskane eseje biograficzne będą sukcesywnie publikowane na łamach „Wrocławskich Studiów Wschodnich”.

W ramach prowadzonych przez siebie badań dr hab. A. Kuczyński opublikował kilka artykułów w języku polskim i rosyjskim, m.in. obszerny tekst poświęcony Bronisławowi Piłsudskiemu (*Bronisław Piłsudski (1866-1918) – zesłaniec i badacz kultury ludów Dalekiego Wschodu*, „Niepodległość i Pamięć” 2015, nr 2, s. 7-94), a także przygotował dwa referaty na konferencję „Polscy zesłańcy na Syberii w drugiej połowie XVIII – początku XX wieku w oczach rosyjskiej administracji, przesiedleńców i ludności tubylczej z Syberii”, Omsk 25-27 maja 2015 r.

Dr Michał Pędracki zajmował się analizą porównawczą tradycyjnych pratureckich wierzeń, zachowanych w ludowej religii Jakucji i Kazachstanu, z zoroastryzmem i religiami chińskimi oraz zestawieniem otrzymanych danych z materiałem z inskrypcji jeniejsko-orochońskich i tekstami *Awesty*. Analizował także znaczenie teorii tengrianizmu Lwa N. Gumilowa dla budowania tożsamości narodowej niepodległego Kazachstanu i państw ościennych. Drugim tematem badawczym dr. Pędrackiego była analiza instrumentalnego wykorzystania archeologii, antropologii kulturowej, etnologii, etnografii, religioznawstwa i nauk filologicznych przez władze carskie w imperialistycznej polityce rosyjskiej ekspansji w Azji Centralnej, w tym przedstawienie historii badań kultur Azji Centralnej w kontekście rywalizacji brytyjsko-rosyjskiej o Środkowy Wschód oraz antropologii kulturowej jako elementu działań wywiadowczych. Częścią tego tematu jest zbadanie roli Polaków będących w służbie rosyjskiego wywiadu (Leon Barszczewski, Bronisław Grąbczewski) w poznanie najtrudniej dostępnych miejsc Azji Środkowej: Pamiru, Himalajów, Fergany, Dżungarii, Kaszgarii, Kafiristanu, a także przedstawienie znaczenia prac XIX-wiecznych polskich badaczy (Józef Kowalewski, Adolf Januskiewicz) dla budowania tożsamości narodowej i etnicznej ludów Azji Centralnej na przełomie XX i XXI wieku.

Trzeci obszar badawczy dr. Pędrackiego to analiza tradycyjnego obrazu świata i człowieka, zachowanego w buddyjskiej medycynie Zabajkala - wpływy konfucjanizmu, taoizmu, buddyzmu, szamanizmu i ajurwedy na ukształtowanie się tradycyjnych praktyk leczniczych Zabajkala.

W 2015 r. dr Pędracki zajmował się także przygotowaniem do druku polskiej wersji synopsy Koranu i Biblii, dokonanej przez biblistów rosyjskich i wydanej w Moskwie w roku 2012 (*Biblia i Koran. Miejsca paralelne*, Wydawnictwa Muzułmańskiego Związku Religijnego w Polsce, ss. 224). Praca ma na celu pokazanie wspólnych korzeni chrześcijaństwa i islamu.

II. Sekcja Dziejów Oświaty

Badania prowadzone w 2015 r. w Sekcji Dziejów Oświaty koncentrowały się wokół następujących zagadnień: działalności Komisji Edukacji Narodowej (prof. dr hab. Kalina Bartnicka, dr hab. Katarzyna Dormus oraz dr Adam Sowiński jako sekretarz techniczny projektu badawczego), historii szkolnictwa wyższego, zwłaszcza uniwersytetów, u schyłku XVIII, w XIX i początku XX wieku, w tym także ewolucji programów kształcenia w kontekście rozwoju nowych dyscyplin naukowych (prof. dr hab. Kalina Bartnicka, dr hab. Joanna Schiller-Walicka, mgr Michał Piekarski), oświatowych i naukowych relacji polsko-rosyjskich i polsko-radzieckich w XIX i XX wieku (prof. dr hab. Leszek Zasztowt, dr hab. Joanna Schiller-Walicka, dr Jan Szumski), dziejów żeńskiego szkolnictwa średniego (dr hab. Katarzyna Dormus).

Prof. dr hab. Kalina Bartnicka kontynuowała prace związane z prowadzonym przez nią projektem badawczym *Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i nauczyciela: koncepcje, doświadczenia i inspiracje*. Zorganizowała dwie sesje sprawozdawczo-naukowe: 1-3 czerwca w Kielcach i 10-11 listopada w Warszawie, a także cztery spotkania z wykonawcami grantu dla omówienia konkretnych problemów bieżących. Prowadziła kwerendy biblioteczne i archiwalne w Wilnie i w Moskwie pod kątem badania następujących zagadnień: analiza koncepcji rozwoju prawa szkolnego od *Ustaw Komisji Edukacji Narodowej* do ustaw dla Uniwersytetu Wileńskiego w początku XIX w. i przygotowywania przez profesurę wileńską przepisów szczegółowych dla Uniwersytetu Wileńskiego, opracowania biogramów nauczycieli szkół KEN w Wydziale Mazowieckim (w Warszawie i w Płocku) oraz badania specyfiki rozwoju polskich uniwersytetów i szkół wyższych na przełomie XVIII i XIX w. oraz odrębności rozwoju Szkół Głównych w Krakowie i Wilnie w czasach KEN. Rozpoczęła gromadzenie materiałów do monografii Wydziału Mazowieckiego KEN oraz prace nad tomem źródłowym, który obejmie konstytucje sejmowe z lat 1773–1793 (wraz ze statutami wewnętrznymi) dotyczące Komisji Edukacji Narodowej i dokumentujące instytucjonalny rozwój Komisji.

W 2015 r. pod redakcją naukową prof. Kaliny Bartnickiej, przy współpracy dr. Adama Sowińskiego i mgr Małgorzaty Wasiukiewicz-Rogulskiej, ukazała się polska edycja (z przekładami na język litewski i angielski) *Ustaw Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Wydawnictwo to powstało w wyniku porozumienia IHN PAN i Ministerstwa Edukacji Narodowej, a jego celem jest, wobec zbliżającej się 250 rocznicy utworzenia KEN, udostępnienie środowiskom badaczy oraz wprowadzenie do europejskiego obiegu naukowego i rozpropagowanie największego osiągnięcia edukacyjnego wieku oświecenia w Rzeczypospolitej Obojga Narodów - utworzenia Komisji Edukacji Narodowej, jej pomyślnie zrealizowanej, nowoczesnej i nowatorskiej w skali międzynarodowej reformy szkolnej, której założenia zostały ujęte w przepisy prawa państwowego, obejmujące całokształt spraw szkolnych, nauczycielskich i programowych. *Ustawy* zostały wydane wraz z oryginalnym indeksem rzeczowym oraz tabelami, rozkładami zajęć szkolnych i wzorami dokumentacji szkolnej (które w oryginale zajmują ponad 41% całości *Ustaw* i dokumentują myśl pedagogiczną oraz metodę wdrażania koncepcji ideowych i pedagogicznych Komisji w praktykę szkolną). Tekst poprzedzony jest rozprawą pióra prof. Bartnickiej *Ustawy dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Polski kodeks szkolny z XVIII wieku, opublikowany w 1783 r. przez Komisję Edukacji Narodowej. (Wprowadzenie do nowego wydania)*, s. 9-65.

W ramach badań nad organizacją uniwersytetów i kształceniem uniwersyteckim ukazało się w 2015 r. kilka tekstów prof. K. Bartnickiej: obszerny artykuł *Uniwersytety europejskie na przełomie XVIII i XIX wieku*, („Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, nr

1, s. 17-54), *Jak studiować historię*, [w] *Polskie dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX wieku – ciągłość i zmiana*, Toruń 2015, s. 51-76, *How to study Mathematics – The Manual for Warsaw University 1st Year Students in the Interwar Period*, „Czasopismo Techniczne/ Technical Transactions” 2015 oraz *Historia wychowania – dyscyplina naukowa i przedmiot kształcenia*, [w] *Różnice – edukacja - inkluzja*, Gdańsk 2015.

Prof. K. Bartnicka uczestniczyła także w kilku konferencjach, m.in. międzynarodowej konferencji „Exact Sciences and Mathematics in Central-Eastern Europe from the Mid-XIX century till XXI”, międzynarodowej konferencji „Forum zaawansowanych studiów amerykańskich im. Andrzeja Bartnickiego”, Białystok 26-28 czerwca oraz we wspólnej sesji Komisji Historii PAU w Krakowie oraz Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN w Krakowie 16 października 2015 pt. „Humanistyczne pasje polskich przyrodników”.

Zagadnienia związane z działalnością Komisji Edukacji Narodowej były także przedmiotem badań dr hab. Katarzyny Dormus, która w ramach udziału w projekcie badawczym *Komisji Edukacji Narodowej model szkoły i nauczyciela: koncepcje, doświadczenia i inspiracje* ogłosiła artykuł *Dziecko w czasach Komisji Edukacji Narodowej* („Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych” 2015 s. 129-143). Ponadto kontynuowała prace nad tematem „Krakowskie gimnazja żeńskie w latach 1896-1939”. Badania zmierzają do zrekonstruowania historii pierwszych krakowskich gimnazjów żeńskich od roku 1896 (tj. od chwili powstania pierwszego z nich) do czasów II wojny światowej. Problem jest ujmowany na szerszym tle, przedstawiającym ewolucję szkolnictwa żeńskiego od końca XVIII w. aż do momentu powstania szkoły średniej, której ukończenie uprawniało kobiety do podejmowania studiów wyższych. Jest to zagadnienie istotne dla historii edukacji kobiet polskich, które do tej pory nie doczekało się szerszego opracowania w polskiej literaturze naukowej.

Współpraca dr hab. K. Dormus z wydawnictwem seryjnym *Galicja i jej dziedzictwo* zaowocowała kilkoma publikacjami, m.in. w tomie 22 ukazały się jej teksty: *Szkoły artystyczne, Konserwatoria Muzyczne i Kursy dla kobiet*. Wzięła też udział w trzech konferencjach, na których wygłosiła referaty: *Początki opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym* (IV Konferencja Naukowa z udziałem gości zagranicznych „Teoria i praktyka w profilaktyce oraz wspieraniu rozwoju osób z niepełnosprawnością – wobec tradycji i innowacji”, Kraków 20-21 kwietnia 2015), *Lwowskie środowisko historyków wychowania* (Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne „Przedwojenny Lwów i jego uczeni. Sylwetki - działalność naukowa - osiągnięcia”, Kraków 28 września 2015) oraz *Narodziny nowego typu relacji rodzinnych na przykładzie listów Izabeli z Flemmingów Czartoryskiej do syna* (Seminarium Staropolskie „Kobiece kręgi korespondencyjne w XVII-XVIII wieku”, Kraków 25 września 2015).

Z swoją działalnością naukową i dydaktyczną dr hab. Katarzyna Dormus otrzymała w 2015 r. Medal Komisji Edukacji Narodowej.

Mgr Michał Piekarski kontynuował w 2015 r. badania podjęte w ramach projektu badawczego NCN *Adolf Chybiński w środowisku lwowskich muzykologów*. Opracowywał nieznaną wcześniej korespondencję Adolfa Chybińskiego i prowadził kwerendę w prasie lwowskiej z lat 1900-1939. W maju 2015 r. w Instytucie Historii Nauki PAN został otwarty przewód doktorski mgr. M. Piekarskiego, a jego dysertacja pt. *Początki lwowskiej muzykologii. Lwowski krąg Adolfa Chybińskiego i jego uczniów* została w 2015 r. ukończona.

Ogłosił także dwa artykuły: *Człowiek wobec wytworów kultury. XIX-wieczne badania nad historią muzyki polskiej*, „Episteme. Czasopismo Naukowo-Kulturalne” 2014 [druk 2015], nr 23, s. 241-257 oraz *Fakty i mity o organach i muzyce organowej Lwowa i Galicji*, „Pro Musica Sacra” 2015, nr 13, s. 239-248.

Dr hab. Joanna Schiller-Walicka zajmowała się w 2015 r. trzema tematami – pracami redakcyjnymi nad przygotowaniem do druku trzyczęściowego tomu X *Historii nauki polskiej 1944-1989*, zagadnieniem *Uniwersytety na ziemiach polskich w XIX wieku* oraz

przygotowywaniem projektu badawczego „*Relikty*”. Pierwszy z nich zakończył się opublikowaniem w lipcu 2015 r. trzech części tomu X: cz. 1 *Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo*, ss. 447, cz. 2 *Instytucje*, ss. 717, cz. 3 *Idee i praktyka*, ss. 445. W dniach 7-8 listopada 2015 r. odbyło się w Ciężeniu nad Wartą Seminarium Metodologiczne „Międzykulturowy wymiar komunikacji idei w dziejach nauki”, poświęcone dyskusji nad X tomem *Historii nauki polskiej 1944–1989*, w którym z ramienia redakcji wzięła udział dr hab. J. Schiller-Walicka.

W ramach drugiego z tych tematów został przygotowany wniosek grantowy do programu Humanities in the European Research Area (HERA JRP Uses of the Past) z udziałem badaczy krajowych i zagranicznych (z Niemiec, Austrii, Czech i Litwy) pt. *Universities of Central and Eastern Europe since the Mid-Eighteenth Century to the Early Twentieth Century – the Specific in the European Background* (nr 5087-00506A). Jego celem było dopełnienie ogłoszonej w latach 1992-2011 czterotomowej edycji *A History of the University in Europe*, (Cambridge University Press) o brakującą w nim historię uniwersytetów Europy Środkowo-Wschodniej. Niestety uznano, że temat projektu nie w pełni koresponduje z założeniami programu Uses of the Past i wniosek nie uzyskał finansowania. Ponadto został przygotowany artykuł stanowiący z jednej strony podsumowanie dotychczasowego stanu badań nad historią Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego, z drugiej wskazanie nowych obszarów badawczych, dotyczących zwłaszcza kierunków rozwoju nauk humanistycznych na uczelni. Artykuł został przekazany do druku w serii Instytutu Rusycystyki UW „*Studia Rossica*”. Próba podsumowania dorobku historyków i slawistów pracujących na rosyjskim Uniwersytecie Warszawskim jest także artykuł *Naprawdę rusyfikacja? Klio na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim 1869-1915*, będący polemiką z Anną Bażenową, autorką książki, *Istoriki Warszawskiego Impieratorskiego Uniwersytetu 1869-1915: proświeszczenie, nauka, politika*. Artykuł został opublikowany na łamach „Przeglądu Historycznego” (2015, nr 3, s. 605-614).

W ramach trzeciego tematu podjęto współpracę z Biblioteką Narodową nad projektem rekonstrukcji zniszczonych podczas okupacji rękopisów nowożytnych (Bibliotek Narodowej, Krasińskich, Zamoyskich, archiwów, które weszły w skład dzisiejszego AGAD, archiwum Wielkiej Synagogi Warszawskiej). Inwentaryzacja objęłaby książki i artykuły, drukowane katalogi i inwentarze, spuścizny profesorskie, przedwojenne prace magisterskie i doktorskie, odpisy, wypisy, wyciągi, fiszki katalogowe, niedrukowane przedwojenne katalogi i inwentarze (przede wszystkim Biblioteka Narodowa, np. materiały Marii Hornowskiej), Biblioteki Państwowej w Petersburgu, korespondencję biblioteczną dyrektorów oraz księgi pomocnicze: kartoteka cytowań zniszczonych rękopisów, Oddział Rękopisów Biblioteki Narodowej. Zebrany materiał po skatalogowaniu zostałby zeskanowany i zamieszczony na stronie internetowej wszystkich reliktyw w postaci opisów, odpisów, wypisów, wyciągów, cytowań. Odbyło się kilka spotkań z przedstawicielami Biblioteki Narodowej, przygotowano cyfrową wersję katalogu Dubrowskiego i powołano zespół wykonawców.

Ponadto uczestniczyła w dwóch konferencjach naukowych, na których wygłosiła referaty: *Cesarski Uniwersytet Warszawski – historiograficzne obszary znane i nieznanne*, (Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Nauka w Polsce i Rosji – miejsca wspólne, miejsca różne (obszar humanistyki)”, Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 22-23 października 2015) oraz *Badania historyczno-oświatowe w pracach Komisji Historyków Polski i Rosji (Проблемы истории народного просвещения и специального образования в трудах Комиссии Историков Польши и России)*, Międzynarodowa Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50-летию Комиссии Историков России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia

Komisji Historyków Polski i Rosji), Komisja Historyków Polski i Rosji, Moskwa, 23-25 czerwca 2015 r.

W 2015 r. dr Jan Szumski zakończył prace związane z przygotowaniem rozprawy habilitacyjnej, której tematem jest próba określenia, jak duży był wpływ polityki ZSRR na stan polskiej nauki historycznej, w czym i w jaki sposób się on przejawiał oraz na ile treść i kondycja polskiej historiografii były skutkiem politycznych oddziaływań Moskwy. Książka *Polityka a historia. ZSRR wobec nauki historycznej w Polsce w latach 1945-1964*, ss. 420 została złożona do druku w grudniu 2015 r.

Brał także udział w międzynarodowym projekcie edycji źródeł z archiwów rosyjskich, finansowanym ze środków krajowych (Instytut Pamięci Narodowej) i realizowanym we współpracy z partnerami zagranicznymi (Rosyjskie Archiwum Historii Najnowszej). Obecnie trwają prace nad przygotowaniem do druku trzech tomów dokumentów, liczących w sumie około 100 arkuszy wydawniczych. Dr J. Szumski jest współredaktorem tomu pt. *Stosunki polsko-sowieckie 1953-1964: relacje naukowo-techniczne i gospodarcze*, który ma się ukazać w 2016 r. Uczestniczył także w międzynarodowym projekcie naukowo-badawczym, dotyczącym okresu „aksamitnych rewolucji” w Europie Środkowej i Wschodniej i publikacji odtajnionych materiałów z archiwów rosyjskich: *The End of Era: Eastern Europe and the Soviet Union, 1989/91*. W projekcie tym biorą udział: Instytut Ludwiga Botzmana w Graz (Austria), Harvard University (Davis Center for Russian and Eurasian Studies), Russian State Archive of Contemporary History oraz Katedra Studiów nad Europą Środkową i Wschodnią Wydziału Prawa i Administracji UKSW.

Wśród publikacji autorstwa dr. J. Szumskiego, jakie ukazały się w 2015 r., do najważniejszych należy obszerny tekst pt. *Wpływ elity władzy ZSRR na rozwój nauki w Polsce 1945-1964*, zamieszczony w t. X, cz. 1 *Historii nauki polskiej*, s. 93-145. Wziął także udział w dwóch międzynarodowych konferencjach: referat *Контакты историков Польши с научными кругами в СССР в 60-е годы XX ст.* został wygłoszony na konferencji „Па-за савецкім канонам: палітычны супраціў, акадэмічная і мастацкая аўтаномія ў познесавецкі перыяд (1960-80-я гг.)”, Institute “PoliticalSphere”, Mińsk 30-31 maja 2015, a referat *К вопросу о создании Комиссии историков Польши и России* na Międzynarodowej Konferencji Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50-летию Комиссии Историков России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji), Komisja Historyków Polski i Rosji, Moskwa, 23-25 czerwca 2015.

Prof. dr hab. Leszek Zasztowt pracował w 2015 r. nad trzema tematami. Pierwszy z nich dotyczył przygotowania do druku syntezy *Historia nauki polskiej 1945-1989* – były to prace redakcyjne oraz napisanie wstępu do całej edycji (cz. 1, s. 9-37). Temat drugi stanowiło dokończenie prac związanych z projektem badawczym „Polsko-rosyjska współpraca w sferze nauki”. Ich podsumowaniem była współorganizacja Międzynarodowej Konferencji Komisji Historyków Polski i Rosji: „Rosja w polskiej historiografii, Polska w rosyjskiej historiografii. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji”, która odbyła się w Moskwie w dniach 23-25 czerwca 2015 r. (sprawozdanie z niej zostało opublikowane na łamach „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” 2015, nr 3, s. 157-164 (autorzy: L. Zasztowt, J. Schiller-Walicka), a także wygłoszony na tej konferencji referat pt. *Polityka i stereotypy. Stosunki polsko-rosyjskie w XIX wieku – kilka refleksji z optymistycznym zakończeniem*.

Trzeci temat to „Edukacja i kultura na Litwie, Białorusi i Ukrainie – II połowa XIX - początek XX w.”. W jego ramach został opublikowany artykuł w pracy zbiorowej „*Staro-Litwini*”. *Kilka uwag na temat socjo-etnicznego pochodzenia Polaków na Litwie historycznej*, [w] *Социальные группы и их влияние на развитие общества в XVI–XIX веках*, сост. Т. Байрашаускайте, Vilnius 2015, s. 234-256. Ukazał się również artykuł poświęcony postaci

Wiktora Sukiennickiego, ogłoszony w księdze jubileuszowej prof. Tamary Bairašauskaitė (*Professor Wiktor Sukiennicki (1901–1983): Scholar and Outcast in the Shadow of Historic Lithuania*, [w] *Kintančios Lietuvos visuomenė: struktūros, veikėjai, idėjos, mokslinių straipsnių rinkinys, skirtas prof. habil. dr. Tamaros Bairašauskaitės 65-mečio sukakčiai*, Vilnius 2015, s. 150-161) oraz wstęp do francuskojęzycznej edycji autobiografii jednego z najbardziej zasłużonych badaczy historii i kultury ziem litewsko-ruskich dawnej Rzeczypospolitej, Daniela Beauvois (*Préface*, [w], D. Beauvois, *Mes pierres de lune. Essai d'autobiographie professionnelle*, „Organon” 2014 [druk 2015], Numero Spécial 46, s. 5-9).

Prof. L. Zasztowt, wspólnie z prof. Janem Piskurewiczem, wziął udział w Warsztatach naukoznawczych w Konstancji pt. „Polskie naukoznawstwo w okresie międzywojennym”, gdzie wygłosił referat *Science of Science in Poland before World War Two - Institutional Frames*, opublikowany następnie na łamach czasopisma „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” 2015, t. XXIV(XLIX), s. 169-176.

Z Sekcją Dziejów Oświaty współpracuje dr Andrzej Smolarczyk, realizujący przy Instytucie Historii Nauki PAN projekt badawczy pt. *Polityka państwa a system oświatowy na ziemiach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej (1919-1939)* – do lipca 2017 r.. W 2015 r. prowadził kwerendę źródłową w Litewskim Centralnym Archiwum Państwowym w Wilnie oraz w Bibliotece Litewskiej Akademii Nauk (Bibliotece Wróblewskich w Wilnie) i opracowywał zebrany materiał. Opublikował w języku białoruskim artykuł *Таварыства Беларускай Школы ў Палескім ваяводстве ў 1926–1933 г.*, „Беларускі Гістарычны Агляд” 2015, t. 22, сшыткі 1-2 (42-43), będący podsumowaniem pierwszego etapu badań. Wziął także udział w kilku konferencjach naukowych, prezentując referaty: *Dziecko poleskie w dwudziestoleciu międzywojennym - egzystencja i edukacja* (konferencja zorganizowana przez Katedrę Edukacji i Kultury Wydziału Nauk Społecznych SGGW, Warszawa 11-12 czerwca 2015 r.), *Polityka władz państwowych wobec szkolnictwa białoruskiego na Wileńszczyźnie w latach 1919-1939* (Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Białoruś w dyskursie naukowym”, Warszawa 3-4 grudnia 2015 r.), *Książka, czasopismo, biblioteka jako środowisko i nośnik wielojęzyczności na Wileńszczyźnie w dwudziestoleciu międzywojennym*, (Litewski Uniwersytet Pedagogiczny w Wilnie, 8-9 października 2015 r.) i *Zespoły teatralne i chóry jako formy pracy oświaty pozaszkolnej w województwie poleskim w okresie międzywojennym* (Brześć 5-6 czerwca 2015 r.)

III. Sekcja Historii Organizacji Nauki

Prof. dr hab. Jan Piskurewicz kontynuował prace dotyczące opracowania i wydania korespondencji Alberta Einsteina z Marią Skłodowską-Curie. W związku z problemami związanymi z prawem własności intelektualnej do listów Einsteina, postanowił przygotować opracowanie dotyczące przyjaźni i współpracy między Einsteinem a Skłodowską-Curie, w którym zostanie wykorzystana pozyskana korespondencja. Zostały przetłumaczone wszystkie listy Einsteina do Skłodowskiej-Curie i zebrana bibliografia. Opracowanie dotyczące kontaktów Einsteina z M. Skłodowską-Curie będzie stanowiło pierwszą część przygotowywanej książki. Równolegle prof. Piskurewicz zbierał literaturę i materiały źródłowe (m.in. korespondencję) do pracy poświęconej kontaktom i współpracy Einsteina z wybitnym polskim fizykiem, Leopoldem Infeldem, która będzie stanowiła drugą część przygotowywanej książki.

Ponadto w 2015 r. ukazał się w części II X tomu *Historii nauki polskiej* opracowany przez prof. Piskurewicza tekst pt. *Społeczny ruch naukowy w Polsce w latach 1944-1989*, s. 211-270, a także przygotowany wspólnie z prof. L. Zasztowtem referat z Warsztatów naukoznawczych w Konstancji pt. „Polskie naukoznawstwo w okresie międzywojennym”, *Science of Science in Poland before World War Two - Institutional Frames*, opublikowany na

łamach czasopisma „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” 2015, t. XXIV(XLIX), s. 169-176.

IV. Sekcja Antropologii Nauki

Dr hab. Bożena Płonka-Syroka prowadziła w 2015 r. badania nad metodologią historii nauki. Ich podsumowaniem ma być planowana na listopad 2016 r. konferencja naukowa pt. „Opór rzeczywistości”. Pod jej opieką merytoryczną odbędzie się na początku 2016 r. konferencja naukowa z cyklu „Doradztwo – poradnictwo – wsparcie”, organizowana przez Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Wyższą Szkołę Pedagogiczną im. Janusza Korczaka w Warszawie oraz IHN PAN. W 2015 r. pod jej redakcją ukazała się książka pt. *Ludwik Fleck – tradycje – inspiracje – interpretacje*, stanowiąca podsumowanie badań nad postacią i działalnością naukową Ludwika Flecka.

Biblioteka IHN PAN

Dr Adam Matuszewski kontynuował badania nad XVII-wieczną koncepcją *Republica Litteraria (Republiki uczonej)*. Jednym z celów prowadzonych przez niego badań jest właściwe zdefiniowanie pojęcia *Republica Litteraria (Republic of Letters, Republique de Letters)*, które jest przez współczesnych badaczy odnoszone wyłącznie do nieformalnej międzynarodowej grupy intelektualistów korespondujących ze sobą oraz wymieniających między sobą publikacje. W swoich badaniach dr Matuszewski stara się dowieść, że przez nich samych pojęcie to było rozumiane znacznie szerzej - jako organizacja międzynarodowej współpracy naukowej i sprawnego obiegu informacji naukowej oraz jako idea stworzenia zunifikowanego społeczeństwa, w którym wszyscy będą wiedzieli wszystko o wszystkim, czyli cały świat będzie jedną wielką Republiką Uczoną. Podstawą analizy tej idei są prace Jana Amosa Komeńskiego, Franciszka Bacona, Tommaso Campanelli, przechowywana w Sheffield w Anglii korespondencja Jana Jonstona i przebywającego w Polsce śląskiego emigranta (lekarza i pedagoga), Cypriana Kinnera, z urodzonym w Elblągu, a następnie osiadłym w Anglii, wybitnym angielskim działaczem społecznym i naukowym Samuelem Hartlibem. Drugim celem badań jest wskazanie wpływu, jaki miała ta idea na rozwój nauki w XVII w., m.in. rozwój koncepcji pedagogicznych Komeńskiego i Kinnera, powstanie pierwszych encyklopedycznych podręczników i opracowań Johanna Heinricha Alsteda, Bartłomieja Keckermanna i Jana Jonstona, jak również na powstanie i szybki rozwój w XVII w. pierwszych naukowych stowarzyszeń, akademii i czasopism. Trzecim wreszcie jest prześledzenie rozwoju poczucia odrębności i jedności świata uczonych oraz międzynarodowej współpracy naukowej w XVI i XVII w. Jednym z ważnych zjawisk w tej dziedzinie są próby stworzenia nowego języka przez takich autorów jak: Johann Trithemius, Franciszek Bacon, Francis Godwin, Francis Lodowick, Jan Amos Komeński, Cyprian Kinner, Cave Beck, George Dalgrano, John Wilkins. Efektem badań ma być monografia, której część jest już napisana.

Ponadto w 2015 r. dr Matuszewski uczestniczył w przygotowaniu do druku przechowywanej w Bibliotece Uniwersytetu Sheffieldzkiego korespondencji Cypriana Kinnera z Samuelem Hartlibem i Janem Amosem Komeńskim. W 2016 r. ma się ukazać w Lesznie *Korespondencja Cypriana Kinnera z Janem Amosem Komeńskim*, dotycząca współpracy tych dwóch uczonych przy przygotowywaniu podręczników w Elblągu. Wygłosił także referat pt. *Higiena w przepisach i pracach XVII-wiecznego Leszna* na konferencji naukowej „Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVII w)”, Bydgoszcz 17-18 września 2015 r., który został opublikowany w materiałach pokonferencyjnych (*Higiena w przepisach i pracach uczonych siedemnastowiecznego Leszna*, [w] *Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVIII w.*, red. W. Korpalska, W. Ślusarczyk, Bydgoszcz 2015, s. 247-253.

Popularyzacja i upowszechnianie nauki

Obok działalności dydaktycznej, udziału w konferencjach, sesjach i seminariach naukowych oraz publikowania prac naukowych, wielu pracowników Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki angażowało się w przedsięwzięcia adresowane do szerokiego kręgu odbiorców, takich jak wykłady publiczne, audycje radiowe i telewizyjne, wywiady, a także działalność ekspercka. Dr Jarosław Kurkowski, w ramach Uniwersytetu Otwartego Uniwersytetu Warszawskiego wygłosił 30-godzinny cykl wykładów *Film a historia: wzajemne zależności i nieznane konteksty* oraz uczestniczył w warsztatach filmowych w Sandomierzu (30 kwietnia – 3 maja 2015 r.), które zaowocowały publikacją *NieZwykłe Inspiracje Spoza Kadru*, po redakcją Mirelli Kurkowskiej i Jarosława Kurkowskiego, Sandomierz-Warszawa 2015, ss. 134. Dr hab. Katarzyna Dormus wygłosiła wykład na Uniwersytecie Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie (9 kwietnia 2015 r.) pt. *Kobiety w życiu publicznym – przemiany pokoleniowe kobiet polskich*.

Michał Piekarski w ramach spotkania Koła Naukowego Korespondencji Sztuk UW 26 listopada 2015 r. wygłosił wykład „Mickiewicz i Chopin ballady pisali. Wokół XIX-wiecznej recepcji ballad Chopina”.

Joanna Schiller-Walicka i Andrzej Smolarczyk współorganizowali i uczestniczyli (jako prowadząca i autor) w spotkaniu z cyklu „Bliscy znani i ... nieznani”, poświęconym dyskusji nad książką dr. Smolarczyka *Szkolnictwo powszechne i oświata pozaszkolna w województwie poleskim w latach 1919-1939*, wydanej przez Instytut Historii Nauki PAN w serii „Monografie z Dziejów Oświaty” w 2014 r. Cykl organizowany jest przez Katedrę Edukacji i Kultury Wydziału Nauk Społecznych SGGW, a dyskusja odbyła się 26 maja 2015 r. (Sprawozdanie z niej ogłosiła Teresa Zaniewska, *Polesia czar*, *Agricola. Pismo SGGW* 2015, nr 92, s. 46.). Dr hab. Schiller-Walicka brała również udział w kadencji 2013-2015 w pracach Kapituły Nagrody im. Jana Jędrzejewicza, przyznającej corocznie nagrodę dla najlepszej książki z zakresu historii nauki.

Jan Szumski, prowadzący Koło Naukowe Problematyki Współczesnych Stosunków Międzynarodowych Wydziału Prawa i Administracji UKSW, zrzeszające studentów różnych kierunków, zorganizował w 2015 roku kilka spotkań z udziałem ekspertów, debat oraz warsztatów naukowo-edukacyjnych. Udzielił także wywiadu dziennikarzowi „Gazety Wyborczej” (*Rosja gra polskimi archiwami, rozmowa z dr. Janem Szumskim*. Rozmawiał Bartosz T. Wieliński, „Gazeta Wyborcza” 3 grudnia 2015 r.), a także wziął udział w audycji telewizyjnej (Jan Szumski, Vytautas Bruveris, Маркіян Іващишин, *How to deal with the Russian propaganda?* Telewizja hromadske.tv, 15 grudnia 2015 r.).

Ponadto niemal wszyscy samodzielni pracownicy Zakładu występowali jako członkowie komisji doktorskich i habilitacyjnych, recenzenci wniosków projektów badawczych, artykułów do czasopism recenzowanych i recenzji wydawniczych publikacji zwartych.

Kierownik Zakładu Historii Nauk Społecznych,
Oświaty i Organizacji Nauki
Dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka

ANEKS NR 2

PROBLEMATYKA BADAWCZA ZAKŁADU HISTORII NAUK ŚCISŁYCH, PRZYRODNICZYCH I TECHNIKI W 2015 ROKU

Realizowane w Zakładzie Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki badania zostały w minionym roku zdominowane przez tematykę dotyczącą wybitnych, a nierzadko zapomnianych, osiągnięć polskich naukowców i inżynierów. Ta dominacja była w pewnym stopniu konsekwencją działań podjętych wcześniej, wśród których jednym z najważniejszych, a przy tym absorbujących najliczniejszą grupę pracowników Zakładu było opracowywanie nowych oraz weryfikacja już istniejących w literaturze haseł biograficznych. Miało to związek z prowadzonymi pod kierunkiem prof. dr hab. Bolesława Orłowskiego, pracami nad przygotowaniem dzieła: *Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik biograficzny polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. W 2015 r. dzieło to, obejmujące 4 obszerne tomy, trafiło do rąk czytelników.

Z nauką biografistyką, w szerokim tego znaczeniu, wiązały się również badania monograficzne, poświęcone wybranym postaciom, które odegrały istotną rolę w rozwoju poszczególnych kierunków nauki w Polsce i na świecie. Były to badania wielowątkowe, osadzone w historycznych realiach, zarówno „wewnętrznych” jak i „zewnętrznych” wobec nauki. W większości stanowiły one kontynuację prac rozpoczętych w latach ubiegłych.

Charakterystyczna dla Zakładu wielodyscyplinarność i interdyscyplinarność nie tylko została utrzymana, ale ulegała poszerzeniu. Jest to zjawisko pozytywne i warte odnotowania, tym bardziej że wychodzi naprzeciw ogólnoświatowym tendencjom, obserwowanym obecnie w piśmiennictwie z zakresu historii nauki.

NAUKOZNAWSTWO I ORGANIZACJA NAUKI

Rozpoczęte w 2014 roku zadanie badawcze: *Problematyka naukoznawcza na łamach periodyku „Nauka Polska Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój”*. *Studium historyczno-metodologiczne. Lata 1918–1947*, zakończył prof. dr hab. Stefan Zamecki. Efektem badań jest gotowa do druku – już po pozytywnej recenzji wydawniczej – książka (ok. 730 s.). Niezależnie od tego prof. Zamecki napisał artykuł przeznaczony do jubileuszowej księgi pamiątkowej, poświęconej Tadeuszowi Srogoszowi. Artykuł nosi tytuł: *Tadeusz Srogosz jako naukoznawca*.

Prof. dr hab. Michał Kokowski realizował trzy programy badawcze; 1. Modele uniwersytetu i autorski *model uniwersytetu nowego humanizmu*” (*kontynuacja*). 2. „Historia naukoznawstwa w Polsce: zmieniające się teoretyczne perspektywy i polityczne konteksty” (*kontynuacja*). 3. „Jakiej naukometrii i bibliometrii potrzebujemy w Polsce?”.

Z historią instytucji naukowych wiązały się również badania: *Akademia Umiejętności w Krakowie i jej związki z Czechami*, podjęte przez prof. dr hab. Halinę Lichocką. Zostały zainspirowane obchodami jubileuszowymi utworzenia w Pradze 125 lat temu czeskiej Akademii Umiejętności. Akademia krakowska jest od czeskiej niemal 20 lat starsza. Doczekała się też wielu opracowań, aczkolwiek rzadko poruszano w nich kwestię powiązań krakowskiego środowiska akademickiego z innymi ośrodkami naukowymi. Tymczasem bogate i jak dotąd w niewielkim stopniu wykorzystane źródła historyczne dotyczące tego zagadnienia można znaleźć w wydawnictwach samej Akademii, przede wszystkim w drukowanych corocznie sprawozdaniach. Wynika z nich, że od zarania dziejów krakowskiej Akademii Umiejętności czescy naukowcy i politycy odgrywali w niej istotną rolę. W wyniku tych badań powstał artykuł przekazany do druku w czasopiśmie: „Prace Komisji Historii Nauki PAU”. Fragmenty tego artykułu były w języku angielskim prezentowane podczas

międzynarodowej konferencji: „Non-University Institutions in Science and Humanities, 1890–2015”, Prague 27–29 May 2015.

Prace związane z tematem: *Diagnostyka stanu teoretycznego statusu historii nauki w Polsce jako dyscypliny naukowej* kontynuował dr hab. Jaromir Jeszke prof. PAN.

POWIĄZANIA HISTORII NAUKI, KULTURY I POLITYKI

Nauką w okresie powojennego dziesięciolecia, kiedy to w naszym kraju pod obce dyktando skompromitowanej idei usiłowano przekształcać społeczeństwo i przyrodę, zajmowały się dwie osoby. Pierwsza z nich, dr Magdalena Paciorek, kontynuowała zaawansowane już prace nad monografią: *Kształtowanie się środowiska studenckiego w Polsce w latach 1944–1956 na przykładzie wydziałów lekarskich*.

Druga z tych osób – dr Beata Wysokińska – autorka opracowania: *The Conspiracy of Silence: Stalin's Plan for the Transformation of Nature in Poland*, dokonywała w nim poprawek redakcyjnych. Rzecz przeznaczona została do druku w pracy zbiorowej: *Stalin's Plan for the Transformation of Nature in Central Europe*, przygotowywanej przez międzynarodowy zespół w Instytucie Historii Współczesnej Czeskiej Akademii Nauk w Pradze. Książka powinna ukazać się we wrześniu 2016 r. w serii *The Environment in History: International Perspectives*, wydawanej przez Berghahn Books (New York and Oxford).

Zupełnie inny charakter miały badania prowadzone przez dr hab. prof. PAN Iwonę Arabas. Była to kontynuacja prac prowadzonych w ramach trzech tematów równoległe, z których dwa dotyczą historii kultury. Są to mianowicie: 1. *Gabinety osobliwości jako protomuzea nauki*; oraz 2. *Rośliny lecznicze i magiczne Ajnów*. Celem badań dotyczących pierwszego tematu było odtworzenie kolekcji księżny Anny Jabłonowskiej, na podstawie archiwaliów odnalezionych w St. Petersburgu. Drugi temat ma na celu wyodrębnienie roślin leczniczych i magicznych Ajnów, opisanych dzięki badaniom Bronisława Piłsudskiego i Wacława Sieroszewskiego.

Psychologią uczuć, a ściślej kategoriami ontologii uczuć, zajmował się w dalszym ciągu prof. dr hab. Robert Zaborowski.

Podobne zagadnienia podjął również dr Marcin Dolecki rozpoczynając rozważania na temat: *Ontologia porównawcza snów i jawy*. Celem tych rozważań była ontologiczna analiza podobieństw i różnic pomiędzy podstawowymi właściwościami światów snów oraz świata nazywanego jawą – w kontekście refleksji nad językiem stosowanym w ontologii oraz jego ograniczeniami. W efekcie powstał szkic oryginalnej koncepcji ontologicznej, którego główne tezy przedstawił dr Dolecki w artykule: *Refleksje nad istnieniem*, przyjętym do druku w kwartalniku filozoficznym „Kronos”.

HISTORIA NAUK ŚCISŁYCH

Historia matematyki

Teoria liczb, stanowiąca ważną specjalność zarówno odległej jak i najnowszej historii matematyki, była – podobnie jak w latach ubiegłych – przedmiotem naukowych dociekań dr hab. prof. PAN Krzysztofa Maślanki, który szczególnie dużo uwagi poświęcił funkcji dzeta Riemanna. Dla potrzeb obliczeń uzyskał w roku 2015 trwający 6 miesięcy, tzw. grant osobisty (1000 godzin obliczeniowych, 40 GB przestrzeni dyskowej) na komputerze ZEUS w krakowskim centrum obliczeniowym Cyfronet. Publikacje Krzysztofa Maślanki są cytowane przez wielu badaczy funkcji dzeta na świecie.

Począwszy od września 2015 r. prowadzone w Zakładzie badania z historii matematyki zostały przez dr Danutę Ciesielską wzbogacone o tematykę, zapoczątkowaną wcześniej w Krakowie, we współpracy z Instytutem Matematyki Uniwersytetu

Jagiellońskiego. Były to trzy zadania badawcze: *Fundusz im. Dra Kretkowskiego i jego rola w kształtowaniu ośrodka matematycznego w Krakowie*; *Metody analityczne w geometrii rzutowej* oraz *Klasyczna teoria powierzchni algebraicznych, recepcja i pierwsze rezultaty z tej dziedziny w Polsce*.

Pierwsze z tych zadań wymagało poszukiwania materiałów źródłowych (Archiwum Nauki PAN i PAU, Biblioteka Naukowa PAU i PAN, Biblioteka Jagiellońska, Biblioteka Wydziału Matematyki i Informatyki UJ), w rezultacie czego została sporządzona lista (uzupełniona danymi na temat przebiegu stypendiów) wszystkich stypendystów oraz pełna lista wykładów na UJ, prowadzonych ze środków funduszu. Wyniki uzupełnił opis wybranych, polskich i zagranicznych, dzieł z biblioteki Kretkowskiego. Zadanie zostało zakończone w formie artykułu przekazanego do druku.

Dwa kolejne problemy badawcze realizowane przez dr Ciesielską wiązały się z recepcją nauk matematycznych w Polsce. Podstawą pracy nad tematem: *Metody analityczne w geometrii rzutowej* była analiza litografowanych notatek z wykładów prowadzonych w Krakowie, Lwowie i Warszawie oraz drukowanych książek z 2. połowy XIX wieku i początku XX wieku. Częściowe wyniki zostały już opublikowane, a wyczerpujące opracowanie tematu jest w trakcie realizacji.

Temat: *Klasyczna teoria powierzchni algebraicznych, recepcja i pierwsze rezultaty z tej dziedziny w Polsce* dotyczy nowszej historii matematyki. W latach 30. XX wieku, a następnie 60. dokonały się dwie rewolucje w geometrii algebraicznej – autorem pierwszej był Oscar Zariski, drugiej głównie Alexander Grothendieck. Celem podjętych przez dr Ciesielską badań było przedstawienie stanu teorii powierzchni do lat 30. XX wieku oraz dokonanie oceny rezultatów osiągniętych przez Alfreda Rosenblatta (pierwszego polskiego geometrę algebraicznego). Opracowanie to ma charakter nowatorski, gdyż rezultaty Rosenblatta nie były do tej pory poddawane analizie. Tymczasem dokonania Rosenblatta, w latach ich publikacji, inspirowały najwybitniejszych matematyków.

Inne priorytety i odmienny charakter miała działalność naukowa dr hab. prof. PAN Wiesława Wójcika, kierującego Zespołem Historii Matematyki w Instytucie Historii Nauki PAN oraz Grupą Badawczą Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych „Historia matematyki: Ludzie – Idee – Aspekty filozoficzne”. Podobnie jak w roku ubiegłym kontynuował prace zespołowe w ramach Seminariów Centrum Kopernika z Historii Matematyki. Były to w dużej mierze badania dotyczące historii matematyki w Polsce oraz matematyki przełomu XIX i XX wieku.

Poza tym Wiesław Wójcik kontynuował własne prace indywidualne w dwóch tematach, a mianowicie: *Hoene-Wroński – filozofia matematyki oraz główne osiągnięcia matematyczne* oraz *U źródeł polskiej szkoły matematycznej*, a w 2015 roku podjął dodatkowo nowe zadanie badawcze: *Nauka – historia nauki – nauczanie. Integrujące koncepcje uprawiania nauki, jej historii i edukacji w ujęciu polskich logików w XX wieku*.

Historia astronomii

Ten kierunek badań okazał się w 2015 roku szczególnie efektywny. Złożyły się na to przede wszystkim działania prof. dr hab. Jarosława Włodarczyka i jego współpracowników. Realizacja tematu: *Korespondencja Jana Heweliusza* była jednocześnie kontynuacją współpracy z międzynarodowym zespołem przygotowującym krytyczną edycję korespondencji Jana Heweliusza pod egidą l'Union Academique Internationale oraz International Academy of the History of Science, w Polsce zaś – Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk. Pozyskany został kolejny (pod kierunkiem prof. Włodarczyka) grant w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki na lata 2015–2018 „Korespondencja Jana Heweliusza: korespondenci polscy i transmisja wiedzy naukowej”. W grudniu 2015 r. w Instytucie odbyło się seminarium „Edition of the

Correspondence of Johannes Hevelius. Work-in-Progress Seminar”, w którym wzięło udział sześciu członków zespołu międzynarodowego i czterech – polskiego.

Z korespondencją Jana Heweliusza związane były także badania kontynuowane przez mgr Macieja Jasińskiego. Tym razem polegały one na doprecyzowaniu zasad edycyjnych korespondencji oraz rozpoczęciu prac nad korespondencją Heweliusza z Marią Cunitz i Eliaszem von Loewen. Oddzielnym tematem, którym zajmował się mgr Jasiński była Korespondencja Lubieniecki–Heweliusz. W ramach tego tematu dokonał on transkrypcji i wstępnego angielskiego przekładu części rękopisów korespondencji, pochodzącej z Biblioteki Obserwatorium Paryskiego; rozpoczął prace nad komentarzem do tej korespondencji. Zainteresował się następnie poglądami Lubienieckiego o kometach, co spowodowało, iż gruntownie przebadał części *Theatrum cometicum*; ustalił na tej podstawie wstępną listę najczęściej występujących w tej książce tematów oraz dokonał analizy kometarnej teorii Ottona von Guerickego (prace te są prowadzone w ramach grantu Preludium pt. „Analiza astronomicznych poglądów Stanisława Lubienieckiego (1623–1675), ich źródeł i uwarunkowań oraz przedstawienie ich na tle twierdzeń nauki XVII wieku” przyznanego mgr. Jasińskiemu przez NCN na lata 2015–2017).

Badania dotyczące kolejnego tematu: *Między tradycją a nowoczesnością: kopernikanizm, idea wielości światów i astrologia w traktacie „Astrostereon” Edwarda Greshama (1565–1613)* prof. Włodarczyk prowadził, kierując grantem przyznanym mu przez Narodowe Centrum Nauki na lata 2015–2017. Podjęta została analiza traktatu astronomiczno-astrologicznego Edwarda Greshama, zachowanego w pięciu rękopiśmiennych kopiach w bibliotekach Londynu i Oksfordu. Najpierw, we współpracy z dr Barbarą Bienias, została wykonana transkrypcja tekstu na podstawie dwóch kopii oksfordzkich. Prof. Włodarczyk przeprowadził kwerendę w British Library, która zaowocowała zgromadzeniem kopii innych zachowanych prac Greshama oraz wydanych w Anglii tekstów z epoki, podejmujących podobną tematykę co Gresham. Transkrypcja i badanie tych rękopisów przez dr Bienias już na wstępnym etapie pozwoliło wydobyć szereg informacji dotyczących ich autora, jak również tekstów źródłowych, z których mógł korzystać.

Program badawczy: „*Narratio prima*” *Georga Joachima Retyka w świetle współczesnej historii astronomii* został ukończony. Pod redakcją naukową Jarosława Włodarczyk, z jego wstępem i obszernym komentarzem ukazało się pierwsze krytyczne wydanie polskiego przekładu pełnego tekstu *Narratio prima* Jerzego Joachima Retyka: *Relacja pierwsza z ksiąg O obrotach Mikołaja Kopernika* (Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego), ukazujące to bardzo ważne źródło dla badań kopernikańskich na tle najnowszych ustaleń historii astronomii czy szerzej – historii nauki.

Szczegółową analizą tematyki badań prowadzonych w obserwatoriach europejskich w drugiej połowie XIX wieku zajmowała się mgr Magda Siuda-Bochenek. Na podstawie dokumentu źródłowego (P. Stroobant i in., *Les observatoires astronomiques et les astronomes*, Bruksela 1907) zebrała informacje o tym, jakim obiektom poświęcane były badania przeprowadzane wówczas w obserwatoriach europejskich. Dokument źródłowy pozwalał także na zebranie podobnych danych na temat obserwatoriów prywatnych i tzw. obserwatoriów samodzielnych, funkcjonujących w owym czasie w Europie. Z tematem tym wiązało się drugie, realizowane przez Magdę Siudę-Bochenek w ramach przygotowywanej rozprawy doktorskiej zadanie: *Przedstawienie astronomicznej działalności Jana Jędrzejewicza na tle obserwatoriów europejskich drugiej połowy XIX wieku*. Obserwacje i badania wykonywane w płońskim obserwatorium odniosła ona do zebranych wcześniej danych dotyczących badań przeprowadzanych w obserwatoriach europejskich. Na tej podstawie wykazała, że Jędrzejewicz obserwował te obiekty, które również cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony astronomów europejskich, zarówno w obserwatoriach państwowych, jaki i placówkach prywatnych, co dowodzi, że działalność astronomiczna

Jędrzejewicza wpisywała się w główne nurty ówczesnej astronomii. Co więcej, z porównania działalności pozostałych polskich obserwatoriów, państwowych i prywatnych, wynika, że pod względem doboru obiektów do obserwacji i zakresu przeprowadzanych badań, płońskie obserwatorium wyróżniało się spośród polskich placówek.

Historia fizyki i chemii

W historię fizyki i chemii fizycznej wpisuje się temat: *Idee a eksperyment: dzieje badań nad naturą świata fizycznego w I połowie XX w. Działalność Ludwika Wertensteina*, kontynuowany przez dr Marcina Doleckiego. Praca została podjęta w celu rozszerzenia wiedzy o polskich osiągnięciach w zakresie nauki o budowie atomu oraz o promieniotwórczości w okresie międzywojennym, na tle ówczesnej nauki światowej. Ludwik Wertenstein, faktyczny kierownik Pracowni Radiologicznej im. Mirosława Kernbauma Towarzystwa Naukowego Warszawskiego (formalnie na czele placówki stała Maria Skłodowska-Curie), był jednym z najważniejszych badaczy zjawisk promieniotwórczości w przedwojennej Polsce, uznanym również w skali międzynarodowej.

Do historii chemii natomiast należy zaliczyć problematykę: *Historia chemicznych badań naukowych i dydaktyki chemii na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie*, którą zajmowała się prof. Lichocka (w ramach realizacji grantu: *Hinc iter ad astra. Uniwersytet Stefana Batorego 1919–1939*, przyznanego przez Narodowy Program Rozwoju Humanistyki). Celem podjętej pracy jest poznanie okoliczności oraz procesu organizowania pracowni i zakładów chemicznych w odtwarzanym po niemal stuletniej przerwie uniwersytecie, a następnie ukazanie dorobku naukowego i dydaktycznego polskich chemików, którzy w okresie dwudziestolecia międzywojennego pracowali w Uniwersytecie Wileńskim. W roku 2015 została dokonana analiza kopii dokumentów archiwalnych, uzyskanych z archiwów wileńskich, w tym przede wszystkim z Centralnego Litewskiego Archiwum Historycznego. Na tej podstawie został sporządzony konspekt monograficznego opracowania tego tematu.

HISTORIA NAUK PRZYRODNICZYCH

Interdyscyplinarna historia przyrodznawstwa

Począwszy od września 2015 roku dr hab. Piotr Daszkiewicz, wykorzystując swój pobyt w Paryżu, rozpoczął realizację zadania badawczego: *Historia francuskich nauk przyrodniczych w XVIII i XIX wieku ze szczególnym uwzględnieniem związków z polską nauką*. Badania mają charakter nowatorski, a ich wykonanie zajmie kilka najbliższych lat.

Prace nad monografią, zatytułowaną: *Przyrodnik i humanista: wkład Bolesława Hryniewieckiego (1875–1963) w badania i ochronę europejskiego dziedzictwa przyrodniczego*, kontynuowała dr Beata Wysokińska. Podjęła prace przygotowawcze do kompleksowego przedstawienia działalności naukowej Hryniewieckiego, m.in. przeanalizowała bibliografię jego prac naukowych i popularnonaukowych. Opracowała zagadnienie: *Bolesław Hryniewiecki jako badacz literatury*. Wykonała analizę naukowego dorobku Hryniewieckiego i wykazała duży udział prac humanistycznych, w tym opracowania poświęcone opisom przyrody w rodzimej literaturze pięknej. Ilościowe przedstawienie udziału publikacji humanistycznych w całym dorobku, również popularnonaukowym (bez recenzji i odbitek) uczonego wykazało, że spośród 468 publikacji aż 168, czyli 36%, to prace humanistyczne. Dr Wysokińska stwierdziła, że badania nad literaturą piękną stanowiły dla Hryniewieckiego ważny element jego dociekań przyrodniczych, szczególnie w późniejszym okresie życia, gdy zaprzestał już typowych badań botanicznych. Poprzez analizę dzieł literatury pięknej chciał przede wszystkim: interpretować te dzieła z punktu widzenia botanika; weryfikować informacje w nich zawarte; komentować i ułatwiać odbiór treści przyrodniczych podanych przez pisarzy; popularyzować przyrodę i potrzebę jej ochrony.

Historia botaniki

Tą specjalnością naukową zajmowała się dr hab. prof. PAN Wanda Grębecka. Kontynuowała prace nad biografią oraz działalnością botaniczną Antoniego Andrzejowskiego, kresowego botanika, geologa, pamiętnikarza i pisarza. W 2015 roku opracowała korespondencję Andrzejowskiego z Janem Fryderykiem Wolfgangiem z lat 1821–1830. Są to nieznanne materiały, uzyskane w czasie kwerendy w Wilnie. Wyniki przedstawiła w formie referatu na zebraniu Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych IHN PAN. Materiał jest przygotowywany do druku.

Do historii botaniki można również zaliczyć zadanie: „*Thesaurus plantarum sybericarum*”. *Badania syberyjskie wybitnego polskiego przyrodnika Ferdynanda Karo (1845–1927)*, kontynuowane przez dr hab. Iwonę Arabas. Celem pracy jest odtworzenie losów Ferdynanda Karo na Syberii i wykazanie wybitnej roli, jaką odegrał w „inwentaryzowaniu świata”.

Historia nauk o Ziemi

Podobnie jak w latach ubiegłych dr hab. prof. PAN Andrzej Wójcik uczestniczył w badaniach zespołowych współpracując z wieloma instytucjami w kraju i zagranicą. Rezultatem takiego stylu działania była realizacja badań różnotematycznych, z których większość stanowiła kontynuację programów rozpoczętych wcześniej. Do tematów kontynuowanych należały: *Dzieje polskich geologów i górników oraz ich dokonań zawodowych (XVII–XIX w.) na świecie* oraz wiążący się z tym merytorycznie temat: *Losy i dokonania zawodowe polskich absolwentów europejskich szkół górniczych (XVIII–XIX w.)*. Badania dotyczące obu tych zagadnień były prowadzone we współpracy z przedstawicielami Universitätsarchivs w Technische Universität Bergakademie Freiberg, Niemcy, oraz przedstawicielami Instytutu Historii Nauki i Techniki Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie i Petersburgu (Институт истории естествознания и техники ИИЕТ РАН), a także przedstawicielami Muzeum Geologicznego Rosyjskiej Akademii Nauk w Moskwie (Государственный геологический музей РАН) i Państwowej Naukowo-Technicznej Biblioteki Publicznej Syberyjskiego Oddziału Rosyjskiej Akademii Nauk w Nowosybirsku (ПИИТБ СО РАН).

Współpraca z Universitätsarchivs, Technische Universität Bergakademie Freiberg, Niemcy, oraz Uniwersytetem im. Jana Kochanowskiego w Kielcach była natomiast związana z realizacją tematu: *Losy specjalistów saskich podejmujących pracę w górnictwie i hutnictwie Królestwa Polskiego na przełomie XVIII i XIX w. i w pierwszej połowie XIX w.*

Kontynuacja współpracy z krajowymi instytucjami naukowymi obejmowała przede wszystkim dwa zagadnienia: *Badania w zakresie dziedzictwa górniczego na ziemiach polskich w aspekcie ich zachowania i udostępnienia* oraz *Zachowanie i eksponowanie zabytków przyrody nieożywionej w dawnych kopalniach na obszarze Górnego Śląska*. Pierwsze z nich było wykonywane wraz z pracownikami Katedry Geomechaniki i Budownictwa Podziemnego na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach oraz Katedry Geomechaniki, Budownictwa i Geotechniki na Wydziale Górnictwa i Geoinżynierii Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Drugie zaś wspólnie z Katedrą Biosystematyki na Wydziale Przyrodniczo-Technicznym Uniwersytetu Opolskiego oraz Katedrą Geomechaniki, Budownictwa Podziemnego na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Analizami zostały objęte ślady podziemnego górnictwa gipsu (Dzierżysław), siarki rodzimej (Pośádza), rud ołowiu i srebra (Siewierz) i węgla brunatnego (Zawiercie-Siewierz). Badano również możliwości zachowania i udostępnienia dla celów turystycznych podziemnych wyrobisk górniczych, związanych z górnictwem rud srebra i ołowiu (Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie).

Prace nowe, rozpoczęte w 2015 r. przez Andrzeja Wójcika dotyczyły historii muzealnictwa techniki na ziemiach polskich.

Historia farmacji

Wszystkie zadania badawcze, realizowane w 2015 r. w zakresie historii farmacji, stanowiły kontynuację prac podjętych wcześniej. *Organopreparatami produkowanymi w warszawskich wytwórniach farmaceutycznych w okresie międzywojennym* zajmowała się dr hab. prof. PAN Anna Trojanowska. Uzupełniła materiały dotyczące organopreparatów dostępnych i produkowanych w Polsce (m.in. artykuły z roczników „Therapia Nova” oraz „Roczniki Farmacji”). Na podstawie zebranych materiałów przygotowała publikację.

W ramach drugiego tematu: *Zagadnienie fałszowania produktów spożywczych na łamach polskich czasopism i publikacji naukowych z drugiej połowy XIX wieku* Anna Trojanowska wykonała kwerendy biblioteczne, dotyczące badania i kontroli żywności w pierwszym laboratorium miejskim we Lwowie, które powstało pod koniec XIX w., a było zorganizowane i prowadzone przez farmaceutę i chemika Mieczysława Dunin Wąsowicza. Na podstawie zebranych materiałów opracowała zagadnienie: *Mieczysław Dunin Wąsowicz (1849–1913), chemik miejski we Lwowie* i przedstawiła je w postaci referatu oraz przekazanego do druku artykułu. Obydwa tematy mają charakter nowatorski.

Historia nauk medycznych

W ramach grantu związanego z historią Uniwersytetu Stefana Batorego, prof. dr hab. Bożena Urbanek zakończyła gromadzenia materiałów dotyczących Wydziału Lekarskiego USB: zakładów i katedr, m.in. wewnętrznych (I i II), neurologii, psychiatrii, pediatrii, a także dokonań tamtejszej medycznej kadry naukowej. Gromadziła również dokumentację ukazującą działalność organizacji studenckich na Wydziale Lekarskim. W tym celu przeprowadziła dalsze kwerendy w zbiorach specjalnych Litewskiej Akademii Nauk (dawnej Biblioteki Wróblewskich) oraz udostępnionych przez Bibliotekę Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu plików dokumentów z Centralnego Litewskiego Archiwum (stanowiących uzupełnienie indywidualnie zebranych już dokumentów). Poza tym dokonała rozeznania zasobu archiwum PAN w Warszawie i jego poznańskiej agendy. Dokonała wstępnego uporządkowania i segregacji całości zbioru.

Wiele uwagi poświęciła prof. Urbanek sprawom naukowo-organizacyjnym. Rozpoczęła przygotowania do konferencji o charakterze międzynarodowym, dotyczącej dziejów śląskiego szpitalnictwa w XIX i XX w. Konferencja zorganizowana zostanie wspólnie ze Śląską Izbą Lekarską, która podjęła się sfinansowania prac związanych z redakcją publikacji i wystąpień uczestników. W celu pozyskania referentów i rozpropagowania tematyki konferencji zwrócono się do kilku ośrodków akademickich w Polsce oraz w Czechach i w Niemczech. Uzyskano pierwsze zgłoszenia z propozycją wystąpień konferencyjnych, które w formie rozszerzonej zostaną wydane w zbiorowej publikacji. Trwają także przygotowania do sesji związanej z obchodami 20 lat wydawania czasopisma „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną”. Zakończone zostało wydanie specjalnego numeru jubileuszowego (aktualnie w druku). Sesja zaś poświęcona zostanie problematyce historii medycyny w prasie medycznej XIX i XX w. Odbędzie się jesienią 2016 r. w Opinogórze.

HISTORIA TECHNIKI

Największym sukcesem w 2015 r. było ukazanie się 4-tomowego dzieła *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik biograficzny polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. Dzieło powstało wedle koncepcji prof. dr hab. Bolesława Orłowskiego, który parę lat poświęcił na pozyskanie sponsorów, a sześć lat na pracę obejmującą dobór haseł i odpowiednich dla nich autorów (z pomocą najlepszych specjalistów z rozmaitych dziedzin), napisanie około dwustu biogramów (w tym na zasadzie „pogotowia”, z braku odpowiedniejszych autorów i koniecznych danych) oraz na redakcję całości, napisanie wstępu, przedmowy uzasadniającej potrzebę *Słownika*, a także naszkicowanie historycznie zmiennych warunków uprawiania przyrodoznawstwa i techniki w Polsce i przez Polaków. *Słownik* ukazuje bardzo ważny, powszechnie niedoceniany i w większości zapomniany polski dorobek konstruktywny, nierzadko przerastający poziom krajowy. Powinien zapoczątkować swego rodzaju przewartościowanie polskiej tożsamości narodowej w tym aspekcie. Może stanowić podstawę przekonującej polityki historycznej w zakresie dziś powszechnie najbardziej cenionym. Szczególnie spektakularny jest poświadczony w nim polski wkład wynalazczy w zwycięstwo Sprzymierzonych w drugiej wojnie światowej.

Ten ostatni, wojenny aspekt stał się głównym motywem opracowanego przez prof. Orłowskiego referatu: *Zapomniani zwycięzcy – polski wkład wynalazczy w zwycięstwo Sprzymierzonych w II wojnie światowej*, otwierającego konferencję naukową: *Polska myśl techniczna w II wojnie światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie*.

Kontynuacją rozpoczętych wcześniej j prac zajmował się także dr hab. prof. PAN Edward Malak. Pracował nad tematem: *Dzieło generała Rayskiego. Technika i zarządzanie*. Wykorzystał bądź po raz pierwszy zinterpretował wiadomości z szeregu źródeł pochodzących ze zbiorów własnych lub Instytutu Sikorskiego z Londynu, traktujących o polityce lotniczej II RP. Głównie jednak podjął próbę oceny działalności płk. dypl./gen. bryg. pil. inż. Ludomiła Rayskiego na polu aeronautyki wojskowej i przemysłu II RP. Obok wyników własnych badań źródłowych posłużył się elementami teorii organizacji i zarządzania oraz prowadzenia złożonych projektów, aby zobiektywizować wyciągane wnioski. W konsekwencji tego, zachodzące ówczesnie fakty/procesy nie tylko osadzone zostały w realiach historycznych, lecz przy tym zastosowana w książce metoda stworzyła możliwość przyrównania ówczesnych działań (w zakresie podobnego typu aktywności) do współczesnych procesów zarządzania zasobami państwowymi.

Nad nowym programem badawczym rozpoczął natomiast prace dr hab. prof. PAN Sławomir Łotysz, podejmując temat: *Od programu pomocowego do embarga strategicznego. Społeczność międzynarodowa wobec dążeń krajów Środkowej i Wschodniej Europy do uzyskania penicyliny po II wojnie światowej*. Na realizację tego tematu Sławomir Łotysz uzyskał grant Opus 7, przyznany mu (jako kierownikowi i jednemu wykonawcy) przez Narodowe Centrum Nauki.

W bogatej działalności Zakładu w zakresie historii techniki na szczególne wyróżnienie zasługują osiągnięcia badawcze, organizacyjne, popularyzatorskie i eksperckie, które stały się udziałem dr. Zbigniewa Tucholskiego. W 2015 r. jego praca skupiała się głównie na opracowaniu książki habilitacyjnej pt. *Profesor Antoni Xiężopolski. Twórca polskiej szkoły budowy lokomotyw*, która ukazała się nakładem Oficyny Wydawniczej Politechniki Warszawskiej.

Poza tym dr Tucholski nadal prowadził prace w zakresie pozyskania i opracowania archiwalnej dokumentacji technicznej infrastruktury kolejowej oraz obiektów inżynierskich na terenie całego kraju. Podejmował szerokie kwerendy w archiwach zakładów przemysłu taboru kolejowego i archiwach kolejowych. Kontynuował prace zmierzające do

przygotowania bibliografii przepisów i instrukcji dotyczących służby mechanicznej PKP, wydanych w latach 1919–2001.

Na rzecz Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie, Delegatury w Ostrołęce dr Tucholski wykonał nieodpłatnie *Opinię w sprawie wartości zabytkowej i sposobu doraźnej ochrony wraku bocznołowego statku parowego, zalegającego w Bugu w miejscowości Brok*. Wspólnie z archeologiem Witoldem Migalem (pracownikiem Państwowego Muzeum Archeologicznego) sprawował nadzór merytoryczny nad sondażowymi badaniami archeologicznymi, prowadzonymi przez Stowarzyszenie Naukowe Archeologów Polskich i Mazowieckie Stowarzyszenie Historyczne „Eksploratorzy” na wraku tego XIX-wiecznego parowca, zatopionego w Bugu w 1915 r. Brał również udział w pracach związanych z wydobyciem i konserwacją wyposażenia technicznego maszynowni tej jednostki.

W Centrum Interpretacji Zabytku Muzeum m. st. Warszawy Zbigniew Tucholski wygłosił serię wykładów z cyklu „Technika w życiu i zagładzie miasta”: *Sródlądowe porty Warszawy* (20 VII 2015 r.); *Techniczne aspekty zniszczenia zabudowy warszawskiej wraz z terenem getta* (17 VIII 2015 r.); oraz *Budowa i elektryfikacja linii średnicowej w Warszawie* (21 IX 2015 r.). Poza tym uczestniczył w kilku konferencjach naukowych, podczas których wygłaszał referaty. Brał również udział w organizacji wystaw: *Ziemia obiecana. Miasto i nowoczesność*, Muzeum Historii Polski (otwarcie BUW, 23 IX 2015 r.); *Wąskie linie znów. Kres kolei wąskotorowych PKP w 2001 roku w obiektywie humanisty* w Bibliotece Głównej Politechniki Warszawskiej (wernisaż 21 IV 2015 r.) oraz *Wybitni konstruktorzy broni strzeleckiej Politechniki Warszawskiej – prof. Piotr Wilniewicz, doc. Bolesław Jurek, doc. Józef Maroszek* w Muzeum Politechniki Warszawskiej (otwarcie 5 X 2015 r.).

Prof. dr hab. Halina Lichocka
Kierownik Zakładu
Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki
Instytutu Historii Nauki PAN

ANEKS 3

Referaty pracowników IHN PAN za 2015 wygłoszone na konferencjach polskich i zagranicznych oraz na zaproszenie instytucji naukowych

Dr hab. Iwona Arabas, prof. PAN

- *Medicinal and magical plants in Polish studies of the Ainu culture*, 42nd International Congress for the History of Pharmacy, Istanbul, Turkey, 8 IX.
- *Królestwo roślin w zbiorach księżnej Anny Jabłonowskiej*, Sesja Jabłonowscy w kraju i poza jego granicami, Ciechanowiec, 2 X.
- *Thesaurus plantarum sybaricarum: badania florystyczne Ferdynanda Karo na Syberii*, Sesja: Dziedzictwo kulturowe Warszawskiego Farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata, Warszawa, 20 X.

Prof. dr hab. Kalina Bartnicka

- *How to study Mathematics – The Manual for Warsaw University 1st year Students in the Interwar Periods*. Konferencja międzynarodowa współorganizowana przez Komitet Hist. Nauki i Techniki PAN (sekcja humanistyczna i sekcja matematyczna), Komisję Historii Nauki PAU; Międzynarodową Akademię Historii Nauki; oraz Wydziały matematyczno-przyrodnicze Uniwersytetu w Rzeszowie, Wydział Fizyki, Matematyki i Wiedzy Komputerowej Politechniki Krakowskiej, Wydział Mechaniki i Matematyki Uniwersytetu Lwowskiego im. Iwana Franki, na temat *Exact sciences and mathematics in Central–Eastern Europe from the mid–XIX century till WWII*, Kraków, 11–13.VI.
- *Zygmunt Rewkowski – biografia i pamiętniki*. Na zebraniu naukowym Komisji Badań nad Syberią (Komitet Historii Nauki i Techniki PAN), Warszawa.
- *Zygmunt Rewkowski (1897–1893) – czy tylko matematyk i ekonomista?* Sesja Komisji Historii PAU oraz Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN na temat „Humanistyczne pasje polskich przyrodników”, Kraków, 16 X.

Dr Danuta Ciesielska

- *Historia klasycznej teorii powierzchni algebraicznych*; XXIX Konferencja Naukowa z Historii Matematyki, Będlewo, 22–25.V.
- *Prace Alfreda Rosenblatta z geometrii algebraicznej*, XXIX Konferencja Naukowa z Historii Matematyki, Będlewo 22–25.V.
- *Oblicze algebry na polskich uczelniach w XIX wieku*, Oblicza Algebry, Kraków, 29–31.V.
- *Alfred Rosenblatt (1880–1947) – Polish and Peruvian mathematician*, konferencja międzynarodowa *Exact sciences and mathematics in Central–Eastern Europe from the mid–XIX century till WW II*, Kraków, 11–13.VI.

- *Władysław Kretkowski, niespełniony matematyk, dobroczyńca krakowskiej matematyki*, Jak osiągnąć sukces? Kariery w Europie na przestrzeni stuleci, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II, Kraków, 8–10.X.
- *Rola Funduszu im. Dra Władysława Kretkowskiego w kształtowaniu krakowskiego ośrodka matematycznego* (z: Stanisław Domoradzki), Komisja Historii Nauki PAU, 17 VI.
- *Alfred Rosenblatt (1880–1947). A first Polish algebraic geometer*, Joint Mathematics Meetings, San Antonio, 7–11.I.
- *Metoda współrzędnych w geometrii rzutowej*, (z: Zdzisław Pogoda) 36. międzynarodne konferencje „Historie Matematyki”, Podebrady, 20–25.VIII.
- *Najsłynniejsza hipoteza matematyki i jej „wiedeński trop”*, Stacja Naukowa PAN w Wiedniu, 28 IV.

Dr hab. Piotr Daszkiewicz

- *La « Maison Verreaux » et l’histoire des collections polonaises d’Histoire naturelle*. Konferencja zorganizowana przez Société Historique et Littéraire Polonaise : Les collections et collectionneurs polonais hors de Pologne Paryż, 1 XII.
- Konferencja naukowa „Zeszyty Historyczne z perspektywy półwiecza»– dyskusja panelowa « Współpracownicy Jerzego Giedroycia » IPN, Institut Littéraire Warszawa, 20–21 X.
- *Historia polskiej botaniki XIX wieku w świetle dokumentów przechowywanych w Narodowym Muzeum Historii Naturalnej w Paryżu*, Sesja Naukowa Dziedzictwo Kulturowe Warszawskiego Farmaceuty Ferdynanda Karo Na tle inwentaryzacji świata, Muzeum Warszawy IHN, 20 X.
- *René–Antoine Ferchault de Réaumur (1683–1757), przyrodnik, pionier akarologii i jego związki z Rzeczpospolitą Obojga Narodów* (wykład plenarny) 34. Sympozjum Akarologiczne – ZIELONKA (Zjazd Polskiego Towarzystwa Akarologicznego), 7 X.
- Seminarium Instytutu Dendrologii PAN w Kórniku, *Suszarnia nasion w Haguenau (Alzacja) – unikalny zabytek historii XIX leśnictwa*, 23 II.
- Seminarium z historii nauk przyrodniczych IHN: *René–Antoine Ferchault de Réaumur (1683–1757) i jego związki z Rzeczpospolitą Obojga Narodów*, 21 X.

Dr Marcin Dolecki

- *Ludwik Wertenstein (1887–1945) as physicist and physical chemist in the light of his memoirs*. 10th Conference on the History of Chemistry, Chemical Biography in the 21st Century, Aveiro (Portugalia). 9–12 IX.
- *Ludwik Bruner’s German Scientific Inspirations*, konferencja: Entangled Science? Relocating German-Polish Scientific Relations, Marburg, 28–30 X.

Dr hab. Katarzyna Dormus

- *Początki opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym*, IV Konferencja Naukowa z udziałem gości zagranicznych „Teoria i praktyka w profilaktyce oraz wspieraniu rozwoju osób z niepełnosprawnością – wobec tradycji i innowacji”, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie, Kraków 20–21 IV.
- *Lwowskie środowisko historyków wychowania*, Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne „Przedwojenny Lwów i jego uczeni. Sylwetki – działalność naukowa – osiągnięcia”, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Śródmiejski Ośrodek Kultury, kwartalnik „Cracovia Leopoldis”, Kraków 28 IX.
- *Narodziny nowego typu relacji rodzinnych na przykładzie listów Izabeli z Flemmingów Czartoryskiej do syna*, Seminarium Staropolskie „Kobiece kręgi korespondencyjne w XVII–XVIII wieku”, Uniwersytet pedagogiczny im. KEN, Kraków, 25 IX.

Mgr Maciej Jasiński

- *Dzieje rękopisów korespondencji Jana Heweliusza*, przedstawiony na konferencji *De nuptiis (iteratis) Philologiae et Libri manuscripti*, zorganizowanej przez Instytut Filologii Klasycznej UW oraz Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN, Warszawa, VI 2015.
- *Captatio benevolentiae w korespondencji astronomicznej Stanisława Lubienieckiego*, konferencja *List grecki i łaciński poprzez wieki*, zorganizowana przez Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Polskie Towarzystwo Filologiczne oraz Fundację na rzecz Badań i Promocji Kultury Antycznej „Traditio Europae”, Toruń, IX 2015.
- *Stanisław Lubieniecki*, „Edition of the Correspondence of Johannes Hevelius. Work-in-Progress Seminar”, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa, 14 XII 2015.
- *Kopernik i heliocentryzm w dziełach Jana Heweliusza*, obchody 542. urodzin Mikołaja Kopernika, zorganizowane przez Archiwum PAN, 19 II 2015, Warszawa.

Dr hab. Jaromir Jeszke

- *Homeopatia – na pograniczach naukowych standardów racjonalności i w kręgu mitów naukowych* referat w ramach sympozjum specjalnego „Filozofia medycyny i różnorodność jej tradycji” X Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Poznań 15–19.09.2015.
- Udział w dyskusji panelowej „Wyzwania współczesnej filozofii medycyny” X Polskiego Zjazdu Filozoficznego, Poznań 15–19 IX.
- *Rola mitów o nauce w debacie społecznej*, Konferencja Międzywydziałowej „Pracowni Pytań Granicznych UAM” i Instytutu Historii PAN „Estetyka demokracji. Dialog, wyobrażenia i granice demokratycznej wspólnoty”, Poznań, 26–27 XI.

Prof. dr hab. Michał Kokowski

- *Władysław Natanson's contributions to Planck's theory of radiation, Einstein's theory of specific heats and the problem of authorship of the so-called Bose–Einstein statistics*. Konferencja Exact sciences and mathematics in Central–Eastern Europe from the mid–19th century till WW II, Kraków, 11–13 VI.

- *An Interdisciplinary Research About Nicolaus Copernicus and Its Unexpected Consequences*. 1st International Summer School “New Directions in History and Philosophy of Science & Science Teaching” or “New Educational and Fundamental Insights for Sciences and History–Epistemology–Philosophy of Sciences, & Science Education”, Lille, France, 22–26 VI.
- *Nicolaus Copernicus, Cracovia and mathematics*. CNRS–PAN Mathematics Summer Institute 2015. Evening of History of Science, Kraków, 2 VI.
- *A commentary to the “Modi Memorandi: Working on a Polish lexicon in Germany” by Magdalena Saryusz–Wolska*. ENTANGLED SCIENCE? RELOCATING GERMAN–POLISH SCIENTIFIC RELATIONS. International Conference of the Cooperation Initiative of the Leibniz Association and the Polish Academy of Sciences: “Cross–border Scientific Dialogue. Potentials and Challenges for the Human and the Social Sciences”, in cooperation with Ludwik and Alexander Birkenmajer Institute for the History of Science, Marburg, 29 X.
- *A commentary to Andreas Kuehne’s article titled German and Polish Copernicus research in the field of tension between ideology, scientific policy, and the public: Continuities and differences*. ENTANGLED SCIENCE? RELOCATING GERMAN–POLISH SCIENTIFIC RELATIONS. International Conference of the Cooperation Initiative of the Leibniz Association and the Polish Academy of Sciences: “Cross–border Scientific Dialogue. Potentials and Challenges for the Human and the Social Sciences”, in cooperation with Ludwik and Alexander Birkenmajer Institute for the History of Science, Marburg, 29 X.
- *Wskaźnik Hirscha publikacji Mikołaja Kopernika i pogrom polskiej humanistyki*, Posiedzenie naukowe Komisji Historii Nauki PAU, Kraków, 14 X.

Dr hab. Antoni Kuczyński

- *Spoleczno-kulturowy obraz Kazachstanu w listach Adolfa Januszkiewicza; „Polscy zesłańcy na Syberii w drugiej połowie XVIII – początku XX wieku w oczach rosyjskiej administracji, przesiedleńców i ludności tubylczej z Syberii”*, Omsk, 25–27 V.
- *Karol Lubicz–Chojecki, konfederat barski na zesłaniu* (z: Z. Wójcik) „Polscy zesłańcy na Syberii w drugiej połowie XVIII – początku XX wieku w oczach rosyjskiej administracji, przesiedleńców i ludności tubylczej z Syberii”, Omsk, 25–27 V.

Prof. dr hab. Halina Lichočka

- *The Czech Members of the Cracow Academy of Arts and Sciences (1872–1918)*. Konferencja międzynarodowa: Non–University Institutions in Science and Humanities 1890–2015, Prague, 27–29 V.

Dr Jarosław Kurkowski

- *Józef Aleksander Jabłonowski a historiografia*, Sesja „Jabłonowscy. W kraju i poza jego granicami” Ciechanowiec, 2 X.
- *Edytorstwo źródeł historycznych w kulturze XVIII wieku*, Biblioteka Narodowa, Warszawa, 27 III.

Dr hab. Sławomir Łotysz

- *Naprawa uszkodzeń powstałych w wyniku bombardowania – problem (znowu) aktualny?* Referat na VIII konferencji naukowo-technicznej „Renowacja Budynków i Modernizacja Obszarów Zabudowanych”, Uniwersytet Zielonogórski, 19–20 III.
- *Spoleczność międzynarodowa wobec problemu chorób wenerycznych w Dolinie Renu po I i II Wojnie Światowej.* Referat na III Konferencji Historii Morskiej i Rzecznej, Uniwersytet Gdański, Gdańsk, 20–21 III.
- *Historia sporu o prawo do wynalazków dokonanych przez Polaków w Wielkiej Brytanii w okresie II wojny światowej.* Referat na konferencji „Polska myśl techniczna w II wojnie światowej w 70 rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie”. Centralna Biblioteka Wojskowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, Warszawa, 13 V.
- *Melioracja Polesia w II RP. Nieudany plan żywienia gospodarczego Wschodnich Kresów.* Referat na X Wrocławskich Spotkaniach z Historią Gospodarczą pt. „Kresy Wschodnie i Kresy Zachodnie. Gospodarcze i społeczne dzieje polskich kresów.” Stronie Śląskie, 22–24 V.
- *Światłowody w PRL czyli kręcenie bicia z piasku.* Referat na konferencji „High-Tech za ‘żelazną kurtyną’. Elektronika, komputery i systemy sterowania w PRL.” Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Katowicach, Katowice, 23–24 IX.
- *Zachować w pamięci dokonania polskich inżynierów.* Referat na konferencji „Technika w kulturze Polski”, Naczelna Organizacja Techniczna, Warszawa, 19 X.
- *Gazowy Baron w Ameryce. Erazm Jerzmanowski i jego metoda produkcji gazu świetlnego.* Referat na konferencji „Światło w dziejach człowieka, sztuce, religii, nauce i technice”, Muzeum Podkarpackie, Krosno, 27–28 XI.
- *We need to think of what exactly we need to plan’: Designing pharmaceutical consumption in Poland’s centrally controlled economy, 1945–1989.* Referat na konferencji ICOHTEC, Tel Aviv, Izrael, 16–21 VIII.
- *Unfinished Draining of Polesie Marshes in Interwar Poland: Lost Quest for an Internal Colony or Avoided Environmental Disaster?* Referat na konferencji Tensions of Europe pt. “Technology and Environment”, Sztokholm, Szwecja, 3–6 IX.

Dr hab. Edward Malak

- *Polskie lotnictwo wojskowe 1926–1935 (dążenie do samodzielności strategicznej i produkcyjnej),* Konferencja pt. „Józef Piłsudski. Dziedzictwo epoki – wyzwania dla współczesności”. Akademia Humanistyczna, Pułtusk 12 V.

Dr hab. Krzysztof Maślanka

- *Rewolucje w fizyce XX w. Kilka uwag o roli matematyków.* 12 I.
- *„Magiczne” rachunki, czyli od szeregów Grandiego do regularyzacji w fizyce kwantowej.* 20 IV.
- *Czy ponad półtora wieku niepowodzeń przy próbach rozstrzygnięcia hipotezy Riemanna nie sugeruje, że należy zwrócić się w stronę fizyki kwantowej? (część pierwsza).* 12 X.

- *Czy ponad półtora wieku niepowodzeń przy próbach rozstrzygnięcia hipotezy Riemanna nie sugeruje, że należy zwrócić się w stronę fizyki kwantowej?* (część druga). 19 X.
- *Wspomnienie o Konradzie Rudnickim (1926–2013)*. Referat w Komitecie Historii Nauki i Techniki PAN, 23 XI.

Dr Adam Matuszewski

- *Higiena w przepisach i pracach XVII-wiecznego Leszna*, konferencja naukowa „Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV–XVII w)”, Bydgoszcz, 17–18 IX.

Prof. dr hab. Bolesław Orłowski

- *Zapomniani zwycięzcy – polski wkład wynalazczy w zwycięstwo Sprzymierzonych w II wojnie światowej*, konferencja *Polska myśl techniczna w II wojnie światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie* – Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa, 13 V.

Dr Michał Pędracki

- *Rośliny lecznicze w tradycyjnej medycynie Zabajkala*, Sesja naukowa zorganizowana przez Instytut Historii Nauki im. A i L. Birkenmajerów i Muzeum Farmacji im. A. Leśniewskiej. „Dziedzictwo kulturowe warszawskiego farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata”. Warszawa, 20 X.

Mgr Paulina Pludra-Żuk

- *Paths of medieval text transmission: The case of Aurora by Peter Riga on Polish territories*, Sesja posterowa, summerschool: *manuSciences '15. Manuscripts: From Fragments to Books – From Identification to Interpretation*, Freie Universität Berlin i Ecole Pratique des Hautes Etudes, Niemcy, 6–12 IX.

Dr hab. Bożena Płonka-Syroka

- *Islamskie ryciny medyczne w zbiorach Muzeum Farmacji Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu*, Konferencja: *Historia aptekarstwa na Śląsku*, 27–28 II.
- *Curiosa therapeutica. Kształtowanie się standardu medycyny alternatywnej w Europie w latach 1797–1914*, Konferencja: *Świat kuriozów*. 15–17 IV.
- *Paradoksalna recepcja standardu medycyny klinicznej za pośrednictwem medycyny wojskowej w XIX w.* Konferencja: *Lek roślinny*, 21–22 IV.
- *Przedstawienia zwierząt w polskiej ludowej kulturze medycznej XIX i 1 poł. XX w.* Konferencja: *Leki i choroby odzwierzęce*, 26–28 VI.
- *System policji lekarskiej Johanna Petera Franka jako przykład realizacji oświeceniowej idei prawa do zdrowia*. Konferencja: *Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV–XVIII w.)*. 17–18 IX.
- *Profesorowie Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej we Wrocławiu – Bogusław Bobrański i Zdzisław Machoń – twórcy nowych leków*. Konferencja: *70-lecie nauki na Uniwersytecie Medycznym we Wrocławiu*. 19 X.

- *Humoral Therapy of Selected Diseases in the Concept of Polish Authors at the Turn of 18th and 19th Century – Ludwik Perzyna and Leopold Lafontaine* (z: Agnieszka Kaźmierczak). Nazwa w konferencji: 42nd International Congress for the History of Pharmacy, Istanbul Turcja, 8–11 IX.

Dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka

- *Cesarski Uniwersytet Warszawski – historiograficzne obszary znane i nieznane, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Nauka w Polsce i Rosji – miejsca wspólne, miejsca różne (obszar humanistyki)”, Instytut Rusycystyki Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, 22–23 X.*
- *Seminarium Metodologiczne Instytutu Historii Nauki PAN i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu „Międzykulturowy wymiar komunikacji idei w dziejach nauki”, Dyskusja nad X tomem *Historii nauki polskiej 1944–1989*), pod red. L. Zasztowta i J. Schiller–Walickiej, Warszawa 2015. Wprowadzenie: Joanna Schiller–Walicka (IHN PAN), Jaromir Jeszke (UAM, IHN PAN); udział w dyskusji: prof. Michał Musielak (UMP), prof. Wojciech Wrzosek (UAM), dr Tomasz Falkowski (UAM). Dom Pracy Twórczej UAM w Ciężeniu nad Wartą, 7–8 XI.*
- *Badania historyczno–oświatowe w pracach Komisji Historyków Polski i Rosji (Проблемы истории народного просвещения и специального образования в трудах Комиссии Историков Польши и России), Międzynarodowa Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50–летию Комиссии Историков России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50–lecia Komisji Historyków Polski i Rosji), Komisja Historyków Polski i Rosji, Instytut Słowianoznawstwa Rosyjskiej Akademii Nauk, Instytut Historii Rosyjskiej RAN, Państwowe Muzeum „Ostafiewo”– „Rosyjskij Parnas”, Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN, Moskwa, 23–25 VI.*

Dr Andrzej Smolarczyk

- *Dziecko poleskie w dwudziestoleciu międzywojennym – egzystencja i edukacja, „Dziecko w kulturze europejskiej”, konferencja zorganizowana przez Katedrę Edukacji i Kultury Wydziału Nauk Społecznych SGGW w Warszawie, w dniach 11–12 VI.*
- *Polityka władz państwowych wobec szkolnictwa białoruskiego na Wileńszczyźnie w latach 1919–1939, Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Białoruś w dyskursie naukowym”, Warszawa, 03–04 XII.*
- *Książka, czasopismo, biblioteka jako środowisko i nośnik wielojęzyczności na Wileńszczyźnie w dwudziestoleciu międzywojennym, Dwujęzyczni pisarze litewscy i polscy. Zagadnienia bilingwizmu w kulturze polskiej i litewskiej. Literatura – Kultura – Język, Wilno – Szetajnie, Litwa, Litewski Uniwersytet Pedagogiczny w Wilnie, 8–9. X.*
- *Zespoły teatralne i chóry jako formy pracy oświaty pozaszkolnej w województwie poleskim w okresie międzywojennym, Systemowa transformacja społeczeństwa: innowacyjność i tradycja, Brześć, Białoruś, 5–6 VI.*

Dr Jan Szumski

- *Контакты историков Польши с научными кругами в СССР в 60–е годы XX ст.*, Nazwa konferencji: Па–за савецкім канонам: палітычны супраціў, акадэмічная і мастацкая аўтаномія ў познесавецкі перыяд (1960–80–я гг.); Institute “Political Sphere”, Mińsk (Belarus), 30–31 V.
- *К вопросу о создании Комиссии историков Польши и России*. Nazwa konferencji: Россия в польской историографии, Польша в российской историографии (к 50–летию Комиссии историков России и Польши); Instytut Słowianoznawstwa RAN, Instytut Historii Rosji RAN, Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN, Moskwa (Rosja), 23–25 VI.

Dr hab. Anna Trojanowska

- *Mieczysław Danin Wąsowicz (1849–1913), chemik miejski we Lwowie*, Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne *Przedwojenny lwów i jego uczeni. sylwetki – działalność naukowa – osiągnięcia*, Kraków, 28 IX.

Dr Zbigniew Tucholski

- *Stop kolejowy Bahnmetal (Metal B) profesora Jana Czochralskiego i jego militarne zastosowanie*, Konferencja Naukowa pt. „Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej w Centralnej Bibliotece Wojskowej w Warszawie, Warszawa, 13 V.
- *Ochrona zabytków techniki na Politechnice Warszawskiej*, Konferencja Naukowa „Ł” jak „Łączka”. Technika i medycyna w służbie pamięci narodowej na Politechnice Warszawskiej, Warszawa, 1 V.
- *Komunikacja lądowa i wodna na Syberii na przełomie XIX/XX wieku*, Sesja naukowa Dziedzictwo kulturowe warszawskiego farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata, Muzeum Warszawy, IHN PAN, Warszawa, 20 X.
- Wystąpienie na Komisji Dialogu Społecznego ds. warszawskiej Wisły w sprawie ochrony konserwatorskiej zabytkowej pochylni Stoczni Żeglugi Parowej Maurycego Fajansa w Porcie Czerniakowskim, Warszawa, 16 XI.
- *Parowozy profesora Xięzopolskiego*, Seminarium pt. „Para zbliża odległości” Biblioteka Główna PW, Warszawa, 25 XI.
- *Likwidacja polskich Kolei wąskotorowe*, Wernisaż wystawy Piotra Wiesława Rudzkiego, Anny Dziuby i Zbigniewa Tucholskiego pt. „Wąskie linie znów. Kolej w obiektywie humanisty”, Warszawa, 25 XI.
- *Utracone dziedzictwo – Baza archiwalna do historii infrastruktury technicznej i inżynierii miejskiej Warszawy*, konferencja naukowa z cyklu „Warszawska jesień archiwalna” – „Warszawa ma wiele twarzy”, Archiwum PAN, NDAP, Warszawa, 26 XI.

Prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk

- *Narratio prima Retyka, czyli kopernikański bestseller napisany w Lubawie*, Konferencja „Kopernik na Ziemi Lubawskiej”, Lubawa–Rybno, 20 II.

Dr hab. Wiesław Wójcik

- *Asystentura rodziny i rodziny wspierające jako nowe formy pomocy rodzinie – analiza założeń i problemów w ich wprowadzaniu*, Ogólnopolska konferencja naukowa „Z pomocą człowiekowi – w pierwszą rocznicę śmierci śp. Profesor Teresy Kukołowicz”, Instytut Pedagogiki KUL, Lublin, 27 II.
- *Pedagogika dialogu w badaniach nad rodziną*, II Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Rodzina – wychowanie w cieniu Holokaustu. Poszukiwanie wzorów relacji międzyludzkich i modeli rozwoju społecznego”, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Oświęcimiu, Oświęcim, 16 III.
- *Etyka dialogiczna jako odpowiedź na sytuacje graniczne*, Ogólnopolska Konferencja cykliczna o nazwie „V Ogólnopolskie Konwersatorium. Chrześcijańskie inspiracje w etyce. Ślipko – Styczeń – Tischner. Problem źródeł i motywacji w interpretacji doświadczenia moralnego”, Akademia Ignatianum, Kraków, 21 III.
- *Dwie drogi krytyki neopozytywizmu (23 marca) oraz Husserl i Popper – dwa modele racjonalności (24 marca)*, Konferencja naukowa z cyklu „Social Thought Master Courses”, tytuł konferencji „Wprowadzenie do teorii realizmu krytycznego i teorii socjologicznej Margaret S. Archer”, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa, 23–24 III.
- *Współczesny spór o rodzinę w świetle nowych form wsparcia rodziny*, Konferencja międzynarodowa „Etyka – Rodzina – Społeczeństwo”, Uniwersytet Rzeszowski, Wydział Pedagogiki, 20–21 maja, 2015.
- *Filozofia matematyki głównych twórców polskiej szkoły matematycznej*, X Polski Zjazd Filozoficzny, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Poznań, 15–19 IX.
- *Wartość sprawiedliwości w wychowaniu*, Jesienne Warsztaty Metodologiczne Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej działającego pod patronatem KNP PAN, Kazimierz Dolny n/Wisłą, 24–27 IX.
- *Tadeusza Korabińskiego metoda badań historii logiki*, Ogólnopolska konferencja naukowa „Janina i Tadeusz Kotarbińscy: Racjonalność w myśleniu i działaniu”, Instytut Filozofii UKW w Bydgoszczy, Bydgoszcz, 5–7 XI.
- *Wymiar antropologiczny zarządzania zasobami ludzkimi. Atuty różnorodności kulturowej*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. *Współczesne wyzwania międzynarodowego zarządzania zasobami ludzkimi IHRM 2015*, Szkoła im. Matki Teresy z Kalkuty w Żywcu, Beskidzki Instytut Nauk o Człowieku, Wydział Ekonomii i Zarządzania Państwowego Uniwersytetu w Sumach (Ukraina), Krakowski Wydział Akademii Finansów i Biznesu Vistula w Warszawie oraz Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Żywiec, 20 XI.
- *Asystentura rodziny w kontekście dawnych form wsparcia i pomocy rodzinie – przemiany, dylematy i wyzwania*, Konferencja naukowa „Asystentura i mediacje socjalne”, Wydział Nauk Społecznych WSP im. Janusza Korczaka w Warszawie, Warszawa, 27 XI.
- *Teologia nauki a rozwój nauk matematyczno-przyrodniczych*, Konferencja naukowa „Bóg i nauka” z cyklu „Wokół myśli Michała Hellera”, UPJPII, Kraków, 3–5 XII.
- *Stosunek uczonych nauk ścisłych do religii. Analiza postaw na przykładzie matematyków polskich okresu międzywojennego*, Międzynarodowa Konferencja

Naukowa „Religiofobia: Realita, Prevencia a Edukacija, Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu w Trnawie, Słowacja, 10 IX.

- *Jan Sleszynski's analytical philosophy*, V Słowacki Kongres Filozoficzny „(Meta)filozofia –Prax”, Slovenske filozoficke zdruzenie pri SAV, Bratysława, 21–23 X.
- *Koncepcja pedagogiki Józefa Hoene-Wrońskiego*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Sacrum a profanum w kulturze”, Lwowski Uniwersytet, Wydział Kultury i Sztuki, Lwów, 3–4 XI.

Dr hab. Andrzej J. Wójcik, prof. PAN

- *Warunki bioklimatyczne panujące w obiektach podziemnych*, [z:] G. Kłys, XIV Forum Podziemnych Tras Turystycznych, Stowarzyszenie Podziemnych Tras Turystycznych Polski, Tarnowskie Góry, 7–8 III.
- *Zabezpieczanie i konserwacja obudów kamiennych i betonowych stosowanych w budownictwie podziemnym*, [z:] W. Preidl, XIV Forum Podziemnych Tras Turystycznych, Stowarzyszenie Podziemnych Tras Turystycznych Polski, Tarnowskie Góry, 7–8 III.
- *„Hereditas Minariorum” – nowe czasopismo dotyczące historii górnictwa*, XIV Forum Podziemnych Tras Turystycznych, Stowarzyszenie Podziemnych Tras Turystycznych Polski, Tarnowskie Góry, 7–8 III.
- *Kartograficzny obraz płuczek galmanu Dąbrowy Górniczej*, [z:] A. Rybak, IV Forum Rekonstrukcji Obiektów Historycznych. Dziedzictwo kulturowe przestrzeni nadrzecznych, Forum Rekonstrukcji Obiektów Historycznych, 25–26.09.2015, Galeria Sztuki Współczesnej Elektrownia, Czeladź.
- *Górnictwo dziedzictwo niematerialne: interpretacja – dokumentacja – prezentacja*, IV Konferencja Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych, Na straży miejsca czy dziedzictwa kulturowego regionu? Muzea górnicze i muzea techniki wobec lokalnych społeczności, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, 22–23 X.

Dr Beata Wysokińska

- *Bolesław Hryniewiecki (1875–1963) jako badacz literatury*, sesja naukowa pt. Humanistyczne pasje polskich przyrodników XIX–XX w., zorganizowana m.in. przez Komisję Historii Nauki PAU i Komitet Historii Nauki i Techniki PAN, Kraków, 16 X.

Prof. dr hab. Robert Zaborowski

- *On the relevance of Plato's view on affectivity to the psychology of emotions*, Psychology and the Classics: A Dialogue of Disciplines, KU Leuven, 24–27 III.
- *Plato and Scheler on affective world*, XIII International Conference of the Max Scheler Society: Ordo amoris and World–openness. Philosophy of Emotion and Process of Individuation of the Person, Verona, 27–30 V.
- *Affectivity in its Relation to Personal Identity*, The 2nd Annual Conference of the European Philosophical Society for the Study of Emotions, Edinburgh, 14–18 VI.
- *Memory, emotion and identity in Homer and Marcel Proust*, "Life Stories" International Congress on Narrative Social Sciences, Lisboa, 1–5 IX.

- *Affectivity in its relation to memory*, Conference Situating Cognition: Agency, Affect, and Extension, Warsaw, 15–18 X.
- *Affectivity as an underlying factor in determining an individual's approach to the future*, 1st International Conference on Anticipation, Trento, 5–7 XI.
- *Can Socrates be rightly called intellectualist?*, Universidad Autonoma de Madrid, 14, IV.

Prof. dr hab. Leszek Zasztowt

- *Science of science in Poland before World War Two – institutional frames* (z: Jan Piskurewicz). [w:] *Polskie naukoznawstwo w okresie międzywojennym. Warsztaty naukoznawcze w Konstancji (Niemcy). A New Organon. Science Studies in Poland between the Wars*, Kulturwissenschaftliches Kolleg Konstanz (Bischofsvilla) – Universität Konstanz. Organized by Friedrich Cain und Bernhard Kleeberg, „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój”, T. XXIV(XLIX): 2015, s. 169–176. Workshop, 20–21 II.
- *Polityka i stereotypy. Stosunki polsko–rosyjskie w XIX wieku – kilka refleksji z optymistycznym zakończeniem*. [w:] Międzynarodowa Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji: Rosja w polskiej historiografii, Polska w rosyjskiej historiografii. Z okazji 50–lecia Komisji Historyków Polski i Rosji, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, R. 60: 2015, nr 3, s. 157–238 (współautor Joanna Schiller-Walicka), Moskwa, 23–25 VI.

Opracowanie: dr Beata Wysokińska

Instytut Historii Nauki PAN

ANEKS 4

Wykaz opublikowanych przez pracowników Instytutu monografii i artykułów naukowych

I. Monografie

1. I. Arabas, *Karo, Dziedzictwo kulturowe Warszawskiego Farmaceuty Ferdynanda Karo na tle inwentaryzacji świata. Katalog wystawy. Cultural Legacy of a Warsaw Pharmacist Ferdinand Karo in the Context of Cataloguing the World. Exhibition Catalogue*, Muzeum Warszawy, Warszawa 2015, ss. 119.
2. P. Daszkiewicz, P. Edel, *Louis Henri Bojanus, le savant de Vilnius*, Editions Vent d'Est, collection Portraits célèbres d'Alsace, Strasbourg, 2015, ss. 64.
3. E. Malak, *Dzieło generała Rayskiego. Technika i zarządzanie. Księga druga*, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, ss. 592.
4. J. Włodarczyk, *Georg Joachim Rheticus, Narratio Prima or First Account of the Books on the Revolutions by Nicolaus Copernicus*. Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego; Fundacja Nicolaus Copernicus, Warszawa 2015, ss. 70+ 74nlb.
5. J. Włodarczyk, *Jerzy Joachim Retyk, Relacja pierwsza z ksiąg O obrotach Mikołaja Kopernika*, red. naukowa, wstęp i komentarz Jarosław Włodarczyk, tłum. Ignacy Lewandowski, Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2015, ss. 216.
6. A. J. Wójcik, A. Rybak, *Józef Cieszkowski. Naczelnik kopalń w Zachodnim Okręgu Górniczym Królestwa Polskiego w pierwszej połowie XIX wieku*, Wydawnictwo Naukowe „Śląsk”, Katowice 2015, ss. 123 + zał. i CD.
7. S. Zamecki, *Europejskie inspiracje w pracach polskiego chemika Ignacego Fonberga (1801–1891). Studium historyczno-metodologiczne*, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, ss. 310.

II. Rozdziały w monografiach

1. I. Arabas, *Królestwo roślin w zbiorach księżnej Anny Jabłonowskiej Jabłonowscy. W kraju i poza jego granicami*", Muzeum Rolnictwa im. ks. K. Kluka w Ciechanowcu. Instytucja Kultury Województwa Podlaskiego, Ciechanowiec 2015, s. 7-33.
2. I. Arabas, Hasła słownikowe: S. Biniecki, J.J. Celiński, F. Karo, S. Fabian, T. Torosiewicz, B. Koskowski [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.
3. K. Bartnicka, *Jak studiować historię Polskie dziedzictwo edukacyjne od XVI do XX wieku – ciągłość i zmiana. Zbiór studiów i rozpraw ofiarowanych Profesorowi Lechowi Mokrzejkiemu z okazji Jubileuszu 80 urodzin*, red. R. Grzybowski, K. Jakubiak, M. Brodnicki, T. Maliszewski, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2015, s. 51 - 76.
4. K. Bartnicka, *Historia wychowania – dyscyplina naukowa i przedmiot kształcenia Różnice-edukacja-inkluzja*, red. A. Komorowska-Zielony i T. Szkudlarek, Wyd. Uniwersytet Gdański, Gdańsk 2015.

5. K. Bartnicka, *Foreword Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki Pan, Warszawa 2015, s. 453-456.
6. K. Bartnicka, *Nuostatai, skirti akademiniam luomui ir mokykloms Respublikos kraštuose. XVIII a. Lenkijos mokyklų kodeksas, Tautinės Edukacijos Komisijos publikuotas 1783 m. (įvadas naujam leidimui. [w:] Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Warszawa 2015, s. 239-283.
7. K. Bartnicka, *Pratarmė Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 235-237.
8. K. Bartnicka, *Tautinės Edukacijos Komisijos nuostatai, skirti akademiniam luomui ir mokykloms Respublikos kraštuose [w:] Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 235-237.
9. K. Bartnicka, *The Statutes of the Commission of National Education as Prescribed for the Academic Estate and for the Schools in the Lands of the Commonwealth Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783* Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 239-283.
10. K. Bartnicka, *The Statutes of the Commission of National Education as Prescribed for the Academic Estate and for the Schools in the Lands of the Commonwealth. A Polish eighteenth –century school code Publisher in 1783 by the Commission of National Education. (An introduction to the new edition) Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 457-509.
11. K. Bartnicka, *Wstęp, [w:] Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 5-8.
12. K. Bartnicka, *Ustawy dla stanu akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Polski kodeks szkolny z XVIII wieku, opublikowany w 1783 r. przez Komisję Edukacji Narodowej (Wprowadzenie do nowego wydania), [w:] Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 9-65.
13. M. Dolecki, *Hasła słownikowe: Bandrowski Ernest Tytus, Baranowski Tadeusz, Barner Jakub, Bielecki Jan, Błasiński Henryk, Bobrański Bogusław, Boguski Józef Jerzy, Bratborski Juliusz Michał, Braun Juliusz Jakub, BrÜhl Juliusz Wilhelm, Chodkiewicz Aleksander, Ciborowski Janusz Wojciech, Danysz Jan, Dębski Włodzimierz Marian, Drac Karol Juliusz, Fonberg Ignacy, Freund August, Funk Kazimierz, Gołębiowski Alojzy, Grabowski Czesław, Hann Antoni, Hobler Tadeusz, Hołyński Stanisław, Jabłczyński Kazimierz, Kalandyk Stanisław, Kamieński Bogdan Edward Stanisław, Kemula Wiktor, Kitajewski Adam Maksymilian, Kling Kazimierz, Kołos Włodzimierz, Kostanecki Stanisław, Kryszewski Marian, Kublik Zenon, Kwiatkowski Eugeniusz Felicjan, Lampe Wiktor, Marchlewski Leon, Miłobędzki*

Tadeusz Benon, Mościcki Ignacy, Napieralski Bernard, Natanson Jakub, Niementowski Stefan Dominik, Niemierko Włodzimierz, Niewiarowski Zygmunt, Pawlewski Bronisław, Pawłowski Stanisław Jan, Pilat Stanisław, Polak Feliks, Polzeniusz Ferdynand Edward, Porczyński Zbigniew Karol, Radziszewski Leonard Bronisław, Reichstein Tadeusz, Rodewald Władysław Jarosław, Rodziewicz Włodzimierz, Romer Witold, Sawistowski Sawistocki Henryk, Smoleński Kazimierz, Struszyński Marceli, Sucharda Edward, Supniewski Janusz, Swinarski Antoni Mikołajm Szaynok Władysław, Szyszkowski Bohdan, Śliwiński Tadeusz Franciszek, Świętosławski Alojzy Wojciech, Torosiewicz Teodor, Trepka Edmund, Trzebiatowski Włodzimierz, Turski Józef Szczęsny, Waksmundzki Andrzej, Walter Filip Neriusz, Weychert Stefan Waclaw, Wilkosz Jan, Wojciechowski Jerzy Antoni, Wróblewski Edward Wincenty, Zaleski Jan, Załoziecki-Sas Roman Aleksander, Zawadzki Jerzy Michał, Zawadzki Józef, Zawidzki Jan, Zieleński Kazimierz Marian [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I-IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.

14. K. Dormus, *Ewolucja metod nauczania rysunków jako odbicie pedagogicznych i artystycznych prądów epoki (na przykładzie dziewiętnastowiecznej szkoły galicyjskiej) Kultura-sztuka-edukacja*, t. I, red. B. Kurowska, K. Łapot-Dzierwa, Prace Monograficzne Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej nr 721, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2015, s. 11-24.
15. K. Dormus, *Portret nauczyciela ludowego w świetle galicyjskich wspomnień szkolnych doby autonomicznej* [w:] *Studia problemowe z historii wychowania na ziemiach polskich w XIX-XX wieku*, red. E. Juśko, J. Kamińska-Kwak, R. Pelczar, Regis, Tarnów 2015, s.7-22.
16. K. Dormus, *Kształtowanie się modelu małżeństwa partnerskiego w kręgach postępowej inteligencji polskiej przełomu XIX i XX wieku* [w:] *Kobieta i mężczyzna jedna przestrzeń- dwa światy*, red. B. Popiołek, A. Chłosta-Sikorska, M. Gadocha, Rodzina dawna. Studia historyczno-antropologiczne, Wyd. DiG, Warszawa 2015, s.539-548.
17. K. Dormus, *Szkoły artystyczne Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772-1918*, t. 22, red. J. Dybiec, J. Krawczyk, A. Meissner, K. Szmyd, Galicja i jej dziedzictwo, t. 22, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 148-153, 380-382.
18. K. Dormus, *Konserwatoria muzyczne Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772-1918*, t. 22, red. J. Dybiec, J. Krawczyk, A. Meissner, K. Szmyd, Galicja i jej dziedzictwo, t. 22, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 260-262, 390-391, ISSN 1895-0361.
19. K. Dormus, *Kursy dla kobiet Szkolnictwo i oświata w Galicji 1772-1918*, t. 22, red. J. Dybiec, J. Krawczyk, A. Meissner, K. Szmyd, Galicja i jej dziedzictwo, t. 22, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2015, s. 273-276, 391-392.
20. W. Grębecka, Hasła słownikowe: Andrzejowski Antoni, Bassalik Kazimierz, Besser Wilibald, Chłapowski Dezydery A, Czubiński Zygmunt, Dzierżoń Jan, Forster Georg (Jerzy), Gilbert Jan E., Helwing Jerzy Andrzej, Jastrzębowski Wojciech, Jundziłł

- Stanisław B, Krzemieniowska Helena, Nowak Julian, Paczoski Józef, Prażmowski Adam, Skupiński Franciszek K., Sokołowski Stanisław, Szubert Michał, Waga Jakub, Wodziczko Adam [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.
21. J. Jeszke, *Upowszechnianie nauki – nauka a media. Idee i praktyka Historia nauki polskiej*, red. L. Zasztowt i J. Schiller-Walicka, t. X (1944-1989), Warszawa 2015, s. 263-353.
 22. M. Kokowski, *Introduction The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010), Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2015; s. 9-14.
 23. M. Kokowski, *Introduction to the English The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010). Edited by Michał Kokowski. Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2015, s. 15-18.
 24. M. Kokowski, A. Walanus, *A potential usefulness of radiocarbon dating for the authentication of Nicolaus Copernicus's grave The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010). Kraków 2015; s. 159-168 [ang. tłum. art. z 2012 r.].
 25. M. Kokowski, *On the defectiveness of the argument for the finality of the discovery of the remains of Nicolaus Copernicus. Part 1: Results and interpretation of historical, archaeological, anthropological and anthroposcopic research.* [w:] *The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010), Kraków 2015; s. 169-207 [ang. tłum. art. z 2012 r.].
 26. M. Kokowski, *On the defectiveness of the argument for the finality of the discovery of the remains of Nicolaus Copernicus. Part 2: Results and interpretation of genealogical, historical and genetic research The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010), Kraków 2015; s. 209-304 [ang. tłum. art. z 2012 r.]
 27. M. Kokowski, *A postscript to the conference: Is a dialogue always possible?* [w:] *The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts* (Kraków, 22–23 February 2010). Edited by Michał Kokowski, Kraków 2015; s. 305-308 [ang. tłum. art. z 2012 r.]
 28. J. Kurkowski, *Historiography as Instrument of Politics in the Eighteenth-Century Polish-Lithuanian Commonwealth* [w:] *Book versus Power*, ed. A. Chamera-Nowak, J. Soszyński, Polish Transdisciplinary Perspectives, translated by J. Soszyński, editorial assistance by D. Embree, vol. 15, Peter Lang Publishing, Frankfurt am Main 2015, s. 135-163.
 29. J. Kurkowski, *Hasła słownikowe: Siruć, Bernard od św. Jacka) Bernard Michał* [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.

30. S. Łotysz, *Historia sporu o prawo do wynalazków dokonanych przez Polaków w Wielkiej Brytanii w okresie II wojny światowej Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie, materiały konferencyjne*, Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa 2015, s. 27-52.
31. S. Łotysz, *Hasła słownikowe: Bader Jerzy, Baran Paul, Barton Lucjan, Białoborski Eustachy, Bujak Jakub, Golaski Walter, Hofmann Józef, Jaskowski Michael, Jerzmanowski Erazm, Kasper Witold, Kawecki Henry, Kirchner Werner, Konopiński Emil, Kopczyński John, Korkosz Frank, Krajewski Tomasz, Krzywobłocki Zbigniew, Lilienfeld Juliusz, Loferski Joseph, Matzka Wincenty, Melanowski Leon, Mikina Stanley, Mocarski Zenon, Nowicki Maciej, Podbielniak Władysław, Popławski Stefan, Roehr Zbysław, Sędzimir Józef, Smoluchowski Roman, Starostecki Julian, Stopa Peter, Szczepanik Jan, Szetela Eugene, Szpur Roman, Szukiewicz Waclaw, Tykociński-Tykociner Józef, Zowski Thaddeus, Zaba Joseph, Zand Stefan, Sławomir Łotysz, Zwierzchowski Stanisław, Żaliński Edmund, Żegleń Kazimierz, *Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I-IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.*
32. A. Matuszewski, *Higiena w przepisach i pracach uczonych siedemnastowiecznego Leszna*, [w]: *Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVIII w.)*, red. Walentyna Korpalska, Wojciech Ślusarczyk, Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera, Bydgoszcz 2015, s. 247-253. (Materiały z konferencji w Bydgoszczy 17-18 września 2015 r.).
33. B. Orłowski, *Polski wkład w technikę i nauki techniczne Historie Polski w XIX wieku*, Tom 4, Narody, wyznania, emigracje, porównania, s. 277-380.
34. B. Orłowski, *Warunki rozwoju techniki i nauk technicznych Historia Nauki Polskiej, Tom X, 1944-1989, Cz. I, Warunki rozwoju nauki polskiej, państwo i społeczeństwo*, s. 389-426.
35. B. Orłowski, *Zapomniany polski wkład wynalazczy w zwycięstwo Sprzymierzonych w drugiej wojnie światowej Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie*, materiały konferencyjne, Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa 2015, s. 7-16.
36. B. Orłowski, *Hasła osobowe: Adamiecki Karol, Baranowski Jan Józef, Bartmański Tomasz F., Bełzecki Stanisław, Bem Józef Zachariasz, Brodowski Aleksander P., Brodowski Karol Józef, Broszko Michał, Bryła Stefan, Brzostowski Karol, Brzozowski Karol, Bukowski Bronisław, Cebertowicz Romuald, Cegielski Hipolit, Chełmicki Józef K., Chobrzyński Karol, Christiani Franciszek K., Chrzanowski Tadeusz, Chrzanowski Wiesław, Cichowski Roman, Ciszewski Ignacy, Dembiński Henryk, Domaszewicz Aleksander, Dybowski Jan, Falkowski Juliusz, Folkierski Władysław, Girard Filip, Grekowicz Józef A., Gzowski Kazimierz, Habich Edward Jan, Hałatkiewicz Sabin Z., Hempel Stanisław, Heydatel Jan, Hückel Stanisław, Ibjński Waclaw, Janicki Stanisław, Janicki Stanisław Franciszek, Jasiński Feliks, Jewniewicz Hipolit, Karśnicki Karol, Kierbedź Stanisław Mł., Kierbedź Stanisław St., Kierzkowski Aleksander (Kanadakluger Władysław, Kluz Tomasz, Kłóś Czesław, Komarzewski Jan B., Kosiński Stanisław, Krauz Antoni, Kunicki Stanisław, Lambor Julian, Lelewel Jan P., Lewicki Jan Antoni, Lipkowski Józef, Lutowski Wojciech,*

Łazowski Józef F., Machalski Henryk, Malinowski Ernest, Metzell Ludwik Ch., Mękariski Ludwik, Miecznikowski Aleksander, Mineyko Zygmunt, Modrzejewski Rudolf, Naronowicz-Naroński Józef, Narutowicz Gabriel, Obrębowicz Kazimierz, Ochęduszko Stanisław, Oderfeld Jan, Olszewski Stanisław, Olszewski Stanisław (Jr), Orzechowski Tadeusz (Oksza), Pancer Feliks, Paszkowski Waclaw, Plebański Józef, Podbielski Jan, Podseńkowski Jerzy, Pomianowski Karol, Prądzyński Ignacy, Prószyński Kazimierz, Pszenicki Andrzej, Rechniewski Stanisław, Ridolfinodomenico, Rylke Aleksander, Rymkiewicz Bronisław, Rzeszotarski Alfons, Smogulecki Jan Mikołaj, Smoleński Marceli, Sochacki Zygmunt, Sokolnickimichał, Sokulski Franciszek, Stryjeński Aleksander, Szelągowski Franciszek, Szulc August, Śliwczyński Andrzej, Thullie Maksymilian, Tyszkiewicz Stefan, Urbański Teodor, Wakulski Ksawery F., Waligórski Aleksander J., Wasutyński Aleksander, Wenda Tadeusz, Wierzbicki Witold, Wóycicki Kazimierz, Wysocki Stanisław, Zaleski Kazimierz, Zieliński Józef F., Zienkiewicz Wiktor A., Żenczykowski Waclaw [w:] *Polski wkład w przyrodznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.

37. B. Płonka-Syroka, *Kolekcja miniatur islamskich w zbiorach Muzeum Farmacji Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu Rozwój aptekarstwa śląskiego. Moda i styl w aptekach polskich ze szczególnym uwzględnieniem Śląska i jego specyfiki*, red. A. Marek, B. Urbanek, Katowice 2014 [druk 2015], s. 289-308.
38. B. Płonka-Syroka, *Medycyna islamska w świetle średniowiecznych miniatur medycznych Kultura medyczna islamu. Kultura medyczna krajów pozaeuropejskich, t. I*, red. B. Płonka-Syroka, Ł. Braun, Warszawa 2015, s. 17-56.
39. B. Płonka-Syroka, *Prof. Dr. hab. Ludwik Hirszfeld und sein Beitrag zur polnischen und europäischen Mikrobiologie Von Maimonides bis Einstein – Jüdische Gelehrte und Wissenschaftler in Europa. Europäische Wissenschaftsbeziehungen*, Bd. 9, red. I. Kästner, J. Kiefer, Aachen 2015, s. 295-312.
40. B. Płonka-Syroka, *System policji lekarskiej Johanna Petera Franka jako przykład realizacji oświeceniowej idei prawa do zdrowia Czystość i brud. Higiena nowożytna (XV-XVIII w.)*, red. W. Korpalska, W. Ślusarczyk, Bydgoszcz 2015, s. 307-328.
41. B. Płonka-Syroka, *Popularyzacja oświaty zdrowotnej za pośrednictwem medycyny wojskowej w XIX wieku i jej paradoksalna recepcja w polskiej kulturze ludowej Produkty pochodzenia roślinnego w lecznictwie, dietetyce, kosmetyce, ekonomice i kulturze popularnej. Lek roślinny*, t. 4, red. B. Płonka-Syroka, A. Syroka, Wrocław 2015, s.85-106.
42. B. Płonka-Syroka, *Metodologia Ludwika Flecka w kontekście standardu teoretycznego medycyny klinicznej (1750-1935) Ludwik Fleck – tradycje – interpretacje – inspiracje*, red. B. Płonka-Syroka, P. Jarnicki, B. Balicki, Wrocław 2015, s. 10-40.
43. B. Płonka-Syroka, *Spór o model medycyny klinicznej w Europie (1750-1850): Francja, Austria i Prusy i odmienne warianty modernizacji Wasnie, zatargi, konflikty. Stromata Anthropologica*, t. 10, Red. K. Łeńska-Bąk, Opole 2015, s. 289-319.

44. J. Szumski, *Wpływ elity władzy ZSRR na rozwój nauki w Polsce 1945-1964 Historia nauki polskiej. Tom X, 1944-1989. Część I Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo.*, cz. I, red. L. Zasztowt i J. Schiller-Walicka, Instytut Pamięci Narodowej PAN, Warszawa 2015, s. 93-145.
45. A. Trojanowska, Hasła słownikowe: Achmatowicz Osman; Bukowski Alfons; Dobrowolski Michał Ludwik; Eckstein Marian Jerzy; Gąsecki Adolf Mateusz; Karpiński Franciszek; Klawe Henryk; Kuryłowicz Włodzimierz; Muszyński Jan Kazimierz; Otolski Stefan Szymon; Rawski Józef; Sawiczewski Florian; Sawiczewski Józef Tomasz; Spasowicz Tomasz; Spiess Ludwik Henryk; Strażewicz Wacław Jan; Dunin-Wąsowicz Mieczysław [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I-IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.
46. Z. Tucholski, *Wpływ techniki wojskowej na gospodarkę i badania techniczne w latach 1944-1956 Historia nauki polskiej. Tom X, 1944-1989. Część III Idee i praktyka*, pod red. L. Zasztowta i J. Schiller-Walickiej, Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, s. 355-424.
47. Z. Tucholski, *Stop Bahnmetal (Metal B) prof. Jana Czochralskiego i jego militarne zastosowanie, Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie, materiały konferencyjne, Centralna Biblioteka Wojskowa*, Warszawa 2015, s. 155-173.
48. B. Urbanek, *Choroby wewnętrzne Dziejach medycyny w Polsce*, t. 1, red. W. Noszczyk, Warszawa 2015, s. 257-292.
49. B. Urbanek, *Profesjonalizm w pielęgniarstwie Dzieje medycyny w Polsce (1914-1944) [w:] Dziejach medycyny w Polsce*, t. 2, red. W. Noszczyk, Warszawa 2015, s. 573-584
50. B. Urbanek, *Medycyna a starość i choroby ludzi w podeszłym wieku na przełomie XIX i pierwszego półwiecza XX w (zarys problematyki i potrzeby badawcze) [w:] Ludzie starzy i starość na ziemiach polskich od XVIII do XX w (na tle porównawczym)*, t. I, red. A. Janik, K. Sierakowska, A Szwarz, s. 83-99.
51. J. Włodarczyk: Hasła słownikowe: Franciszek, Banachiewicz Tadeusz, Baranowski Jan, Cunitia Maria, Dziewulski Władysław, Ernst Marcin, Franko z Polski, Heweliusz Jan, Iwanowska Wilhelmina, Jędrzejewicz Jan Walery, Kamieński Michał, Karliński Franciszek, Kępiński Felicjan, Kopernik Mikołaj (0,25 arkusza), Kowalczyk Jan, Kowalski Marian, Koziel Karol, Marcin Biem z Olkusza, Marcin Bylica z Olkusza, Marcin Król z Żórawicy, Piotr Gaszowiec, Piotrowski Stefan, Poczobut-Odlanicki Marcin, Prażmowski Adam, Rybka Eugeniusz, Śniadecki Jan, Strażyc Wojciech, Sylvius Aleksy, Wojciech z Brudzewa, Zonn Włodzimierz, [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I-IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.
52. A.J. Wójcik, Hasła słownikowe: Anczyc Stanisław, Baildon John, Bretsznajder Stanisław, Broniewski Witold, Budryk Witold [z: Z. Wójcik], Buzek Jerzy,

Ciechanowski Jan, Cieszkowski Józef, Ciołek Gerard, Czyżewski Mikołaj, Domański Władysław, Dylik Jan, Eberhardt Julian, Evans Tomasz, Fauck Albert, Galon Rajmund, Gębka Kazimierz, Gluziński Władysław, Grzymek Jerzy, Hempel Jan, Hess Kazimierz, Idźkowski Adam, Jahn Alfred, Jonston Jan, Joszt Kazimierz, Kaden Karol, Kiedroń Józef, Klimkiewicz Antoni, Kontkiewicz Stanisław starszy [z: Z. Wójcik], Korwin-Gosiewski Jerzy, Kosiński Wincenty, Kownacki Andrzej, Krotkiewski Zygmunt, Królikiewicz Marcei, Krumpel Fryderyk, Krupiński Bolesław, Krupkowski Aleksander, Krygier Wojciech, Lempe Fryderyk [z: Z. Wójcik], Łukaszewski Adam, Maciejewski Władysław, Majewski Julian, Makowski Arnold, Nax Jan, Okraszewski Stanisław, Opolski Tadeusz, Przedpełski Józef, Rieger Roman, Roga Błażej, Rossmann Ludwik, Rost August [z: Z. Wójcik], Schimitzek Antoni, Sowiński Stanisław, Steinkeller Piotr, Strama Stanisław, Strasz Maksymilian, Sulimirski Wit., Śniadecki Jędrzej, Turzo Jan, Tyzenhauz Antoni, Wójcik Andrzej, Wusatowski Zygmunt, Zaremba Władysław, Zieleniewski Edmund, Zieleniewski Ludwik [w:] *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.

53. A.J. Wójcik, T. Grygiel, *Popiersie Franciszka-Féliksa Verdié w Muzeum Miejskim „SztYGarka”*. [w:] *Bartholdi i Gravier. Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim*, Dąbrowa Górnicza 2015, s. 6-13.
54. A.J. Wójcik, T. Grygiel, *Fryderyk August Bartholdi. Kalendarium życia i twórczości* [w:] *Bartholdi i Gravier. Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim*, Dąbrowa Górnicza 2015, s. 14-17.
55. A.J. Wójcik, T. Grygiel, *Prace Fryderyka Augusta Bartholdiego na terenie Polski*. [w:] *Bartholdi i Gravier. Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim* [w:] *Bartholdi i Gravier. Francuskie konteksty dzieł sztuki związanych z przemysłem XIX i XX wieku w województwie śląskim*, Dąbrowa Górnicza 2015, s. 18-20.
56. B. Wysokińska, *Hasła słownikowe*: Błocki Bronisław, Kamiński Franciszek Dionizy, Lisowski Stanisław, Łobarzewski Jan, Kanty Hiacynt Jacek, Namysłowski Bolesław, Pieniążek Szczepan Aleksander, Raniecka-Bobrowska Jadwiga, Szubert Michał, Wołoszczak Eustachy, *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*, t. I–IV, pod red. Bolesława Orłowskiego, Instytut Historii Nauki PAN & Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015.

Redakcja naukowa monografii naukowej

1. K. Bartnicka, [na język litewski przełożyła Irena Katilienė, na język angielski przełożył Tristan Korecki], *Ustawy Komisji Edukacji Narodowej dla Stanu Akademickiego i na szkoły w krajach Rzeczypospolitej przepisane. Roku 1783*. Instytut Historii Nauki PAN, Warszawa 2015, ss. 698+ 6 nlb.

2. M. Kokowski, *The Nicolaus Copernicus grave mystery. A dialogue of experts (Kraków, 22–23 February 2010)*, Kraków: Polska Akademia Umiejętności, 2015, s. 314 (przekład recenzowanej monografii zbiorowej: *Tajemnica grobu Mikołaja Kopernika. Dialog ekspertów (Kraków 22–23 II 2010)*). Pod redakcją Michała Kokowskiego. Kraków: Polska Akademia Umiejętności; Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych, grudzień 2012).
3. B. Orłowski, *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Tom I. A-G. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. Instytut Historii Nauki PAN; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, ss. 552.
4. B. Orłowski, *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Tom II. H-Ł. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. Instytut Historii Nauki PAN; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, ss. 438.
5. B. Orłowski, *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Tom III. M-R. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. Instytut Historii Nauki PAN; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, ss. 512.
6. B. Orłowski, *Polski wkład w przyrodoznawstwo i technikę. Tom IV. S-Ż. Słownik polskich i związanych z Polską odkrywców, wynalazców oraz pionierów nauk matematyczno-przyrodniczych i techniki*. Instytut Historii Nauki PAN; Instytut Pamięci Narodowej, Warszawa 2015, ss. 544.
7. J. Szumski, *Polityka a historia. ZSRR wobec nauki historycznej w Polsce w latach 1945-1964*, red. nauk. J. Schiller-Walicka, Warszawa 2016, ss. 425.
8. B. Płonka-Syroka, A. Syroka, *Produkty pochodzenia roślinnego w lecznictwie, dietetyce, kosmetyce, ekonomice i kulturze popularnej. Lek roślinny*, t. 4, Wydawnictwo Quaestio, Wrocław 2015.
9. B. Płonka-Syroka, P. Jarnicki, B. Balicki, *Ludwik Fleck – tradycje – interpretacje – inspiracje*, Wydawnictwo Projekt Nauka, Wrocław 2015.
10. B. Płonka-Syroka, K. Marchel, A. Syroka, *Miłość czarowna. Antropologia miłości*, t. 7, Wydawnictwo Arboretum, Wrocław 2015, ss. 313.
11. B. Płonka-Syroka, Ł. Braun, *Kultura medyczna islamu. Kultura medyczna krajów pozaeuropejskich*, t. 1, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2015, ss. 228.
12. Z. Wójcik, A. Rybak, *25 lat samorządności w Dąbrowie Górniczej*, Muzeum Miejskie „Szttygarka”, Dąbrowa Górnicza, ss. 106 + CD.
13. L. Zasztowt, J. Schiller-Walicka, *Historia nauki polskiej. Tom X 1944–1989. Część I: Warunki rozwoju nauki polskiej. Państwo i społeczeństwo*, s. 446. Część II: *Instytucje*, s. 716. Część III: *Idee i praktyka*, s. 445, Instytut Historii Nauki PAN; Oficyna Wydawnicza Aspra-JR, Warszawa 2015.

Publikacja w czasopiśmie naukowym posiadającym współczynnik wpływu *Impact Factor* (IF), wymienionym w części A wykazu MNiSW:

1. P. Daszkiewicz, *Pyrenean plants for the botanical garden of Berlin: botany as a symbol of power during the Napoleonic era*. „Archives of Natural History” 2015, nr 42 (1), s. 171-173.
2. S. Łotysz, *Eastern European Railways in Transition: Nineteenth to Twenty-First Centuries ed. by Ralf Roth and Henry Jacolin*. (recenzja). „Technology and Culture”, April 2015, Vol. 56, No. 2, s. 549-551.

3. S. Łotysz, Bartha B., Y. Bergman, A. Turza, *Forty-first Symposium of the International Committee for the History of Technology: 'Technology in Times of Transition,' Brasov, Romania, 29 July–2 August 2014.* „Technology and Culture”, January 2015, Vol. 56, No. 1, s. 211-219.
4. J. Włodarczyk, *Shakespeare and Astronomy, yet again*, „Journal for the History of Astronomy”, 2015, t. 46, nr 3, s. 375–376.

Publikacja w czasopiśmie naukowym nieposiadającym współczynnika wpływu *Impact Factor* (IF), wymienionym w części B wykazu MNiSW:

1. K. Bartnicka, *How to study Mathematics – The Manual for Warsaw University 1st Year Students in the Interwar Period*, „Czasopismo Techniczne/ Technical Transactions”, Wyd. Politechniki Krakowskiej, 2015, s. 13-32.
2. D. Ciesielska, *Rola Funduszu im. dra W. Kretkowskiego w kształtowaniu krakowskiego ośrodka matematycznego*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV.
3. P. Daszkiewicz, *Najstarsze drzewa Paryża – historia dwóch robinii*, „Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego” 2015, nr 63, s. 69-72.
4. P. Daszkiewicz, *Suszarńia szyszek sosny w Haguenau – unikalny zabytek dziewiętnastowiecznego leśnictwa francuskiego*, „Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego” 2015, nr. 63, s. 51-57.
5. P. Daszkiewicz, N. Kasperek, *Relacja Jean-Philippe Graffenauera (1775-1838). Polska widziana oczami lekarza Wielkiej Armii*, „Echa Przeszłości”, 2015, nr XVI, s. 223-232.
6. K. Dormus, *Dziecko w czasach Komisji Edukacji Narodowej*, „Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych”, 2015, nr. LXVIII, s.129-14.
7. M. Kokowski, *Odkrycie grobu Mikołaja Kopernika: fakt medialny czy naukowy?*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie”, 2014, nr. 4(286), s. 567-600.
8. M. Kokowski, *Bibliografia naukometryczno-bibliometryczno-informetryczna (wybór)*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV, s. 47.
9. M. Kokowski, *Ewolucyjna transformacja czasopisma / Journal's evolutionary transformation*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 4).
10. M. Kokowski, *Jakiej naukometrii i bibliometrii potrzebujemy w Polsce?*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 60).
11. M. Kokowski, *Komentarz do artykułu dr. Pawła E. Tomaszewskiego: „Jan Czochralski – historia człowieka niezwykłego”*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2014, t. XIII, s. 131-140.
12. M. Kokowski, *Nauki przyrodnicze w historyczno-kulturowo-epistemologicznym ujęciu Hansa-Jörga Rheinbergera. Omówienie książki Hansa-Jörga Rheinbergera, Epistemologia historyczna (Warszawa: Oficyna Naukowa. Przełożył Jan Surman. ISBN 978-83-64363-20-7, s. 336)*. „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 16).
13. M. Kokowski, *Nota na temat pojmowania uogólnionej zasady korespondencji / Note on understanding of the generalized principle of correspondence*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 4).
14. M. Kokowski, *Od Redakcji*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2014, t. XIII, s. 5.
15. M. Kokowski, *Profesor Bronisław Edward Średniawa 1917–2014*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2014, t. XIII, s. 149-154.

16. M. Kokowski, *Sprawozdanie z działalności Komisji Historii Nauki PAU w 2014/2015 roku*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 2).
17. M. Kokowski, *Sprawozdanie z działalności Komisji Historii Nauki PAU w 2013/2014 roku*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2014, t. XIII, s. 143-145.
18. M. Kokowski, *Szkic aktualnej debaty nad naukometrią i bibliometrią w Polsce i zapomniane naukoznawstwo*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV (liczba znormalizowanych stron: 16). M. Kokowski, *Uwagi do komentarza dr. Pawła E. Tomaszewskiego*, „Prace Komisji Historii Nauki PAU”, 2015, tom XIV, s. 1.
19. S. Łotysz, *Jerzy Bader i jego wkład w rozwój technologii wysokonapięciowych*, „Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej”, 2015, Nr 44, s. 73-76.
20. M. Pędracki, *Zdabytki: dokumental'nyja pomniki na Belarusi, Nacyjanlnaja biblioteka Belarusi*; Wypusk 16; Minsk 2013, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi”, 2015, t. 9, s. 369 nn.
21. M. Pędracki, *Materyjaly IX Miżnarodnych knigaznauczych czytannjau «Statut Wjalikaga Knjastwa Litouskaga u gistorii kultury Bielarusi»*, Mińsk 18-19 krasawika 2013 g., „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi” 2015, t. 9, s. 372 nn.
22. M. Piekarski, *Człowiek wobec wytworów kultury. XIX-wieczne badania nad historią muzyki polskiej*, „Episteme. Czasopismo naukowo-kulturalne”, 2014, nr 23, t. I, s. 241-257.
23. M. Piekarski, *Fakty i mity o organach i muzyce organowej Lwowa i Galicji* (artykuł recenzja), „Pro Musica Sacra”, 2015, nr 13, s. 239-248.
24. P. Pludra-Żuk, *„Aurora” – wierszowana Biblia autorstwa Piotra Rigi (ok. 1145-1209): stan badań i perspektywy*, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi”, 2015, nr. 9, s. 147-168.
25. P. Pludra-Żuk, *Konferencja naukowa „Loca scribendi”: Miejsca i środowiska tworzące kulturę pisma w dawnej Rzeczypospolitej XV-XVIII stulecia*, Warszawa, 18-19 czerwca 2015 r., „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi”, 2015, nr. 9, s. 381-382.
26. P. Pludra-Żuk, *Szkiełko czy oko? Nauki ścisłe w badaniach nad rękopisami (manuSciences '15)*, „Z Badań nad Książką i Księgozbiorami Historycznymi”, 2015, nr. 9, s. 297-309.
27. J. Schiller-Walicka, *Obraz relacji polsko-rosyjskich na przykładzie historii wychowania w Królestwie Polskim w XIX wieku. O kilku mitach i stereotypach*, „Rocznik Instytutu Europy Środkowo-Wschodniej” 2014, z. 7, s. 9-29.
28. J. Schiller-Walicka, *Sprawozdanie z działalności Kasy imienia Mianowskiego – Fundacji Popierania Nauki za rok 2014*, „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój”, 2015, t. XXIV, s. 177-184.
29. J. Schiller-Walicka, *Stypendyści Kasy imienia Mianowskiego – Fundacji Popierania Nauki w latach 2013-2014*, „Nauka Polska. Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój” 2015, t. XXIV, s. 185-187.
30. Z. Tucholski, *Inżynierowie Adam Skibiński i Alfred Karlsbad zapomniani pionierzy elektryfikacji PKP*, „Zeszyty Naukowe Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej. I Sympozjum Historia Elektryki Gdańsk, 29-30 czerwca 2015” nr 44, , s. 55-57.
31. A. Trojanowska, *IX Przegląd Prac Magisterskich z Zakresu Historii Farmacji*, „Farmacja Polska” 2015, nr 4, s. 229-230.
32. A. Trojanowska, *Początki organoterapii. Dyskusje w polskich czasopismach medycznych na przełomie XIX i XX wieku*, „Analecta”, 2015, nr 1(24), s. 131-147.

33. S. Zamecki, *Wokół posiedzeń Koła Naukownawczego w latach międzywojennych w Warszawie*. „Nauka Polska Jej Potrzeby, Organizacja i Rozwój”, 2015, t. XXIV, s. 47-104.

Publikacja w czasopiśmie znajdującym się w bazie *European Reference Index for the Humanities* (ERIH), wymienionym w części C wykazu MNiSW:

1. I. Arabas, *Antoni Bartunek: Dejiny slovenského lekárnictva, I, Preszow 2012, 398 ss.*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, s. 195-196.
2. I. Arabas, *Ferdynand Karo bohaterem wystawy w Muzeum farmacji w Warszawie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, s. 205-208.
3. I. Arabas, *Thomas Goetz, Cudowny lek. Robert Koch, Ludwik Pasteur i prątka gruźlicy [The Remedy: Robert Koch, Arthur Conan Doyle, and the Quest to Cure Tuberculosis]*, *Kraków 2015 ss.380*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, 2015, s. 197-198.
4. I. Arabas, M. Ciepłowska, *Do zobaczenia w Warszawie*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, 2015, s. 201-203.
5. I. Arabas, Shoji Asada, *Polish studies of the medical traditions of the Ainu*, „Organon”, 2015, nr. 47 s. 5-13.
6. K. Bartnicka, *Uniwersytety europejskie na przełomie XVIII i XIX wieku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 1, 2015, s. 17-54.
7. D. Ciesielska, K. Ciesielski, *Stanisław Zaremba i jego działalność na rzecz matematyki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, ss. 36-68.
8. D. Ciesielska, *Stanisław Zaremba (1863-1942). Publikacje, odczyty i wykłady*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, ss. 69-96.
9. P. Daszkiewicz, *Dziewiętnastowieczne wspomnienie Stanisława Giliberta (1780-1870)*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 1, s. 217-220.
10. P. Daszkiewicz, *Jean-Emmanuel Gilbert (1741-1814)- życie i praca w świetle korespondencji i świadectw z epoki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 1, s. 117-132.
11. P. Daszkiewicz, P. i P. Edel, *Korespondencja Ludwika Henryka Bojanusa (1776-1827) w archiwach firmy Merck w Darmstadt*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 101-102.
12. P. Daszkiewicz, i B. Judkowiak, *Nieznane molierianum warszawskie z początku lat sześćdziesiątych XVIII wieku*, „Pamiętnik Teatralny”, 2014, nr 4 (254), s. 45-55.
13. P. Daszkiewicz, T. Samojlik, *Dziki ssaki Wielkiego Księstwa Litewskiego w pracach Jeana-Emmanuela Giliberta*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr., s. 151-163.
14. M. Jasiński, *Radius mathematicus Joachima Stegmanna*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 3, s. 33-53.
15. M. Kokowski, *Uniwersytet nowego humanizmu*, „Zagadnienia Naukoznawstwa”, 2015, nr 1 (203), s. 17-43.

16. Michał Kokowski, *The Science of Science (Naukoznawstwo) in Poland: The Changing Theoretical Perspectives and Political Contexts – A Historical Sketch from the 1910s to 1993*. „Organon”, 2015, nr 47, ss. 147-237.
17. P. Komorowski, *Zasady i schematy. Humanistyka przez wieki. Na marginesie książki Rensa Boda <Historia humanistyki. Zapomniane nauki>*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 2, s. 189-222.
18. H. Lichočka, *Działalność naukowa Zakładu Historii Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Techniki w 2014 roku*. Aneks, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 183-191.
19. S. Łotysz, *System doładowania dynamicznego WIBU. Dzieje wynalazku i jego twórców*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 3, s. 79-99.
20. M. Paciorek, *Medycyna Nowożytna w liczbach*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2015, z. 2., s. 125-134.
21. M. Paciorek, *Z archiwów, bibliotek i muzeów - interpretacje źródłoznawcze na łamach „Medycyny Nowożytnej”* „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2015, z.2, s. 99-123.
22. B. Płonka-Syroka, *Na marginesie publikacji Rafała Prinke pt. „Zwodniczy ogród błędów. Piśmiennictwo alchemiczne do końca XVIII wieku”*, Warszawa 2014, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 123-143.
23. J. Schiller-Walicka, *Naprawdę rusefikacja? Klio na Cesarskim Uniwersytecie Warszawskim 1869-1915 (Anna Bażenowa, Istoriki Warszawskiego Impieratorskiego Uniwersytetu 1869-1915: proświeszczenie, nauka, politika, Instytut Europy Środkowo-Wschodniej, Lublin 2014, s. 406, il)*, „Przegląd Historyczny” 2015, t. CVI, z. 3, s. 595-604.
24. J. Schiller-Walicka, *Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN w roku 2014*, Aneks 2, *Sprawozdanie z działalności badawczej Zakładu Historii Nauk Społecznych, Oświaty i Organizacji Nauki*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 192-199.
25. M. Siuda-Bochenek, *Jan Jędrzejewicz i astronomia europejska 2. połowy XIX stulecia*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr. 2, s. 93-115.
26. A. Trojanowska: *IX Przegląd Prac Magisterskich z Zakresu Historii Farmacji*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 1, s. s. 257-258.
27. A. Trojanowska: *Przedwojenny Lwów I Jego Uczni. Sylwetki – Działalność Naukowa – Osiągnięcia, Ogólnopolskie Seminarium Dyskusyjne W Krakowie*. „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, 2015, t. 60, nr 4, s. 199–200.
28. B. Urbanek, *O specjalnościach lekarskich w „Medycynie Nowożytnej” – refleksje czytelnicze*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną” 2015, z.2, s. 83-90.
29. A. J. Wójcik, *Andrzej Manecki: Alfabet wspomnień o ludziach i wydarzeniach lat minionych*. Wydawnictwo Mineralpress, Kraków, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, t. 60,
30. B. Wysokińska, *Sprawozdanie z działalności Instytutu Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN w roku 2014*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 169-182.

31. R. Zaborowski, L. Brisson, A. Macé & A.-L. Therme (eds.), *Lire les présocratiques*, „Revue de Métaphysique et de Morale”, 2015, nr. 4 (84), s. 581-585.
32. R. Zaborowski, *Thumos in Plato*, O. Renaut, *Platon: La médiation des émotions, L'éducation du thymos dans les dialogues*, „Classical Review”, 2015, nr. 65.
33. L. Zasztowt, J. Schiller-Walicka, *Międzynarodowa Konferencja Komisji Historyków Polski i Rosji „Россия в польской историографии, Польша в российской историографии. К 50-летию Комиссии Историков России и Польши” (Rosja w polskiej historiografii, Polska w historiografii rosyjskiej. Z okazji 50-lecia Komisji Historyków Polski i Rosji), Moskwa 23-25 czerwca 2015 roku*, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” 2015, t. 60, nr 3, s. 157-164.

Pozostałe publikacje naukowe:

1. I Arabas, *Genious Loci i „starożytności”*, „Jubileusz 30-lecia Muzeum Farmacji im. mgr Antoniny Leśniewskiej w Warszawie”, 2015, nr 3 (60), s. 165-168.
2. D. Ciesielska, Z. Pogoda, *Metoda współrzędnych w geometrii rzutowej 36. międzynarodne konference „Historie Matematyki”*, red. J. Bečvář, M. Bečvářova Matfyzpress, Vydavatelsti Matematicko-Fyzikalni Fakulty Univezity Karlovy v Praze, Praha 2015, s. 129-140.
3. D. Ciesielska, „Władysław Kretkowski (1840-1910)”, W kręgu nauki, Radio Kraków (red. J. Stępień) <http://www.radiokrakow.pl/audycje/w-kregu-nauki/audycja-z-dn6122015-r/>
4. M. Jasiński, *Jan Heweliusz* w internetowej encyklopedii staropolskiej *Silva Rerum*, prowadzonej przez Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie, http://www.wilanow-palac.pl/jan_heweliusz.html (dostęp 4 I 2016).
5. M. Kokowski, *Uniwersytet nowego humanizmu. Komitet Kryzysowy Humanistyki Polskiej. Dyskusje*. Publikacja dostępna w Internecie: <http://komitethumanistyki.pl/dyskusje/dyskusja-o-stanie-nauki-uniwersytetu-i-spolnoczenstwa-w-polsce/m-kokowski-uniwersytet-nowego-humanizmu/.A>. Kuczyński, *Bronisław Piłsudski (1866-1918) – zesłaniec i badacz kultury ludów Dalekiego Wschodu*, „Niepodległość i Pamięć”, 2015, rocznik XXII, nr 2, s. 7-94.
6. A. Kuczyński, *Socjalno-kulturowy oblik Kazachstanu w pismach Adolfa Januszkiewicza Polskije ssylnyje w Sibirii wo wtoroj połowinie XVIII-naczale XX weka w wosprinjatii rossijskoj adminisstracji peresieleńców i korenych narodow Sibiri. Sbornik naucznych trudow. Redakcionnaja kollegja: S .A. Mulina, A. A. Krich, J. Legieć, O. O. Tarabanowa, L. Wołczyk, Omsk 2015, s. 302-307.*
7. A. Kuczyński (z: Z. Wójcik), *Karol Lubicz Chojeckij – barski konfederat w ssylke Polskije ssylnyje w Sibirii wo wtoroj połowinie XVIII-naczale XX weka w wosprinjatii rossijskoj administracji pereselencew i korenych narodow Sibiri. Sbornik naucznych trudow. Redak-cjonnaja kollegja, red. S. A. Mulina; A. A. Krich, J. Legieć, O. O. Tarabanowa, L. Wołczyk, Omsk 2015, s. 295-301.*
8. A. Kuczyński (Z. Wójcik), *Karol Lubicz-Chojecki, konfederat barski na zesłaniu*, „Zesłaniec”, 2015, nr. 2(45), s. 25-36.
9. A. Kuczyński, Z. Wójcik, *Laudacja Wasyla Haniewicza Laureata Nagrody Przeglądu Wschodniego 2012 w kategorii: Dzieła zagraniczne*, „Przegląd Wschodni”, 2015, tom XIII, zeszyt 4 (52).
10. A. Kuczyński, *O starym irkuckim cmentarzu słów kilka A to „Ogniwo” właśnie*, red. E. Wrzaszcz, (Rosja), A. Cz. Dobroński (Polska) Irkuck 2015, s. 229-235.

11. K. Maślanka, *Matematyka eksperymentalna – kilka refleksji historyka nauki*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce”, 2015, t. LVII, s. 115-150.
12. S. Łotysz, *Patenty nie do przebicia. Jerzy Bader i jego osiągnięcia w dziedzinie techniki wysokich napięć*, „Kwartalnik Urzędu Patentowego RP”, 2015, nr 1, s. 84-88.
13. S. Łotysz, *Polski Urząd Patentowy w Wielkiej Brytanii*, „Kwartalnik Urzędu Patentowego RP”, nr 2, 2015, s. 119-120. S. Łotysz, *Spór o polskie wynalazki w Wielkiej Brytanii (1/3). Bitwa o patent*, „Kwartalnik Urzędu Patentowego RP”, 2015, nr 3, s. 76-79. K. Maślanka, *Matematyka eksperymentalna – kilka refleksji historyka nauki*, „Zagadnienia Filozoficzne w Nauce”, 2015, t. LVII, s. 115-150
14. B. Orłowski, *Zapomniany dorobek polskich specjalistów*, „Biuletyn Informacyjny. Miesięcznik Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej”, 2015, nr 5, s. 53-57.
15. B. Orłowski *Najskuteczniejsza polska formacja w II wojnie światowej*, „W Sieci Historii”, 2015, nr 9 (28), s. 16-19.
16. B. Orłowski, *Nasi inżynierowie w Imperium Osmańskim*, „W Sieci Historii”, 2015, nr 6 (25), s. 61-63.
17. B. Orłowski, *Nie tylko z karabinem w rękę. Polski wkład wynalazczy w zwycięstwo sprzymierzonych*, „Mówią Wieki”, 2015, nr 5 (664), s. 61-64.
18. J. Schiller-Walicka, *Historia nauki polskiej, Tom X. 1944-1989. The History of Polish Science, 1944-1989*, „Polish Academy of Science s. Annual Report” 2015, s. 24-26 (ISSN 1640-3754).
19. J. Schiller-Walicka, *Мифы и стереотипы: несколько замечаний об истории образования в Царстве Польском в XIX в. (пер. с польск. Я. Шумского)*, «Вопросы образования» 2014 [druk 2015], no. 3, s. 223-243.
20. Z. Tucholski, M. Grzymkowski M., *Podróże z żetonem. Żeton Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej prof. Aleksandra Wasiutyńskiego*, opublikowany na stronie SKM Warszawa, http://www.skm.warszawa.pl/aktualnosci/2015/07/06/podroze-z-zetonem_557.html.
21. Z. Tucholski, *Bibliografia przepisów i instrukcji z zakresu służby mechanicznej PKP wydanych w latach 1919-2001, Część 2 – Przepisy i instrukcje wydane w latach 1945-2001 (6)*, „Świat Kolei” nr 4/2015, s. 42.
22. Z. Tucholski, *Bibliografia przepisów i instrukcji z zakresu służby mechanicznej PKP wydanych w latach 1919-2001, Część 2 – Przepisy i instrukcje wydane w latach 1945-2001 (7)*, „Świat Kolei” nr 6/2015, s. 42.
23. Z. Tucholski, *Bibliografia przepisów i instrukcji z zakresu służby mechanicznej PKP wydanych w latach 1919-2001, Część 2 – Przepisy i instrukcje wydane w latach 1945-2001 (8)*, „Świat Kolei” nr 10/2015, s. 44.
24. B. Urbanek, *O specjalnościach lekarskich w „Medycynie Nowożytnej” – refleksje czytelnicze*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną”, 2015, t. 21, s. 83-91.
25. B. Urbanek, *Spuścizna Aleksandra Januskiewicza – profesora Wydziału Lekarskiego USB w zbiorach GBL*, „Medycyna Nowożytna. Studia nad Kulturą Medyczną”, 2015, z. 1, s. 107-114.
26. A. J. Wójcik, Z. Wójcik, *Stanisław Zaręczny (1848-1909). Geolog – wybitny znawca Ziemi Krakowskiej*, “International Commission on the History of Geological Sciences, IHNIGEO Newsletter”, 2015, no. 47, s. 98-99.
27. A. J. Wójcik, Z. Wójcik, *Konstanty Jelski (1837-1896 naturalista e investigador de America Latina*, “International Commission on the History of Geological Sciences, IHNIGEO Newsletter”, 2015 no. 47, s. 100.

28. A. J. Wójcik, *Dawne sztolnie kopalń węgla kamiennego w okręgu zachodnim Królestwa Polskiego (do 1850 r.)* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
29. A. J. Wójcik, *Działalność Aleksandra Mieleckiego w górnictwie pruskim* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
30. A. J. Wójcik, *Dzieje rozpoznania kopalin na obszarze dawnego księstwa siewierskiego oraz pierwszy opis i mapa geologiczno-górnicza regionu* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
31. A. J. Wójcik, *Górnictwo w „Rzeczach Kopalnych” k s. Krzysztofa Kluka* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
32. A. J. Wójcik, *Kartoteka Kopalni Węgla Kamiennego Państwowego Instytutu Geologicznego - zapomniany dokument z historii górnictwa* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
33. A. J. Wójcik, *Obraz krajobrazu górniczego Zagłębia Dąbrowskiego na przykładzie „Karty geognostycznej zagłębia węglowego” Jana Hempla (1856 r.)* Przemysł skalny. Portal Branżowy, strona internetowa: <http://www.przemysl-skalny.pl>.
34. A. J. Wójcik, R. Chybiorz, *Muzea geologiczne, górnicze województwa śląskiego i terenów przyległych. Edukacyjno-informacyjny serwis internetowy o dziedzictwie geologicznym województwa śląskiego.* internetowa: <http://www.geosilesia.pl>, (kontynuacja opracowania).
35. A. J. Wójcik, *Historia nauk geologicznych i górniczych. Biogramy specjalistów geologicznych i górniczych*, autorska strona internetowa: <http://www.anwoja.pl> (kontynuacja opracowania).
36. R. Zaborowski, B. Brogaard, *On Romantic Love. Simple Truths about a Complex Emotion* [w:] *Metapsychology*, Mar 17 2015, Vol. 19, Issue 39, Sep 22.
37. R. Zaborowski, M. Slotte, *A Sentimentalist Theory of the Mind* [w:] *Metapsychology*, Mar 17 2015, Vol. 19, Issue 12.

Opracowanie: mgr Maja Bogajczyk
Instytut Historii Nauki PAN

ANEKS 5

Członkostwo w Komitetach PAN, Radach Naukowych (poza własną) i innych gremiach o zasięgu ogólnopolskim.

Dr hab. prof. PAN Iwona Arabas

1. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN – wiceprzewodnicząca (od 2012 r.).
2. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne – wiceprzewodnicząca Zarządu Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (od 1989 r.).
3. Członek Zarządu Zespołu Sekcji Historii Farmacji.
4. Akadémie International d’Histoire de la Pharmacie (członek od 2009 r.).
5. ICOM (od 2007 r.) – International Council of Museums.
6. International Society for the History of Pharmacy (od 1999 r.) – delegat Zespołu Sekcji Historii Farmacji (od 2011 r.)

Prof. dr hab. Kalina Bartnicka

1. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN - przewodnicząca;
2. Członek Prezydium Komisji Historii Nauki PAU;
3. Członkiem- Korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego;
4. Towarzystwa Historii Edukacji - członek Zarządu (obecnie wiceprzewodnicząca).
5. Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Warszawskiego
6. Mazowieckie Towarzystwa Naukowe
7. Akademickie Towarzystwa Edukacyjno Naukowe „ATENA”

Dr hab. Piotr Daszkiewicz

1. Muséum National d’Histoire Naturelle Paryż (członek rady administracyjnej)
2. Towarzystwo Cercle d’Histoire Alsace-Lituanie (członek rady administracyjnej i członek honorowy)
3. Towarzystwo *Histoire, Science, Totalitarisme, Ethique et Société* sekretarz towarzystwa
4. Towarzystwo *Association pour l’Histoire de la Protection de la Nature de l’Environnement* (członek towarzystwa)

Dr Marcin Dolecki

1. Przewodniczący Sekcji Historii Chemii Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Dr hab. prof. PAN Katarzyna Dormus

1. Towarzystwo Historii Edukacji.

Dr hab. prof. PAN Wanda Grębecka

1. Komitet Historii Nauki i Techniki, 1993.
2. Komisja Historii Nauki PAU', 21.10 2001.
3. Polskie Towarzystwo Botaniczne, 1956.

Dr hab. prof. PAN Jaromir Jeszke

1. 2005 – nadal – członek zwyczajny Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.
2. 2011 – 2015 – członek prezydium Komitetu Historii Nauki i Techniki PAN.
3. 1998 – nadal – członek European Association for the History of Medicine and Health.
4. 1997 – nadal – członek założyciel Deutsch-Polnisch Gesellschaft für Geschichte der Medizin.

Prof. dr hab. Michał Kokowski

1. Polska Akademia Umiejętności, Komisja Historii Nauki – Sekretarz Komisji.
2. Polska Akademia Umiejętności, Komisja Filozofii Nauk – Członek Komisji.
3. Centrum Badań Nad Historią Idei (Wydział Filozoficzny UJ) – Członek Komitetu Konsultacyjnego (kadencja 01.09.2012 – 31.08.2016).
4. The International Academy of the History of Science / Academie Internationale d'Histoire des Sciences), corresponding member (członek korespondencyjny Międzynarodowej Akademii Historii Nauki (13.01.2015)
5. European Society for the History of Science;
6. Society for Philosophy of Science in Practise (Enschede, the Netherlands).

Dr Paweł Komorowski

1. Członek Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym.

Dr hab. Antoni Kuczyński

1. Członek Rady Naukowej Biblioteki Zakładu Narodowego im. Ossolińskich – członkostwo od roku 2012.
2. Rada Naukowa Zarządu Głównego Związku Sybiraków – wiceprzewodniczący, członkostwo od roku 2000.

Prof. dr hab. Halina Lichočka

1. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN: od 1993 przez wszystkie kadencje do chwili obecnej. W latach 1996-1999 oraz 2000-2003 sekretarz naukowy; w latach 2007-2011 przewodnicząca Komitetu; od 2012 członek Prezydium.
2. Rada Naukowa Muzeum Techniki NOT; od 2015.
3. Komisja Historii Nauki PAU; od 2014, członek.
4. Polskie Towarzystwo Chemiczne: od 1985 członek.
5. Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne: od 1991. Przewodnicząc organizowanym corocznie (począwszy od 2005 r.) Ogólnopolskim Przeglądem Prac Magisterskich z zakresu historii farmacji.
6. Towarzystwo Przyjaciół Uniwersytetu Warszawskiego: od 2003, członek.
7. Academie Internationale d'Histoire de la Pharmacie, od 21 października 1999 r., Florencja, członek rzeczywisty;

8. The Working Party on the History of Chemistry of the Federation of European Chemical Societies, od stycznia 2001 r., członek; od października 2004 r Federacja nosi nazwę European Association for Chemical and Molecular Sciences.
9. International Union for the History and Philosophy of Science/ Division of History of Science and Technology. Polish National Committee, w latach 2007 -2011 przewodnicząca, od 2012 członek (past president).

Dr hab. Sławomir Łotysz

1. Międzynarodowy Komitet ds Historii Techniki (ICOHTEC – International Committee for the History of technology) – Sekretarz Generalny (kadencja 2013–2017).

Dr hab. prof. PAN Edward Malak

1. Komitet Nauki i Techniki PAN.

Dr hab. prof. PAN Krzysztof Maślanka

1. Komisja Filozofii Nauk Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie (wiceprzewodniczący).
2. Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie.

Prof. dr hab. Bolesław Orłowski

1. TNW – członek korespondent (2009).
2. Komisja Historii Nauki PAU (2003),
3. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN (2013–kontynuacja).
4. PTHT 1983 (członek honorowy 2010).
5. ICOHTEC (Międzynarodowy Komitet Historii Techniki), Polski Komitet TICCIH (Towarzystwo Ochrony Dziedzictwa Technicznego – prezes od 2012).

Dr Magdalena Paciorek

1. Członek Warszawskiego Towarzystwa Lekarskiego – Sekcji Historycznej
2. Członek Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji.

Dr Michał Pędracki

1. Idokan Society; maj 2013; członek Komisji Badań Naukowych; członek DAN Comitee.
2. International Martial Arts and Combat Sports Scientific Society; maj 2013; członek.

Prof. dr hab. Jan Piskurewicz

1. Senat Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2012, senator.
2. Towarzystwo Naukowe Warszawskie, 2014, członek rzeczywisty, członek zarządu.
3. Kasa imienia Mianowskiego, Fundacja Popierania Nauki, 1993, członek zarządu.

Dr hab. prof. PAN Bożena Płonka-Syroka

1. Polskie Towarzystwo Historii Medycyny i Farmacji (od 1982).
2. Fundacja Humanitas et Scientia (od 1992, członek założyciel, prezes zarządu).
3. Polskie Towarzystwo Historyczne, Sekcja Metodologii Historii (od 2009).

4. Polskie Towarzystwo Historiograficzne (od 2012, członek założyciel).
5. Niemiecko-Polskie Towarzystwo Historii Medycyny (od 1997, członek założyciel).

Dr hab. prof. PAN Joanna Schiller-Walicka

1. Kasa im. J. Mianowskiego – Fundacja Popierania Nauki – sekretarz Komitetu Kasy na kadencję 2013–2015 (wybór w grudniu 2012 r.).
2. Towarzystwo Historii Edukacji – członek-założyciel od lutego 2000 r.
3. Członek Komisji do Badań nad Historią Syberii od października 2007 r.
4. Przewodnicząca Komisji Historii Uniwersytetów i Szkolnictwa Wyższego Komitetu Historii Nauki i Techniki przy Wydziale I Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN.
5. Członek Rady Naukowej PAN Archiwum.

Dr Jan Szumski

1. Kasa im. Józefa Mianowskiego – Fundacja Popierania Nauki, członek Komisji Rewizyjnej od 2012 roku.
2. Sekretarz naukowy Komisji Stałej Historyków Polski i Rosji od 2009 roku.

Prof. dr hab. Andrzej Śródka

1. Międzynarodowe Towarzystwo Historii Medycyny.

Prof. dr hab. Bożena Urbanek

1. Rada Naukowa Wydziału Farmaceutycznego SUM.
2. European Association for the History of Psychiatry.
3. International Association of Nurses, Towarzystwo Polsko-Niemieckie Historii Medycyny.
4. Członek rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej SUM i IHN PAN.

Prof. dr hab. Jarosław Włodarczyk

1. Komitet Historii Nauki i Techniki PAN, 2012–, zastępca przewodniczącego;
2. Komisja Historii Nauki PAU, 2010, członek;
3. Rada Naukowa PAN Biblioteki Gdańskiej, 2011–, członek;
4. Rada Naukowa Centrum Astronomicznego im. Mikołaja Kopernika PAN w Warszawie, 2015–, członek;
5. Kasa im. Józefa Mianowskiego – Fundacja Popierania Nauki, 2009, członek Komitetu;
6. Polskie Towarzystwo Astronomiczne, 1987, członek.
7. Johannes Kepler Working Group przy International Astronomical Union, 2009–, członek;
8. Commission for the History of Ancient and Medieval Astronomy, International Union for the History and Philosophy of Science, 2013–, członek;

9. Académie Internationale d'Histoire des Sciences, 2014–, członek korespondent.

Dr Andrzej J. Wójcik

1. Komisja Historii Śląska Polskiej Akademii Umiejętności, Katowice – od 2014 r.
2. Komisja Historii Nauki Polskiej Akademii Umiejętności, Kraków – od 2009 r.
3. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk o Ziemi (PTPNoZ) – od 1978 r.
4. Stowarzyszenie Muzealników Polskich – od 1999 r.,
5. Polskie Towarzystwo Geologiczne (PTG) – od 1982 r.
6. Główna Komisja Muzealnictwa i Tradycji Górniczych SITG – od 2000 r.
7. Stowarzyszenie Podziemnych Tras Turystycznych Polski (SPTTP) – od 2009 r.
8. American Association of Petroleum Geologists (AAPG) – od 1989 r. (AAPG member ID: 57142–5).
9. Earth Science Teachers Association (ESTA) – od 1987 r. (ESTA member ID: 0770).
10. International Association of Sedimentologists (IAS) – od 1986 r. (IAS member ID: 1409).
11. International Commission on the History of Geological Sciences (INHIGEO) – Commission of the International Union of Geological Sciences – od 2006 r.
12. International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage (TICCIH) – od 2001 r. – członek komisji rewizyjnej Polskiego Komitetu Narodowego TICCIH.
13. International Committee for Museums and Collections of Natural History (ICOM – NATHIST) – od 2003 r.
14. International Committee for University Museums and Collections (ICOM – UMAC) – od 2003 r.
15. International Council of Museum (ICOM/UNESCO) – od 2003 r. (ICOM member ID: 38837) – członek Polskiego Komitetu Narodowego ICOM.
16. National Geographic Society (NGS) – od 1996 r. (NGS member ID: 10634420).
17. Society for Sedimentary Geology (SEPM) – od 1996 r. (SEPM member ID: 35765).

Dr hab. prof. PAN Wiesław Wójcik

1. Członek Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej (działającym przy Komitecie Nauk Pedagogicznym PAN) – od 2007.
2. Członek władz Polskiego Towarzystwa Filozoficznego (od 2006), członek Sądu Koleżeńskiego i Polskiego Towarzystwa Semiotycznego (od czerwca 2009).
3. Członek Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych w Krakowie, kierownik grupy badawczej „Historia matematyki” (od 2008).
4. Członek Komisji Historii Nauki PAU (od 2006).
5. Członek Słowackiego Towarzystwa Filozoficznego (od 2007).

Prof. dr hab. Robert Zaborowski

1. 2013– Polish Neuropsychological Society.
2. 2012– International Society for Research on Emotion [członek zwyczajny].
3. 2009– Aristotelian Society.
4. 2004– Association des Etudes Homériques.
5. 2004– Philologikos Syllogos “Parnassos” [członek korespondent].

Prof. dr hab. Leszek Zasztowt

1. Prezes Kasy im. Józefa Mianowskiego – Fundacji Popierania Nauki od 2010 roku, ponownie wybrany w grudniu 2012 r.

2. Sekretarz Generalny Towarzystwa Naukowego Warszawskiego od 2011 r.
3. Członek komisji rewizyjnej: Forum Dialogu i Porozumienia Polska – Litwa (PEN-club, Muzeum Historii Polski, od 2012 r.)

Opracowanie: dr Beata Wysokińska

ANEKS 6

Pełnione funkcje redaktorów naczelnych czasopism naukowych

1. Danuta Ciesielska: „Prace Koła Matematyków Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie”
2. Halina Lichocka: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
3. Sławomir Łotysz: „Roczniki Polskiego Towarzystwa Historii Techniki.
4. Michał Kokowski: „Prace Komisji Historii Nauki PAU”.
5. Antoni Kuczyński: „Wrocławskie Studia Wschodnie”, „Zesłaniec”, „Biblioteka Zesłańca” (seria wydawnicza).
6. Jan Piskurewicz: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
7. Joanna Schiller-Walicka: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”.
8. Bożena Urbanek: „Medycyna Nowożytna”.
9. Stefan Zamecki: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
10. Robert Zaborowski: „Organon”.

Udział w komitetach i redakcjach czasopism naukowych:

1. Iwona Arabas: „Redakcja „Farmacji Polskiej” (członek redakcji).
2. Kalina Bartnicka: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, „Biuletyn Historii Wychowania”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Archiwum Dziejów Oświaty” (członek redakcji), członek rady redakcyjnej „Biuletynu Historii Edukacji” (wyd. Poznańskie Tow. Naukowe.
3. Danuta Ciesielska: Redaktor działu Historia matematyki polskiej, czasopisma *Antiquitates Mathematicae. Annales Societatis Mathematicae Polonae Series VI* ISSN: 2352-8813 (on-line)Piotr Daszkiewicz: „*Organon*”, „*Rocznik Polskiego Towarzystwa Dendrologicznego*”, „*Cahiers Litوانيens*”, „*Porównania*”, „*Meritum*” (pismo Koła Naukowego Doktorantów - Historyków Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego).
4. Marcin Dolecki: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
5. Katarzyna Dormus: „Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna” (członek rady redakcyjnej), „Biblioteka Współczesnej Myśli Pedagogicznej” seria (członek Rady naukowej).
6. Wanda Grębecka: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki” (z-ca redaktora naczelnego).
7. Jaromir Jeszke: „The Vilnius Medical History Almanac”, „Studia Humanistyczne Wydziału Farmacji Akademii Medycznej we Wrocławiu”, „Medycyna Nowożytna” (z-ca redaktora naczelnego).
8. Michał Kokowski: „Monografie Komisji Historii Nauki PAU” (Wicedaktor naczelnny Serii), „The Advances in Historical Studies (AHS) – członek redakcji”.

9. Paweł Komorowski: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
10. Jarosław Kurkowski: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki” (z-ca redaktora naczelnego).
11. Antoni Kuczyński: „Literatura Ludowa” (członek komitetu redakcyjnego), „Izwiestija Instituta nasledija Bronisława Piłsudskiego” (członek zespołu redakcyjnego).
12. Halina Lichočka: „Archiwum Historii i Filozofii Medycyny” (członek rady programowej), „Rozprawy z Dziejów Nauki i Techniki”: od 2000 członek Redakcji; „Fontes ad Historiam Scientiae Spectantium. Series recentior III: redaktor tomów XXI oraz XXII.
13. Dr hab. Krzysztof Maślanka: „Prace Komisji Historii Nauki PAU” (wkrótce: „Studia Historiae Scientiarum”), „Częstochowski Kalendarz Astronomiczny”.
14. Magdalena Paciorek: „Medycyna Nowożytna”.
15. Jan Piskurewicz: „Forum Pedagogiczne” – członek komitetu redakcyjnego, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
16. Bożena Płonka-Syroka: „Medycyna Nowożytna”.
17. Joanna Schiller-Walicka: „Forum Pedagogiczne” (członek Komitetu Naukowego) .
18. Jan Szumski: „Rozprawy z Dziejów Oświaty”.
19. Andrzej Śródka: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”, „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”,
20. Anna Trojanowska: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”.
21. Zbigniew Tucholski: „Stalowe szlaki” (członek redakcji), „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
22. Bożena Urbanek: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Progress in Health Sciences” – członek Komitetu.
23. Jarosław Włodarczyk: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Nauka Polska”.
24. Wiesław Wójcik: „Studia z Filozofii Polskiej”(Członek Rady Programowej).
25. Andrzej J. Wójcik: „Przemysł skalny. Portal Branżowy”, „Hereditas Minariorum”.
26. Beata Wysokińska: „Analecta. Studia i Materiały z Dziejów Nauki”.
27. Robert Zaborowski: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Polish Journal of Philosophy”.
28. Stefan Zamecki: „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.
29. Leszek Zasztowt: „Kwartalnik Historii Nauki i Techniki”, „Rozprawy z Dziejów Oświaty”, „Nauka Polska – jej potrzeby, organizacja i rozwój”.

Udział pracowników w wydawnictwach periodycznych:

1. Seria: Archiwum Dziejów Oświaty: Kalina Bartnicka (redaktor naczelny), Joanna Schiller-Walicka.
2. Seria: Monografie z Dziejów Nauki i Techniki: Stefan Zamecki (redaktor naczelny).
3. Seria: Monografie z Dziejów Oświaty: Leszek Zasztowt (redaktor naczelny), Kalina Bartnicka, Joanna Schiller-Walicka.
4. Seria: Studia Copernicana: Jarosław Włodarczyk (redaktor naczelny), Michał Kokowski, Wiesław Wójcik.
5. Seria: Biblioteka Klasyków Nauki (Wydawnictwa UW): Jarosław Włodarczyk (redaktor naukowy).

Opracowanie: dr Beata Wysokińska